

เอกสารประกอบหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

พุทธศักราช ๒๕๖๕

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา

๑. ความสำคัญของสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา

ช่วงชั้นที่ ๑

สาระการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนใช้ชีวิตทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นพลเมืองดีของสังคม ในช่วงชั้นที่ ๑ นี้ เป็นการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับครอบครัว โรงเรียน และชุมชน มีสมรรถนะเฉพาะดังนี้

สาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะเฉพาะ ๕ สมรรถนะ ได้แก่ ๑. ทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักและเห็นคุณค่าในประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรมของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ๒. ใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นโดยรักษาสีบทของตน เคารพสิทธิของผู้อื่น และรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง ๓. ใช้ชีวิตประจำวันอย่างรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยความเข้าใจลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว และชุมชน ๔. กำกับตนเองในการใช้จ่ายของตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน และ ๕. ใฝ่ความดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยดี บนหลักปฏิบัติของศาสนาที่นับถือ

สมรรถนะทั้ง ๕ สมรรถนะดังกล่าว มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสมรรถนะหลักทั้ง ๖ สมรรถนะ และบูรณาการเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้น ๘ ข้อ ซึ่งเป็นเป้าหมายของช่วงชั้นนี้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้นที่ ๑ ทั้ง ๘ ข้อ ดังกล่าว นำไปเป็นกำหนดเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ โดยคำนึงถึงการบูรณาการสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะด้วย เพื่อให้เมื่อผู้เรียนบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปีแล้ว จะนำไปสู่การบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้นตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

ช่วงชั้นที่ ๒

สังคมศึกษาเป็นศาสตร์บูรณาการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วยวิชาสำคัญคือ ประวัติศาสตร์ ศิลธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ และภูมิศาสตร์ สังคมศึกษามีเป้าหมายสำคัญที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้พลเมืองที่มีคุณภาพ พลเมืองที่มีลักษณะหลายระดับ ประกอบด้วยการเป็นพลเมืองของท้องถิ่น พลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน พลเมืองโลก และพลเมืองดิจิทัล มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้มีมุมมองหลากหลาย และมีโนทัศน์สำคัญสำหรับใช้ทำความเข้าใจโลกและชีวิตที่กว้างขวาง เป็นผู้มีความสามารถที่จะเรียนรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ พัฒนาดตนเอง และใช้ศักยภาพของตนอย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดจนร่วมมือกันเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่ชุมชนและสังคม

สาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะเฉพาะ ๗ สมรรถนะ ได้แก่

๑. ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือในชีวิตประจำวันอย่างมีสติปัญญา สามารถช่วยเหลือผู้อื่นและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. กำกับตนเองและตัดสินใจใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรในฐานะผู้บริโภคอย่างมีเป้าหมาย รับผิดชอบต่อสังคม รู้เท่าทันเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชน

๓. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ด้วยการตรวจสอบและตัดสินข้อมูลหลักฐานโดยไม่ใช่อคติ เลือกใช้และแปลความหมายข้อมูลหลักฐาน ลำดับเหตุการณ์ ความต่อเนื่อง และความเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อนำเสนอเรื่องราวภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นไทยและสถาบันหลักของชาติ และสร้างสรรค์ต่อยอดองค์ความรู้ในการพัฒนาท้องถิ่นและสังคมไทยอย่างภาคภูมิใจและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย

๔. ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตตามแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในจังหวัด และภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ ด้วยความเข้าใจในปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภูมิสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง

๕. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ วิถีวัฒนธรรมของชุมชน กติกาทางสังคมอย่างรับผิดชอบ ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น หาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชนด้วยความสมัครใจ

๖. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบต่อเพื่อนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๗. ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ระบุปัญหาและการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนและชุมชน กำหนดเป้าหมายจัดลำดับสาเหตุ รวบรวมข้อมูล วางแผนวิธีการทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ตัดสินใจลงข้อสรุป และสะท้อนการแก้ปัญหา

สมรรถนะเฉพาะทั้ง ๗ สมรรถนะดังกล่าว มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับสมรรถนะหลักทั้ง ๖ สมรรถนะ และบูรณาการกันเป็นผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้น ๑๐ ข้อ ซึ่งเป็นเป้าหมายของช่วงชั้นนี้

๒. ลักษณะเฉพาะ/ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้

ช่วงชั้นที่ ๑

สาระการเรียนรู้นี้เป็นสาระการเรียนรู้ที่ว่าการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต ทำให้เข้าใจสังคมในอดีตได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อนำมาเสริมสร้างความเข้าใจในสังคมปัจจุบัน รวมทั้งความภาคภูมิใจในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน อันส่งผลต่อพฤติกรรมในปัจจุบัน การปฏิบัติตนตามสิทธิ บทบาท หน้าที่ในการอยู่ร่วมกัน รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อตนเองในการใช้จ่าย และการใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง และสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การเป็นสมาชิกของประเทศชาติที่ได้รับ การพัฒนาระบบความคิด พิจารณา ไตร่ตรอง ก่อนตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งว่าด้วยการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือด้วยสำนึกที่ดี ที่ได้รับการปลูกฝัง ทำให้เป็นผู้มีจิตใจดี คิดและทำในสิ่งที่ดี อันเป็นประโยชน์และไม่สร้างความเดือดร้อนทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม

ช่วงชั้นที่ ๒

สาระการเรียนรู้นี้ ว่าด้วยการศึกษาอย่างเป็นระบบเพื่อทำความเข้าใจตนเองและสังคม โดยการปฏิบัติตนตามหลักของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือด้วยสำนึกที่ดี ที่ได้รับการปลูกฝัง การพัฒนาระบบความคิดพิจารณา ไตร่ตรองก่อนตัดสินใจทำอะไร ๆ ทำให้เป็นผู้มีจิตใจดีที่ส่งผลต่อการคิดดี พูดดี และทำแต่สิ่งที่ดี อันเป็นประโยชน์และสร้างสันติสุขทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม หาคำตอบเกี่ยวกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต ทำให้เข้าใจสังคมในอดีตได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อนำมาเสริมสร้างความเข้าใจในสังคมปัจจุบันที่มีรากประวัติศาสตร์ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสถาบันหลัก อันได้แก่ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะความภาคภูมิใจในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ อันส่งผลต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิตและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม การปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่และสิทธิเสรีภาพในการอยู่ร่วมกัน รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อตนเองในการใช้จ่าย และการใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเองและสิ่งแวดล้อม อันจะนำไปสู่การเป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ

๓. จุดเน้นการพัฒนา

ช่วงชั้นที่ ๑

การพัฒนาผู้เรียนในแต่ละชั้นปี ควรจัดสถานการณ์จากเรื่องราวใกล้ตัวไปสู่ไกลตัว โดยในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เน้นการปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีที่เข้าใจประวัติ ความเป็นมา บริบททางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในระดับครอบครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ จัดสถานการณ์ในบริบทของห้องเรียน และโรงเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ เน้นบริบทของชุมชนที่ผู้เรียนอาศัยอยู่

สำหรับช่วงชั้นที่ ๑ ได้จัดผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้น เป็น ๔ หัวข้อ ดังนี้

เหตุการณ์ในอดีตของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เป็นการบูรณาการให้นักเรียนใช้ค้นหาเรื่องราวความเป็นมาของครอบครัว และโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ผ่านการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อนและผู้เกี่ยวข้องจนสามารถทำความเข้าใจเหตุการณ์ต่าง ๆ นำเสนอโดยมีหลักฐาน และแหล่งข้อมูลที่ชัดเจนมาสนับสนุน นำไปสู่การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความภาคภูมิใจในครอบครัวและโรงเรียน

ชีวิตในบ้าน โรงเรียน และชุมชน เป็นการบูรณาการให้นักเรียนฝึกการใช้ชีวิตจากสังคมใกล้ตัวไปสู่สังคมไกลตัว ที่คำนึงถึงบทบาท สิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพ ในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม ควบคุมอารมณ์ และความรู้สึก และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่าง และทำประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง ผู้อื่น ส่วนรวม และสำรวจข้อมูล โดยใช้แผนที่ แผนผัง รูปถ่าย เพื่อจัดระเบียบ และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

การวางแผนเงินและการใช้ทรัพยากร เป็นการบูรณาการให้นักเรียนได้วางแผนร่วมกับคนในครอบครัว เพื่อน และครู เรียนรู้และพัฒนาตนเป็นคนที่ใช้จ่ายเงินและทรัพยากรอย่างมีการวางแผน ประหยัด เพื่อลดค่าใช้จ่ายของตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน และเห็นความสำคัญของการออม

วัฒนธรรมของถิ่นและความเป็นไทย เป็นการบูรณาการให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่น โดยแยกแยะประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวม เคารพสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย

ช่วงชั้นที่ ๒

สำหรับช่วงชั้นที่ ๒ ได้จัดผลลัพธ์การเรียนรู้ช่วงชั้น เป็น ๔ หัวข้อ ดังนี้

ศาสนธรรมนำทางชีวิต เป็นการบูรณาการให้นักเรียนได้ประยุกต์ใช้หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ มีสติ สมาธิในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน ใช้สติปัญญาในการช่วยเหลือเกื้อกูลและแก้ปัญหาในชีวิตของตนเอง

การวางแผนเงินและการใช้ทรัพยากร เป็นการบูรณาการให้นักเรียนได้วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว ลดค่าใช้จ่าย รู้เท่าทันโฆษณา ตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน วางแผนและกำหนดการใช้ทรัพยากรของครอบครัวและโรงเรียนอย่างคำนึงถึงหลักพอเพียง และความยั่งยืน

ประเทศไทยและเพื่อนบ้าน เป็นการบูรณาการให้นักเรียนใช้ค้นหา เชื่อมโยงหลักฐาน ตีความและนำเสนอผลการศึกษเกี่ยวกับเรื่องราวในอดีตของครอบครัว ชุมชนของตนเองและชุมชนอื่นที่มีบริบทแตกต่างกัน ไป ศึกษาการเกิดขึ้นของรัฐโบราณ ศึกษาประวัติศาสตร์สังคม ผู้คน และดินแดนต่าง ๆ ทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน นำไปสู่การปฏิบัติตนที่แสดงถึงความภาคภูมิใจในครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และประเทศชาติ

รู้เท่าทันสื่อ เท่าทันตนเอง เท่าทันสังคม เป็นการบูรณาการให้ผู้เรียนตระหนักและเท่าทันความคิดของตนเองที่ได้รับอิทธิพลจากสื่อและค่านิยมของสังคม เท่าทันสื่อโฆษณา มีวิจารณญาณในการเลือก สร้างและส่งต่อสื่อสารสนเทศใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อนำเสนอความคิดหรือผลปฏิบัติที่เป็นตัวอย่างได้

๔. การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ช่วงชั้นที่ ๑

จากการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการสืบค้นเรื่องราวในอดีตของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการสื่อสารด้วยภาษา เพื่อค้นหาข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ อาศัยการคิดขั้นสูงเพื่อวิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการทำความเข้าใจและค้นหาข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนเองอยากค้นหาคำตอบ

จากการฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีคุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติของบุคคล ตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่ต้องร่วมกันดูแลรักษา นำไปสู่การทำตนให้เป็นประโยชน์ ร่วมรับรู้และแก้ปัญหาโดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น และไม่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม

จากการฝึกฝนเรื่องราวของการใช้เงินและทรัพยากรอย่างมีสติ รู้ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้เงินและทรัพยากรของตนเอง ช่วยลดปัญหาทางการเงินและการใช้ทรัพยากรอย่างไม่รู้คุณค่า ที่จะเกิดขึ้นในอดีตทั้งในระดับตนเองและส่วนรวม

ช่วงชั้นที่ ๒

จากการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้ใช้ศาสนธรรมเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้สามารถดูแลตนเองในชีวิตประจำวันอย่างเป็นปกติสุข

จากการพัฒนาคุณสมบัติการเป็น "นักประวัติศาสตร์ที่ดี กล่าวคือ รู้จักสังเกต ไต่ถาม จดจำและนำเสนอสิ่งที่ศึกษาจดจำมาได้ มาวิเคราะห์หาเหตุผลที่ถูกต้องต่อไป" (หนังสือสายธารประวัติศาสตร์, สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีฝึกฝนใช้กระบวนการสืบค้นเรื่องราวในอดีตของครอบครัวโรงเรียน ชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและสถาบันหลักของชาติ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการสื่อสาร

ด้วยภาษาเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลที่ น่าเชื่อถือ อาศัยการคิดขั้นสูงเพื่อวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการทำความเข้าใจและค้นหาข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนเองอยากหาคำตอบ

จากการฝึกฝนให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข ยอมรับความแตกต่างหลากหลายทางความคิด ความเชื่อและการปฏิบัติของบุคคล เข้าใจการอยู่ร่วมกันตามกฎ กติกา และข้อตกลง ตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่ต้องร่วมกันดูแลรักษา นำไปสู่การทำตนให้เป็นประโยชน์ ร่วมรับรู้และแก้ปัญหาโดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและผู้อื่น และไม่สร้างผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม

จากการฝึกฝนเรื่องการออม การวางแผนและใช้เงิน รวมทั้งทรัพยากรอย่างมีสติ ตระหนักถึงผลที่เกิดขึ้นจากการใช้เงินและทรัพยากรของตนเอง ช่วยลดปัญหาทางการเงินและการใช้ทรัพยากรอย่างไม่รู้คุณค่า ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งในระดับตนเองและครอบครัว

๕. การบูรณาการกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

ช่วงชั้นที่ ๑

ภาษาไทย/ภาษาต่างประเทศ สามารถจัดสถานการณ์โดยใช้คำศัพท์และเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิตของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน พัฒนาความสามารถในการอ่าน การตั้งคำถาม เพื่อสืบค้นข้อมูล การบันทึกและสรุปข้อมูล ตลอดจนการใช้ภาษาเพื่อการนำเสนอเรื่องราว

คณิตศาสตร์ สามารถใช้ทักษะการอ่าน และแปลข้อมูลจากสถิติอย่างง่ายเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวรอบตัว สามารถบูรณาการร่วมกันในเรื่องการคำนวณเงินเพื่อวางแผนการใช้จ่ายและทรัพยากรให้คุ้มค่าและบูรณาการในเรื่องการอ่านปฏิทินและการคำนวณเวลาเพื่อเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม ประเพณีในรอบปี และการทำความเข้าใจประวัติความเป็นมาของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

ศิลปะ สามารถใช้จินตนาการสร้างสรรค์งานศิลปะที่สื่อความหมายเรื่องราว ความคิดและความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว เพื่อให้การสื่อสารมีความชัดเจน และน่าสนใจมากขึ้น

สุขศึกษาและพลศึกษา สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี การจัดการอารมณ์กับความรู้สึก ร่วมสร้างบรรยากาศแห่งความเข้าใจและการพึ่งพาซึ่งกันและกันในการร่วมการแก้ปัญหาความขัดแย้งในฐานะที่เป็นสมาชิกของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

วิทยาศาสตร์และระบบธรรมชาติ สามารถจัดกิจกรรมบูรณาการในประเด็นเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติตนเพื่อรับมือกับภัยพิบัติ ร่วมกันระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้

ช่วงชั้นที่ ๒

ภาษาไทย/ภาษาต่างประเทศ สามารถจัดสถานการณ์จากการฟัง การอ่านวรรณกรรมสำหรับเด็ก นิทาน ตำนาน เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลสำคัญในอดีตที่หลากหลาย ซึ่งมีภูมามาจากพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ รวมถึงประเพณีที่ดั่งาม โดยใช้คำศัพท์และเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติ ความเป็นมาและวิถีชีวิตในครอบครัวโรงเรียนและชุมชน พัฒนาความสามารถในการอ่าน การตั้งคำถามเพื่อสืบค้นข้อมูล การบันทึก และสรุปข้อมูล ตลอดจนการใช้ภาษาเพื่อการนำเสนอเรื่องราวที่ตนสนใจได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

คณิตศาสตร์ สามารถใช้ทักษะการอ่านและแปลข้อมูลจากสถิติอย่างง่ายเพื่อทำความเข้าใจเรื่องราวรอบตัว สามารถบูรณาการร่วมกันในเรื่องการคำนวณเงินเพื่อวางแผนการใช้จ่ายและทรัพยากรให้คุ้มค่า และบูรณาการในเรื่องการอ่านปฏิทินและการคำนวณเวลาเพื่อเชื่อมโยงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณีในรอบปี และการทำความเข้าใจประวัติความเป็นมาของครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

ศิลปะ สามารถใช้จินตนาการสร้างสรรค์งานศิลปะที่สื่อความหมายเรื่องราว ความคิดและความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัว เพื่อให้การสื่อสารมีความชัดเจน และน่าสนใจมากขึ้น

สุขศึกษาและพลศึกษา สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมศีลธรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพจิตในการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น สามารถจัดการอารมณ์และความรู้สึกอย่างรู้เท่าทัน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรักความสามัคคี รู้จักให้อภัย ร่วมสร้างบรรยากาศแห่งความเข้าใจและการพึ่งพาซึ่งกันและกันในการร่วมการแก้ปัญหาความขัดแย้ง ในฐานะที่เป็นสมาชิกของครอบครัว โรงเรียนและชุมชน

วิทยาศาสตร์และระบบธรรมชาติ สามารถจัดกิจกรรมบูรณาการในประเด็นเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม รับรู้และเข้าใจระบบความสัมพันธ์ของมนุษย์กับธรรมชาติในห่วงโซ่ที่เกี่ยวเนื่องกัน เพื่อการปฏิบัติตนให้เหมาะสม อนุรักษ์ธรรมชาติ และพร้อมรับมือกับภัยพิบัติ

๖. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ
ช่วงชั้นที่ ๑

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๑. ทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักและเห็นคุณค่าในประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน	
๑.๑ สอบถาม ค้นหาคำตอบของเรื่องราวของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิต ลำดับ เวลา และ เหตุการณ์สำคัญ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของครอบครัว โรงเรียน และ ชุมชน จากอดีตถึงปัจจุบัน โดยแสดงหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจ และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ที่ แสดงถึง ความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต ๑.๒ ปฏิบัติและร่วมกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนอย่างเห็นคุณค่าและคำนึงถึงผลที่อาจเกิดขึ้นต่อตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมในชุมชน	๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
๒. ใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับผู้อื่นโดยรักษาสีทธิของตน เคารพสิทธิของผู้อื่น และรับผิดชอบตามบทบาท หน้าที่ของตนเอง	
๒.๑ ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ที่มีต่อครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ใช้และ ยอมรับกฎ กติกาที่สร้างขึ้นร่วมกัน ๒.๒ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล ร่วมตัดสินใจในการแก้ปัญหา หรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ และทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมีมารยาท ในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน เต็มใจเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อ ส่วนรวมด้วยความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของครอบครัว ชั้นเรียน และโรงเรียน ๒.๓ รักษาสีทธิพื้นฐานของตน ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ปฏิเสธเพื่อไม่ให้ตนถูกรังแก หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพ ทั้งร่างกายจิตใจ ทรัพย์สินและแจ้งผู้ใหญ่ที่ เกี่ยวข้อง ๒.๔ แสดงพฤติกรรมทั้งทางกายและวาจาในการยอมรับความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของบุคคลอื่นที่แตกต่างกันโดยปราศจากอคติและการเหมารวม รวมทั้งไม่กลั่นแกล้งเพื่อน (Bullying) ๒.๕ ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องที่แสดงถึงการเคารพสถาบันหลักและสัญลักษณ์ ของชาติ และร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมตามกำลังของตน	๑. การจัดการตนเอง ๔. การรพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ (ต่อ)

ช่วงชั้นที่ ๑

๓. ใช้ชีวิตประจำวันอย่างรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยเข้าใจลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวและชุมชน	
๓.๑ ใช้แผนผัง แผนที่ และรูปถ่ายในการระบุว่า ตนเองอยู่ ณ พื้นที่ใดในโรงเรียน ชุมชน ค้นหาสถานที่บนแผนที่ และอธิบายลักษณะสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในบ้าน ห้องเรียน โรงเรียน และลักษณะทางกายภาพในชุมชน	๒. การคิดขั้นสูง ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๓. ใช้ชีวิตประจำวันอย่างรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยเข้าใจลักษณะทางกายภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวและชุมชน (ต่อ)	
๓.๒ มีส่วนร่วมในการจัดระเบียบและดูแลรักษาสีสิ่งแวดล้อมที่บ้าน ห้องเรียน โรงเรียน ด้วยความเข้าใจในสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและส่วนรวม	๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน
๔. กำกับตนเองในการใช้จ่ายของตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน	
๔.๑ วางแผนการใช้จ่ายและออมเงินของตนเองอย่างเหมาะสมและมีวินัย และช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ๔.๒ ใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด คุ่มค่า และพอเพียง เพื่อลดค่าใช้จ่าย ใช้ของส่วนรวมอย่างระมัดระวัง ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
๕. ใฝ่ความดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยดี บนหลักปฏิบัติของศาสนาที่นับถือ	
๕.๑ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอย่างมีสติ และสมาธิ ๕.๒ อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยดี บนพื้นฐานของหลักปฏิบัติในศาสนาที่ตนนับถือ โดยไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ

ช่วงชั้นที่ ๒

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๑. ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือในชีวิตประจำวันอย่างมีสติปัญญา สามารถช่วยเหลือผู้อื่นและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	
๑.๑ มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเองโดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ ๑.๒ ปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ ๑.๓ ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือเกื้อกูลและแก้ปัญหาในชีวิตของตนเอง หมู่คณะ และสังคมอย่างมีโยนิโสมนสิการ ตลอดถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่ออยู่ร่วมกันและวิพากษ์การอย่างยั่งยืนอย่างสันติสุข ๑.๔ อ่อนน้อมถ่อมตน มีมิติตารู้จักชื่นชมยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ใช้หลักสันติ วิธีในการสื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมในพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ ๑.๕ ส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิพากษ์การอย่างยั่งยืน
๒. กำกับตนเองและตัดสินใจใช้จ่าย และใช้ทรัพยากรในฐานะผู้บริโภคอย่างมีเป้าหมาย รับผิดชอบ และรู้เท่าทันเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและพอเพียง ระดับโรงเรียนและชุมชน	
๒.๑ วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสมและมีวินัย ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตัดสินใจบริโภคอย่างรู้ทันโฆษณา ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงินของตนเองอย่างมีเป้าหมาย ๒.๒ การจัดลำดับความสำคัญเพื่อตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันหาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องในการจัดการทรัพยากรของครอบครัวและโรงเรียน อย่างประหยัด คุ่มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง และส่วนรวม	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ (ต่อ)

ช่วงชั้นที่ ๒

๓. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ด้วยการตรวจสอบและตัดสินข้อมูลหลักฐานโดยไม่ใช้อคติ เลือกใช้และแปลความหมายข้อมูลหลักฐาน ลำดับเหตุการณ์ ความต่อเนื่อง และความเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อนำเสนอเรื่องราว ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นไทยและสถาบันหลักของชาติ และสร้างสรรค์ต่อยอดองค์ความรู้ในการพัฒนาท้องถิ่นและสังคมไทยอย่างภาคภูมิใจและเคารพในความแตกต่างหลากหลาย	
๓.๑ สืบค้นคำตอบของเรื่องราว ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตและบุคคล จับประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ที่แสดงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ และความต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบันของจังหวัด ภูมิภาคที่คนอาศัยอยู่ และประเทศ พัฒนาการสถาบันพระมหากษัตริย์กับชาติไทย นำเสนอเรื่องราวที่สืบค้นโดยแสดงข้อมูลและแหล่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย อย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจ และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน และผลของการกระทำในปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต ๓.๒ วิเคราะห์ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยในภูมิภาคต่างๆและประเทศเพื่อนบ้าน เคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นของไทย และประเทศเพื่อนบ้าน	๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
๔. ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ดำเนินชีวิตตามแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในจังหวัด และภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ ด้วยความเข้าใจในปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภูมิสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง	
๔.๑ ตั้งคำถาม สืบค้น วิเคราะห์และสรุปข้อมูลวิธีการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัดภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ และประเทศไทย ที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ด้วยการใช้แผนที่ รูปถ่าย ภาพถ่ายทางอากาศและภาพจากดาวเทียม ด้วยความเข้าใจอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต ๔.๒ ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติมีส่วนร่วมในการป้องกัน แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และรับมือกับภัยพิบัติในชุมชน โดยกำหนดแนวทางและบอกเหตุผลที่เลือกแนวทางนั้น ด้วยความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัดภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ และประเทศไทย	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ (ต่อ)

ช่วงชั้นที่ ๒

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๕. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ วิถีวัฒนธรรมของชุมชน กติกาทางสังคมอย่างรับผิดชอบ ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น หาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชนด้วยความสมัครใจ	
๕.๑ มีปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ชื่นชมการทำ ความดีของบุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ร่วมกันหาทางออกกับ ผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ กระบวนการประชาธิปไตย ศรัทธาและปฏิบัติตามหลักการเป็นพลเมืองดีตาม วิถีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข วิเคราะห์การ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แสวงหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกันและยอมรับผลจาก การตัดสินใจร่วมกัน ๕.๒ ติดตามข่าวสารและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อรับมือ ป้องกันและแก้ปัญหาในการดำเนิน ชีวิต ๕.๓ ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในความหลากหลายของ บุคคลไม่กลั่นแกล้งเพื่อนทางร่างกาย วาจา และความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) ๕.๔ ให้เกียรติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์ ต่าง ๆ ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่นโดยใช้อคติ แบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ของตนให้กับผู้อื่น ตามความเหมาะสม ๕.๕ ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องที่แสดงถึงการเคารพสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ ของชาติไทย และเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอาสาสมัครด้วยความรู้สึกว่าเป็นสมาชิก ของชุมชน ตามกำลังของตน	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะ (ต่อ)

ช่วงชั้นที่ ๒

สมรรถนะเฉพาะ	สมรรถนะหลัก
๖. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน	
๖.๑ รู้เท่าทันสื่อ สารสนเทศ และดิจิทัล ที่มีต่อการหล่อหลอมค่านิยมให้แก่สังคม และส่งผลต่อการปฏิบัติตนของตนเอง ๖.๒ รับรู้และจัดการอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองในการใช้สื่อ สารเทศและดิจิทัล ๖.๓ ประเมินความน่าเชื่อถือ คัดการณ์ผลกระทบที่ตามมาจากการใช้สื่อ สารสนเทศ และเลือกแนวทางปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม	๑. การจัดการตนเอง ๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง
๗. ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ระบุปัญหาและการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนและชุมชน กำหนดเป้าหมายจัดลำดับสาเหตุ รวบรวมข้อมูล วางแผนวิธีการทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ตัดสินใจลงข้อสรุป และสะท้อนการแก้ปัญหา	
๗.๑ ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารทั้งแหล่งข้อมูล เจ้าของแหล่งข่าวเพื่อ ประเมินความน่าเชื่อถือ สาระสำคัญ และคัดสรรสารสนเทศไปใช้ประโยชน์กับชีวิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ๗.๒ จัดกระทำข้อมูลสารสนเทศ เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดรูปแบบและวางแผนปฏิบัติการ ดำเนินการตามแผน แล้วสะท้อนผลการทำงาน	๒. การคิดขั้นสูง ๓. การสื่อสาร ๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม ๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

๗. ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้นที่ ๑

๑. นำเสนอเรื่องราวของตนเอง บุคคล วัตถุ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิต ลำดับเวลาและเหตุการณ์สำคัญ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และอธิบายผลของการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อวิถีชีวิตของตนและคนในชุมชน โดยแสดงหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย ชัดเจน จากการสอบถาม ค้นหาคำตอบ อย่างเป็นขั้นตอน และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน และผลของการกระทำในปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต ด้วยความรู้สึกรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

๒. สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่ง ระยะ และทิศทางของสิ่งต่าง ๆ และสถานที่ โดยประยุกต์ใช้แผนที่ แผนที่ ภาพถ่าย เพื่อการวางแผนการทำงาน การใช้ชีวิต และการร่วมจัดระเบียบ และดูแลสิ่งแวดล้อมที่บ้าน ห้องเรียน โรงเรียน และชุมชน ด้วยความตระหนักในเหตุและผลของการกระทำของตนเองและคนในชุมชนที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่

๓. ทำกิจกรรมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีมารยาท บนพื้นฐานของหลักปฏิบัติในศาสนาที่ตนนับถือ ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ ยอมรับข้อตกลง กฎ กติกาที่สร้างร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล ร่วมตัดสินใจในการแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ เคารพสิทธิและประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวมด้วยความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน

๔. ปฏิบัติตนบนสิทธิพื้นฐานของตน ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ปฏิเสธเพื่อไม่ให้ตนถูกรังแก หรือละเมิดสิทธิเสรีภาพ ทั้งร่างกายจิตใจ ทรัพย์สินและแจ้งผู้ใหญ่ที่เกี่ยวข้อง แสดงพฤติกรรมเชิงบวก ทั้งทางกายและวาจาเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อแสดงถึงการยอมรับผิดความผิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของบุคคลที่แตกต่างกันได้ โดยปราศจากอคติ และการเหมารวม รวมทั้งไม่กลั่นแกล้งเพื่อน (Bullying) ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตน ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

๕. ร่วมกับสมาชิกในครอบครัวในการระบุนิสัยและวิธีการแก้ไขปัญหานำไปสู่การแยกแยะความต้องการและความจำเป็น วางแผนการใช้จ่าย และออมเงินอย่างเหมาะสมและมีวินัย เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบด้วยกันในการลดค่าใช้จ่าย

๖. รับผิดชอบในการใช้ของส่วนรวมและทรัพยากรในการทำงาน การทำกิจกรรม การทำกิจวัตรประจำวันอย่างประหยัด คุ่มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน

๗. เข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนอย่างเห็นคุณค่าและไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๘. ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องที่แสดงถึงการเคารพสถาบันหลักและสัญลักษณ์ของชาติไทย และร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมตามกำลังของตนภายใต้การดูแลและคำแนะนำ

๘. ผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อจบช่วงชั้นที่ ๒

๑. มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเองโดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๒. สามารถใช้ปัญญาในการช่วยเหลือเกื้อกูลและแก้ปัญหาในชีวิตของตนเอง หมั่นละ และสังคัม ตลอดถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๓. วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสมและมีวินัย ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตัดสินใจบริโภคอย่างรู้ทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงินของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

๔. จัดลำดับความสำคัญเพื่อตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน หาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง ในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายและการปฏิบัติเพื่อการจัดการทรัพยากรของครอบครัวและโรงเรียน อย่างประหยัดคุ้มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง และส่วนรวม

๕. สืบค้นคำตอบของเรื่องราว ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตและบุคคล จัปประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ ที่แสดงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และความต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบันของจังหวัด ภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ และประเทศนำเสนอเรื่องราวที่สืบค้นโดยแสดงข้อมูลและแหล่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน ผลของการกระทำในปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต และการเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นของไทย ตลอดจนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง แสดงถึงการเคารพสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย

๖. วิเคราะห์ความคล้ายคลึงของวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้านจากการอ่านเรื่อง รูปภาพ หรือ แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับบุคคล และสื่อสารในโลกจริงและโลกเสมือนอย่างเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมในประเทศเพื่อนบ้าน

๗. ตั้งคำถาม สืบค้น วิเคราะห์และสรุปข้อมูลวิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติในจังหวัด ภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ และประเทศไทย ด้วยการชี้แจงที่ รูปถ่าย ภาพถ่ายทางอากาศและภาพจากดาวเทียม เข้าร่วมกิจกรรม ร่วมเป็นอาสาสมัครในการป้องกัน แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และรับมือกับภัยพิบัติในชุมชนโดยร่วมกันกำหนดแนวทางวางแผนขั้นตอนการทำงาน บอกเหตุผลที่เลือกแนวทางนั้น และอธิบายผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น ที่แสดงถึงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิต

๘. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในความหลากหลายของบุคคล ไม่กลั่นแกล้งเพื่อนทางร่างกาย วาจา และ

ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) ให้เกียรติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่นโดยข้อคิด แบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ของตนให้กับผู้อื่นตามความเหมาะสม โดยไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม

๙. ติดตามข่าวสารและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อรับมือ ป้องกันและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และร่วมกันหาทางออกกับผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและยอมรับผลจากการตัดสินใจร่วมกันรวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอาสาสมัครด้วยความรู้สึกรู้ว่าเป็นสมาชิกของชุมชนตามกำลังของตน

๑๐. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๙. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

๙.๑ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. นำเสนอเรื่องราวของตนเอง บุคคล วัตถุ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิต ลำดับเวลาและเหตุการณ์สำคัญโดยใช้เส้นเวลา ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยแสดงหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย ชัดเจน จากการสอบถาม ค้นหาคำตอบ อย่างเป็นขั้นตอน และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน ด้วยความรู้สึการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

๒. ใช้แผนผังและภาพถ่ายแสดง ตำแหน่ง ระยะทาง และทิศของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ปรากฏในห้องต่าง ๆ ของบ้าน สังเกตและสำรวจพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นในครอบครัว เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม วางแผนร่วมกับคนในครอบครัวในการจัดระเบียบ ดูแลรักษา แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่บ้าน

๓. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี เคารพพระรัตนตรัย ฝึกปฏิบัติธรรมตามหลักโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ สวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน ในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญของศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง รวมทั้งการทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว กำหนดสถานการณ์ ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ ความสามารถ และความดี และผลจากการกระทำของตนเอง ผู้อื่น บทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว บทบาทสิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัว มีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามกระบวนการประชาธิปไตย และทำกิจกรรมของบุคคลในครอบครัว กำหนดและปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา ทำกิจกรรมกลุ่มฝึกฝนการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

๔. ปฏิบัติตนบนสิทธิพื้นฐานการอยู่ร่วมกับครอบครัวอย่างสันติ กำหนดสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง ให้ นักเรียนได้พัฒนาการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ แสดงพฤติกรรมเชิงบวกทั้งกาย วาจาเมื่อร่วมกิจกรรมหรือ ทำงานกับผู้อื่น กำหนดบทบาทหน้าที่ของตน และสมาชิกในครอบครัว ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ด้วยเหตุผล ฝึกฝนการอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยการเป็นสมาชิกที่ดี

๕. ศึกษา และวิเคราะห์ สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน ที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดตามความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ของใช้ส่วนตัว ของเล่น การรับประทาน อาหารของตนเอง วิเคราะห์ทรัพยากรที่นำไปใช้ผลิตของใช้ที่ใช้ในครอบครัว

๗. ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ และเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม

๘. ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องที่แสดงถึงการเคารพสถาบันหลักและสัญลักษณ์ของชาติไทย และร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

๘.๒ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. นำเสนอเรื่องราวของบุคคลในโรงเรียนโดยใช้แหล่งข้อมูลและหลักฐาน ในการสอบถาม ค้นหาคำตอบ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ลำดับเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่แสดงถึงความต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบ ของเหตุการณ์ที่มีต่อวิถีชีวิตของตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน ด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่ายและ ชัดเจน พร้อมทั้งปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างภาคภูมิใจ

๒. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ กฎ ระเบียบ มารยาทในโรงเรียนในฐานะเป็นสมาชิกที่ดี ร่วมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตัดสินใจและยอมรับข้อตกลงที่สร้างร่วมกัน เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม ในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน และโรงเรียน อยู่ร่วมในครอบครัวและโรงเรียนอย่างสันติ

๓. ปฏิบัติตนบนพื้นฐานสิทธิของตนเองไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น แสดงพฤติกรรมเชิงบวกทั้งทางกาย วาจา ยอมรับความคิด ความเชื่อของบุคคลที่แตกต่างกัน

๔. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน อนุรักษ์ และ ภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม

๕. ปฏิบัติตนถูกต้องและเหมาะสมต่อสถาบันหลัก เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์กับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างง่าย

๖. วิเคราะห์ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของรายได้และรายจ่ายของ ตนเองและครอบครัว วางแผนการใช้จ่าย และออมเงินอย่างเหมาะสม บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง ผลดีของ การใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ ยกตัวอย่างการใช้จ่าย เงินในชีวิตประจำวัน ระมัดระวังในการใช้ของส่วนรวม และทรัพยากรในการทำงาน การทำกิจกรรม อย่างประหยัด คู้มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง และโรงเรียน

๗. วิเคราะห์เกี่ยวกับความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวช ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง การ เคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา และหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ชื่น ชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็น พื้นฐานของสมาธิ พัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน วิเคราะห์ ผลดีผลเสียของพฤติกรรมตนเอง การปฏิบัติในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญของศาสนาตามที่กำหนด ทำ

กิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน ร่วมทั้งกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรม และใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น

๘. อ่าน และเขียนแผนผังแสดงสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในโรงเรียน โดยใช้ประโยชน์จากแผนผัง ในการจัดห้องเรียนให้ใช้งานและเป็นระเบียบ ร่วมกันจัดระเบียบและดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั้งในห้องเรียน และโรงเรียน โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และโรงเรียน ประเมินพฤติกรรมตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยในการรักษาสิ่งแวดล้อม และเชิญชวนผู้อื่นให้ร่วมปฏิบัติ

๘.๓ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. นำเสนอข้อมูลเรื่องราวของชุมชน ประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน และการพัฒนาการของชุมชน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีความน่าเชื่อถือในการสอบถาม ค้นหาคำตอบอย่างเป็นขั้นตอน ลำดับเวลาและเหตุการณ์สำคัญโดยใช้เส้นเวลา ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันถึงอนาคต พร้อมทั้งเทียบ ลำดับเหตุการณ์ แสดงลำดับ ระบุ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ อธิบาย ศักยภาพที่สำคัญตาม ปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่สำคัญของชุมชน และปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน และชุมชนได้

๒. ใช้แผนผัง แผนที่ และรูปถ่ายในการสำรวจสถานที่ ตำแหน่ง ของสถานที่สำคัญทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นการวางแผนการเดินทาง จากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่งในชุมชน สำรวจทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งร่วมกันทำกิจกรรมเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๓. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของ ศาสนาที่ตนนับถือ เคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ การพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญและการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ศึกษาความสำคัญของพระไตรปิฎก คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ ทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว เพื่อน โรงเรียน และชุมชน กำหนดสถานการณ์ ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของตนเองในการเป็นสมาชิก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา ของโรงเรียน และชุมชน ทำกิจกรรมกลุ่มฝึกฝนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน การรับฟัง การแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงานกลุ่ม อยู่ร่วมกับโรงเรียน และชุมชน

๔. ปฏิบัติตนบนพื้นฐานสิทธิของตน ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ด้วยเหตุผล ฝึกฝนการอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยการเป็นสมาชิกที่ดี วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย ความแตกต่างของกระบวนการการตัดสินใจในชั้นเรียนโรงเรียนและชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนโรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและการทำกิจกรรมของบุคคลในครอบครัวโรงเรียน ชุมชน

๕. วิเคราะห์ อธิบาย จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต การใช้จ่ายประเมินพฤติกรรมของคนที่ทำให้เกิดการใช้จ่าย และการใช้ทรัพยากรอย่างไม่รู้คุณค่า และนำทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมาผลิตและบริโภคสินค้าและบริการของรัฐจัดหา และให้บริการแก่ประชาชน ความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี การแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง ตระหนักถึงผลของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อโรงเรียน และชุมชน

๖. ปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น การดำเนินชีวิตของตนเองและผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย ความสำคัญของวันหยุดราชการที่สำคัญ บุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน และท้องถิ่นของตน ร่วมกันอนุรักษ์ และภาคภูมิใจในวัฒนธรรม สัมภาษณ์บุคคลในชุมชนเกี่ยวกับมรดกทางภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของชุมชน ทำกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว เพื่อน บุคคลในโรงเรียนและชุมชน พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ และปฏิบัติตนตามประเพณี และวัฒนธรรมในชุมชน

๗. ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องที่แสดงถึงการเคารพสถาบันหลักและสัญลักษณ์ของชาติไทย และร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

๘.๔ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือในชีวิตประจำวันอย่างมีสติปัญญา สามารถช่วยเหลือผู้อื่นและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. กำกับตนเองและตัดสินใจใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรในฐานะผู้บริโภคอย่างมีเป้าหมาย รับผิดชอบ และรู้เท่าทันเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชน

๓. วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสมและมีวินัย ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตัดสินใจบริโภคอย่างรู้ทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงินของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

๔. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ กติกาทางสังคมอย่างรับผิดชอบ ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเอง และผู้อื่น หาทองอกร่วมกันกับผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชนด้วยความสมัครใจ

๕. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๖. สืบค้นคำตอบของเรื่องราว ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตและบุคคล จัปประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ ที่แสดงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และความต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบันของจังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ นำเสนอเรื่องราวที่สืบค้นโดยแสดงข้อมูลและแหล่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน และการเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในจังหวัด ตลอดจนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องแสดงถึงการเคารพสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย

๗. วิเคราะห์และสรุปข้อมูลวิถีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัด ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ จังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ ด้วยการใช้อยู่ที่ รูปถ่าย เข้าร่วมกิจกรรม แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และรับมือกับภัยพิบัติในจังหวัด โดยร่วมกันกำหนดแนวทางวางแผนขั้นตอนการทำงาน บอกเหตุผลที่เลือกแนวทางนั้น และอธิบายผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น ที่แสดงถึงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิต

๘.๕ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๑. มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเองโดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตามหลักคุณธรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๒. สามารถใช้ปัญญาในการช่วยเหลือเกื้อกูลและแก้ปัญหาในชีวิตของตนเอง หมั่นละ และสังคม ตลอดถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยบนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๓. วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสมและมีวินัย ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตัดสินใจบริโภคอย่างรู้ทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงินของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

๔. จัดลำดับความสำคัญเพื่อตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน หาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง ในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายและการปฏิบัติเพื่อการจัดการทรัพยากรของครอบครัวและโรงเรียน อย่างประหยัดคุ้มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง และส่วนรวม

๕. สืบค้นคำตอบของเรื่องราว ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตและบุคคล จัปประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ ที่แสดงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และความต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบันของภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ นำเสนอเรื่องราวที่สืบค้นโดยแสดงข้อมูลและแหล่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน ผลของการกระทำในปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต และการเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นของไทย ตลอดจนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องแสดงถึงการเคารพสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย

๖. ตั้งคำถาม สืบค้น วิเคราะห์และสรุปข้อมูลวิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ ภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ ด้วยการใช้แผนที่ รูปถ่าย ภาพถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียม เข้าร่วมกิจกรรม ร่วมเป็นอาสาสมัครในการป้องกัน แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และรับมือกับภัยพิบัติในชุมชนโดยร่วมกันกำหนดแนวทางวางแผนขั้นตอนการทำงาน บอกเหตุผลที่เลือกแนวทางนั้น และอธิบายผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น ที่แสดงถึงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิต

๗. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในความหลากหลายของบุคคล ไม่กลั่นแกล้งเพื่อนทางร่างกาย วาจา และความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) ให้เกียรติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ด่าว่าตัดสินผู้อื่นโดยใช้อคติ แบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ของตนให้กับผู้อื่นตามความเหมาะสม โดยไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม

๘. ติดตามข่าวสารและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อรับมือ ป้องกันและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และร่วมกันหาทางออกกับผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงผลจากการตัดสินใจร่วมกัน รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอาสาสมัครด้วยความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของชุมชน ตามกำลังของตน

๙. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๘.๖ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตน โดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนา และปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๒. ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน อยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๓. วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสม มีวินัย ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตัดสินใจบริโภคอย่างรู้เท่าทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงินของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

๔. จัดลำดับความสำคัญเพื่อตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน หาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง ในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายและการปฏิบัติเพื่อการจัดการทรัพยากร อย่างประหยัดคุ้มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเองและส่วนรวม

๕. ตั้งคำถาม สืบค้น วิเคราะห์ นำเสนอเรื่องราว ประวัติความเป็นมา จັบประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ใช้ข้อมูล แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ สรุปเรียบเรียงประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ นำเสนอ และสะท้อนความคิดความรู้สึก ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย วิเคราะห์ และเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในประเทศ ทั้งเสนอแนวทาง การแสดงออกถึงการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม อนุรักษ์ และมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ ภูมิปัญญา ตลอดจน วิเคราะห์ ปฏิบัติตน และทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ร่วมกับบุคคลในชุมชน และใช้แผนที่ในการแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อวิเคราะห์ความคล้ายคลึงของวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รับฟังข่าว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งวิเคราะห์ ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

๗. วิเคราะห์ ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย โดยใช้แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียมในการศึกษาที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือในการคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติในประเทศไทย เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิตพร้อมทั้ง ส่งเสริม อนุรักษ์ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในประเทศไทย มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม วางแผน ป้องกัน และแก้ไขปัญหา จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ

๘. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในความหลากหลายของบุคคล ไม่กลั่นแกล้งเพื่อนทางร่างกาย วาจา และความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) ให้เกียรติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่นโดยใช้อคติ แบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ของตนให้กับผู้อื่นตามความเหมาะสม โดยไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม

๙. ติดตามข่าวสาร และตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อรับมือ ป้องกันและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และร่วมกันหาทางออกกับผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและยอมรับผลจากการตัดสินใจร่วมกันรวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอาสาสมัครด้วยความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของชุมชนตามกำลังของตน

๑๐. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบต่อเพื่อน เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๙. โครงสร้างเวลาเรียน

ช่วงชั้นที่ ๑

ระดับชั้น	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง/ต่อปี
ประถมศึกษาปีที่ ๑	สังคมศึกษา	๔๐
ประถมศึกษาปีที่ ๒	สังคมศึกษา	๔๐
ประถมศึกษาปีที่ ๓	สังคมศึกษา	๔๐

ช่วงชั้นที่ ๒

ระดับชั้น	รายวิชา	จำนวนชั่วโมง/ต่อปี
ประถมศึกษาปีที่ ๔	สังคมศึกษา	๘๐
ประถมศึกษาปีที่ ๕	สังคมศึกษา	๘๐
ประถมศึกษาปีที่ ๖	สังคมศึกษา	๘๐

๑๐. คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษาประวัติศาสตร์ชาติที่ตนเองนับถือ แบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดที่ได้จากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด ความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ฝึกปฏิบัติธรรมตามหลักโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ สวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน วิเคราะห์ผลดีผลเสียของพฤติกรรมตนเอง และแสดงร่องรอยความมุ่งมั่นและความพยายามเปลี่ยนแปลงตนเองให้ดีขึ้น ปฏิบัติในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญของศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง ทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว กำหนดสถานการณ์ ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ ความสามารถ และความดี และผลจากการกระทำของตนเอง ผู้อื่น บทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว บทบาทสิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัว มีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามกระบวนการประชาธิปไตย และทำกิจกรรมของบุคคลในครอบครัว กำหนดและปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา ทำกิจกรรมกลุ่มฝึกฝนการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน อยู่ร่วมกับครอบครัวอย่างสันติ กำหนดสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง ให้นักเรียนได้พัฒนาการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ปฏิบัติตนบนพื้นฐานสิทธิของตน แสดงพฤติกรรมเชิงบวกทั้งกาย วาจาเมื่อร่วมกิจกรรมหรือทำงานกับผู้อื่น กำหนดบทบาท หน้าที่ของตนและสมาชิกในครอบครัว ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ด้วยเหตุผล ฝึกฝนการอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยการเป็นสมาชิกที่ดี ศึกษา วิเคราะห์ และเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติตนถูกต้องและเหมาะสมต่อสถาบันหลัก เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์กับบุคคลในครอบครัว อ่านปฏิทินวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย ศึกษา และวิเคราะห์ สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดตามความจำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ของใช้ส่วนตัว ของเล่น การรับประทานอาหารของตนเอง วิเคราะห์ทรัพยากรที่นำไปใช้ผลิตของใช้ที่ใช้ในครอบครัว ตั้งคำถามเพื่อสอบถามเรื่องราวและค้นหาคำตอบ การอ่าน และฟังเรื่องราวของบุคคล วัตถุ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ประวัติความเป็นมาความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยผู้เกี่ยวข้องความเปลี่ยนแปลงของสภาพ แวดล้อม สิ่งของ เครื่องใช้ หรือการดำเนินชีวิตของตนเอง กับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ลำดับเหตุการณ์สำคัญ วัน เดือน ปี และ ช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวันเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของตนเองและครอบครัวโดยใช้เส้นเวลา บันทึกเรื่องราวของตนเองและครอบครัวอย่างเป็นระบบเพื่อลดความผิดพลาดในการนำเสนอ นำเสนอเรื่องราวข้อมูลของเรื่องราว ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ครอบครัว โดยใช้จินตนาการ ด้วยวิธีการที่หลากหลายในรูปแบบของตนเอง สะท้อนความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวของตนเอง บุคคลในครอบครัว และปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในครอบครัวอย่างภาคภูมิใจ ใช้แผนผังและภาพถ่ายแสดง ตำแหน่ง ระยะทาง และทิศของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ปรากฏในห้องต่าง ๆ ของบ้าน สังเกตและสำรวจพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นในครอบครัว เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม วางแผนร่วมกับคนในครอบครัวในการจัดระเบียบดูแลรักษา แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่บ้าน

โดยใช้กระบวนการสอนรูปแบบ Active Learning กระบวนการคิด วิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการสื่อสาร จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกับอุปกรณ์อย่างง่าย อุปกรณ์และเทคโนโลยี สารสนเทศ ดิจิทัล แหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เครื่องมือและอุปกรณ์ทางภูมิศาสตร์ รูปภาพ เสียง สัญลักษณ์ แผนที่ รูปถ่าย แหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

ก่อให้เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนเกิดคุณลักษณะลูกชาวบ้านที่สง่างาม มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นพลเมืองที่เคารพกฎ กติกา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลาย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑. นำเสนอเรื่องราวของตนเอง บุคคล วัตถุ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิต ลำดับเวลาและเหตุการณ์สำคัญโดยใช้เส้นเวลา ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยแสดงหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย ชัดเจน จากการสอบถาม ค้นหาคำตอบ อย่างเป็นขั้นตอน และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน ด้วยความรู้สึการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

๒. ใช้แผนผังและภาพถ่ายแสดง ตำแหน่ง ระยะทาง และทิศของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ปรากฏในห้องต่าง ๆ ของบ้าน สังเกตและสำรวจพฤติกรรมของตนเองและผู้อื่นในครอบครัว เกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม วางแผนร่วมกับคนในครอบครัวในการจัดระเบียบ ดูแลรักษา แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่บ้าน

๓. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี เคารพพระรัตนตรัย ฝึกปฏิบัติธรรมตามหลักโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ สวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน ในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญของศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง รวมทั้งการทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว กำหนดสถานการณ์ ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ ความสามารถ และความดี และผลจากการกระทำของตนเอง ผู้อื่น บทบาท หน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว บทบาทสิทธิ หน้าที่ของตนเองในครอบครัว มีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามกระบวนการประชาธิปไตย และทำกิจกรรมของบุคคลในครอบครัว กำหนดและปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา ทำกิจกรรมกลุ่มฝึกฝนการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน

๔. ปฏิบัติตนบนสิทธิพื้นฐานการอยู่ร่วมกับครอบครัวอย่างสันติ กำหนดสถานการณ์ที่เป็นชีวิตจริง ให้นักเรียนได้พัฒนาการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ แสดงพฤติกรรมเชิงบวกทั้งกาย วาจาเมื่อร่วมกิจกรรมหรือทำงานกับผู้อื่น กำหนดบทบาทหน้าที่ของตน และสมาชิกในครอบครัว ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ด้วยเหตุผล ฝึกฝนการอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยการเป็นสมาชิกที่ดี

๕. ศึกษา และวิเคราะห์ สินค้าและบริการที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน ที่ไม่เกินตัวและเห็นประโยชน์ของการออม ยกตัวอย่างการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดตามความ จำเป็นที่คนต้องทำงานอย่างสุจริต สังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ของใช้ส่วนตัว ของเล่น การรับประทาน อาหารของตนเอง วิเคราะห์ทรัพยากรที่นำไปใช้ผลิตของใช้ที่ใช้ในครอบครัว

๗. ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ และเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม

๘. ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องที่แสดงถึงการเคารพสถาบันหลักและสัญลักษณ์ของชาติไทย และร่วม กิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

รวม ๘ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

คำอธิบายรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง/ปี

วิเคราะห์เกี่ยวกับความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวช ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง ความสำคัญและการเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา และหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ชื่นชมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน ตามหลักศาสนาเห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนา พัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน วิเคราะห์ผลดีผลเสียของพฤติกรรมตนเอง การปฏิบัติในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญของศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง ทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนมีโอกาสร่วมกิจกรรม และใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ กฎ ระเบียบ มารยาทในโรงเรียนในฐานะเป็นสมาชิกที่ดี ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตัดสินใจและยอมรับข้อตกลงที่สร้างร่วมกัน เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน และโรงเรียน อยู่ร่วมในครอบครัวและโรงเรียนอย่างสันติ ปฏิบัติตนบนพื้นฐานสิทธิของตนเองไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น แสดงพฤติกรรมเชิงบวกทั้งทางกาย วาจา ยอมรับความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของบุคคลที่แตกต่างกัน เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม ปฏิบัติตนถูกต้องและเหมาะสมต่อสถาบันหลัก เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์กับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน ร่วมกันอนุรักษ์ และภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างง่าย ศึกษา และวิเคราะห์ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว วางแผนการใช้จ่าย และออมเงินอย่างเหมาะสม บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ ยกตัวอย่างการใช้จางเงินในชีวิตประจำวัน ระมัดระวังในการใช้ของส่วนรวม และทรัพยากรในการทำงาน การทำกิจกรรม อย่างประหยัด คุ่มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง และโรงเรียน ใช้แหล่งข้อมูลและหลักฐาน ในการสอบถาม ค้นหาคำตอบอย่างเป็นขั้นเป็นตอนเกี่ยวกับเรื่องราวของตนเอง บุคคล วัตถุ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ลำดับเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่แสดงถึงความต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของเหตุการณ์ที่มีต่อวิถีชีวิตของตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน นำเสนอเรื่องราวของบุคคลในโรงเรียน ประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิต ด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่ายและชัดเจน ที่แสดงถึงความรู้สึกลึกถึงการเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างภาคภูมิใจ และไม่สร้างความเสื่อมเสีย พร้อมทั้งตระหนักถึงผลของการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน และผลของการกระทำที่มีผลต่ออนาคต อ่าน และเขียนแผนผังแสดงสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในโรงเรียน ใช้ประโยชน์จากแผนผัง ในการจัดห้องเรียนให้สะดวกใช้งานและเป็นระเบียบ ร่วมกันจัดระเบียบและดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั้งในห้องเรียน และโรงเรียน โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของปัจจัย ๔ ซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหาสีเขียวสิ่งแวดล้อมใน

ห้องเรียน และโรงเรียน ประเมินพฤติกรรมตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยในการรักษาสิ่งแวดล้อม และเชิญชวนผู้อื่นให้ร่วมปฏิบัติ

โดยใช้กระบวนการสอนรูปแบบ Active Learning กระบวนการคิด วิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการสื่อสาร จัดการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกับอุปกรณ์อย่างง่าย อุปกรณ์และเทคโนโลยี สารสนเทศ ดิจิทัล แหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เครื่องมือและอุปกรณ์ทางภูมิศาสตร์ รูปภาพ เสียง สัญลักษณ์ แผนที่ รูปถ่าย แหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

ก่อให้เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนเกิดคุณลักษณะลูกชาวนาที่สง่างาม มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เป็นพลเมืองที่เคารพกฎ กติกา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลาย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๑. นำเสนอเรื่องราวของบุคคลในโรงเรียนโดยใช้แหล่งข้อมูลและหลักฐาน ในการสอบถาม ค้นหาคำตอบอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ลำดับเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่แสดงถึงความต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของเหตุการณ์ที่มีต่อวิถีชีวิตของตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน ด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่ายและชัดเจน พร้อมทั้งปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างภาคภูมิใจ

๒. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ กฎ ระเบียบ มารยาทในโรงเรียนในฐานะเป็นสมาชิกที่ดี ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตัดสินใจและยอมรับข้อตกลงที่สร้างร่วมกัน เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน และโรงเรียน อยู่ร่วมในครอบครัวและโรงเรียนอย่างสันติ

๓. ปฏิบัติตนบนพื้นฐานสิทธิของตนเองไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น แสดงพฤติกรรมเชิงบวกทั้งทางกาย วาจา ยอมรับความคิด ความเชื่อของบุคคลที่แตกต่างกัน

๔. เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน อนุรักษ์ และภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรม

๕. ปฏิบัติตนถูกต้องและเหมาะสมต่อสถาบันหลัก เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์กับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทยในรูปแบบต่าง ๆ อย่างง่าย

๖. วิเคราะห์ทรัพยากรที่นำมาผลิตสินค้าและบริการที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว วางแผนการใช้จ่าย และออมเงินอย่างเหมาะสม บันทึกรายรับรายจ่ายของตนเอง ผลดีของการใช้จ่ายที่เหมาะสมกับรายได้และการออม การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการโดยวิธีต่าง ๆ ยกตัวอย่างการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน ระมัดระวังในการใช้ของส่วนรวม และทรัพยากรในการทำงาน การทำกิจกรรม อย่างประหยัด คุ่มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง และโรงเรียน

๗. วิเคราะห์เกี่ยวกับความสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงการออกผนวช ประวัติศาสดาที่ตนนับถือ การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง การเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ ในพระพุทธศาสนา และหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เช่น ชุมการทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัวและในโรงเรียน เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ พัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถาน วิเคราะห์ ผลดีผลเสียของพฤติกรรมตนเอง การปฏิบัติในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญของศาสนาตามที่กำหนด ทำ กิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว และโรงเรียน รวมทั้งกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนมีโอกาสร่วม กิจกรรม และใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น

๘. อ่าน และเขียนแผนผังแสดงสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในโรงเรียน โดยใช้ประโยชน์จากแผนผัง ในการจัด ห้องเรียนให้ใช้งานและเป็นระเบียบ ร่วมกันจัดระเบียบและดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทั้งใน ห้องเรียน และโรงเรียน โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจำเป็นต่อการ ดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และโรงเรียน ประเมินพฤติกรรมตนเอง เพื่อปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยในการรักษาสิ่งแวดล้อม และเชิญชวนผู้อื่นให้ ร่วมปฏิบัติ

รวม ๘ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

คำอธิบายรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ศึกษา วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย พุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือ การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ความสำคัญของพระไตรปิฎก คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ พระรัตนตรัย การปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ การพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญและการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมต่อศาสนสถาน ศาสนวัตถุ ศาสนพิธีพิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา การแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ ทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว เพื่อน โรงเรียน และชุมชน กำหนดสถานการณ์ ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย ความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจในชั้นเรียนโรงเรียน และชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนโรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและการทำกิจกรรมของบุคคลในครอบครัวโรงเรียน ชุมชน ร่วมกันปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา ของโรงเรียน และชุมชน ทำกิจกรรมกลุ่มฝึกฝนการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน การรับฟัง การแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงานกลุ่ม อยู่ร่วมกับโรงเรียน และชุมชน ปฏิบัติตนบนพื้นฐานสิทธิของตน ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ด้วยเหตุผล ฝึกฝนการอยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยการเป็นสมาชิกที่ดี ศึกษา ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ การปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น การดำเนินชีวิตของตนเองและผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย ความสำคัญของวันหยุดราชการที่สำคัญ บุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน และท้องถิ่นของตน ร่วมกันอนุรักษ์ และภาคภูมิใจในวัฒนธรรม สัมภาษณ์บุคคลในชุมชนเกี่ยวกับมรดกทางภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของชุมชน ทำกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว เพื่อน บุคคลในโรงเรียนและชุมชน พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ และปฏิบัติตนตามประเพณี และวัฒนธรรมในชุมชน แสดงถึงการเคารพสถาบันหลักและสัญลักษณ์ของชาติไทย และร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม วิเคราะห์ อธิบาย จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต การใช้จ่ายของตนเอง การประเมินพฤติกรรมของตนที่ทำให้เกิดการใช้จ่าย และการใช้ทรัพยากรอย่างไม่รู้คุณค่า และนำทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมีผลต่อการผลิตและบริโภคสินค้าและบริการของรัฐจัดหาและให้บริการแก่ประชาชน ความสำคัญของภาษี และบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี การแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง ตระหนักถึงผลของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อโรงเรียน และชุมชน เทียบ ลำดับเหตุการณ์ แสดงลำดับ ระบุ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ อธิบาย ศักราชที่สำคัญตาม ปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่สำคัญของชุมชนโดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีความน่าเชื่อถือในการสอบถาม ค้นหาคำตอบอย่างเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับนำเสนอข้อมูลเรื่องราวของชุมชน ประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานและการพัฒนาการของชุมชน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน และชุมชน อย่างภาคภูมิใจ ใช้แผนผัง แผนที่ และรูปถ่าย ในการแสดงสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ปรากฏในชุมชน สำรวจสถานที่ ตำแหน่งของสถานที่สำคัญทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้นการวางแผนการเดินทาง จากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่งในชุมชน สำรวจทรัพยากรและ

สิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งร่วมกันทำกิจกรรมเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

โดยใช้หลักกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบ active learning และ Problem-based Learning : PBL กระบวนการคิด วิเคราะห์ กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการสื่อสาร จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกับอุปกรณ์อย่างง่าย อุปกรณ์และเทคโนโลยี สารสนเทศ ดิจิทัล แหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เครื่องมือและอุปกรณ์ทางภูมิศาสตร์ รูปภาพ เสียง สัญลักษณ์ แผนที่ รูปภาพ แหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

ก่อให้เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนเกิดคุณลักษณะลูกชาวนาที่สง่างาม มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นพลเมืองที่เคารพกฎ กติกา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลาย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ผลลัพธ์การเรียนรู้ขั้นปลายวิชา สังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑. นำเสนอข้อมูลเรื่องราวของชุมชน ประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน และพัฒนาการของชุมชน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยใช้หลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีความน่าเชื่อถือในการสอบถาม ค้นหาตอบอย่างเป็นขั้นตอน ลำดับเวลาและเหตุการณ์สำคัญโดยใช้เส้นเวลา ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ปัจจุบันถึงอนาคต พร้อมทั้งเทียบ ลำดับเหตุการณ์ แสดงลำดับ ระบุ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ อธิบาย ศักยภาพที่สำคัญตาม ปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวันที่สำคัญของชุมชน และปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน และชุมชนได้

๒. ใช้แผนผัง แผนที่ และรูปภาพในการสำรวจสถานที่ ตำแหน่ง ของสถานที่สำคัญทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นการวางแผนการเดินทาง จากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่งในชุมชน สำรวจทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในการประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งร่วมกันทำกิจกรรมเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

๓. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของศาสนาที่ตนนับถือ เคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ การพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญและการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ศึกษาความสำคัญของพระไตรปิฎก คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ ทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว เพื่อน โรงเรียน และชุมชน กำหนดสถานการณ์ ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของตนเองในการเป็นสมาชิก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา ของโรงเรียน และชุมชน ทำกิจกรรมกลุ่มฝึกฝนการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน การรับฟัง การแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงานกลุ่ม อยู่ร่วมกับโรงเรียน และชุมชน

๔. ปฏิบัติตนบนพื้นฐานสิทธิของตน ยอมรับความคิดเห็นส่วนใหญ่ด้วยเหตุผล ฝึกฝนการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ด้วยการเป็นสมาชิกที่ดี วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของสมาชิกของชุมชนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ตามกระบวนการประชาธิปไตย ความแตกต่างของกระบวนการตัดสินใจในชั้นเรียนโรงเรียนและชุมชนโดยวิธีการออกเสียงโดยตรงและการเลือกตัวแทนออกเสียง การเปลี่ยนแปลงในชั้นเรียนโรงเรียนและชุมชนที่เป็นผลจากการตัดสินใจของบุคคลและการทำกิจกรรมของบุคคลในครอบครัวโรงเรียน ชุมชน

๕. วิเคราะห์ อธิบาย จำแนกความต้องการและความจำเป็นในการใช้สินค้าและบริการในการดำรงชีวิต การใช้จ่ายประเมินพฤติกรรมของตนที่ทำให้เกิดการใช้จ่าย และการใช้ทรัพยากรอย่างไม่รู้คุณค่า และนำทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดมาผลิตและบริโภคสินค้าและบริการของรัฐจัดหา และให้บริการแก่ประชาชน ความสำคัญของภาษีและบทบาทของประชาชนในการเสียภาษี การแข่งขันทางการค้า ที่มีผลทำให้ราคาสินค้าลดลง ตระหนักถึงผลของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อโรงเรียน และชุมชน

๖. ปฏิบัติตนตามประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น การดำเนินชีวิตของตนเองและผู้อื่นที่อยู่ในกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย ความสำคัญของวันหยุดราชการที่สำคัญ บุคคลซึ่งมีผลงานที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน และท้องถิ่นของตน ร่วมกันอนุรักษ์ และภาคภูมิใจในวัฒนธรรม สัมภาษณ์บุคคลในชุมชนเกี่ยวกับมรดกทางภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของชุมชน ทำกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมร่วมกับบุคคลในครอบครัว เพื่อน บุคคลในโรงเรียนและชุมชน พร้อมทั้งสรุปประโยชน์ และปฏิบัติตนตามประเพณี และวัฒนธรรมในชุมชน

๗. ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องที่แสดงถึงการเคารพสถาบันหลักและสัญลักษณ์ของชาติไทย และร่วมกิจกรรมที่ทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

รวม ๗ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

คำอธิบายรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง/ปี

ความสำคัญของพระพุทธศาสนา ศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน พุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิพพานจนถึงประกาศธรรม ประวัติของศาสนาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าการปฏิบัติตนตามแบบอย่าง การดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ การทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียน และชุมชนตามหลักศาสนา เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน และจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตน โดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนา ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือร่วมกับบุคคลในครอบครัว โรงเรียน หรือชุมชน มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา รวมทั้งการส่งเสริม อนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ วิเคราะห์ อธิบาย การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สิทธิพื้นฐานเด็ก วิธีการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน ติดตามข่าวสาร และตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในจังหวัดของตน วิเคราะห์ ประโยชน์จากการติดตามข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย พร้อมทั้งระบุสาเหตุ และจัดลำดับสาเหตุของปัญหาตามความสำคัญ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ยอมรับผลที่เกิดจากการตัดสินใจร่วมกัน รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว รู้เท่าทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงิน เลือกใช้ จัดการทรัพยากรรวมทั้งตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากร นำเสนอเรื่องราว ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตและบุคคล จัปประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์จากอดีตถึงปัจจุบันของจังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ โดยแสดงข้อมูลและแหล่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น ผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน เคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในจังหวัด ตลอดจนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องแสดงถึงการเคารพสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย วิเคราะห์และสรุปข้อมูลวิถีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัด ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติจังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ ด้วยการใช้แผนที่ รูปถ่าย เข้าร่วมกิจกรรม แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและรับมือกับภัยพิบัติในจังหวัด โดยร่วมกันกำหนดแนวทางวางแผนขั้นตอนการทำงาน บอกเหตุผลที่เลือกแนวทางนั้น และอธิบายผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น ที่แสดงถึงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิต

โดยใช้กระบวนการสอนรูปแบบ Active Learning กระบวนการคิด วิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการสื่อสาร จัดการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกับอุปกรณ์อย่างง่าย อุปกรณ์และเทคโนโลยี สารสนเทศ ดิจิทัล แหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เครื่องมือและอุปกรณ์ทางภูมิศาสตร์ รูปภาพ เสียง สัญลักษณ์ แผนที่ รูปภาพ แหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

ก่อให้เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนเกิดคุณลักษณะลูกชาวบัวที่สง่างาม มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นพลเมืองที่เคารพกฎ กติกา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลาย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลกเกิดคุณลักษณะลูกชาวบัวที่สง่างาม มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นพลเมืองที่เคารพกฎ กติกา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลาย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๑. ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือในชีวิตประจำวันอย่างมีสติปัญญา สามารถช่วยเหลือผู้อื่นและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. กำกับตนเองและตัดสินใจใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรในฐานะผู้บริโภคอย่างมีเป้าหมาย รับผิดชอบ และรู้เท่าทันเพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและพอเพียงระดับโรงเรียนและชุมชน

๓. วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสมและมีวินัย ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตัดสินใจบริโภคอย่างรู้ทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงินของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

๔. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ กติกาทางสังคมอย่างรับผิดชอบ ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเอง และผู้อื่นหาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของโรงเรียนและชุมชนด้วยความสมัครใจ

๕. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๖. สืบค้นคำตอบของเรื่องราว ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตและบุคคล จัปประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ที่แสดงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และความต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบันของจังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ นำเสนอเรื่องราวที่สืบค้นโดยแสดงข้อมูลและแหล่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน และการเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในจังหวัด ตลอดจนปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องแสดงถึงการเคารพสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย

๗. วิเคราะห์และสรุปข้อมูลวิถีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของจังหวัด ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติจังหวัดที่ตนอาศัยอยู่ ด้วยการใช้แผนที่ รูปถ่าย เข้าร่วมกิจกรรม แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และรับมือกับภัยพิบัติในจังหวัด โดยร่วมกันกำหนดแนวทางวางแผนขั้นตอนการทำงาน บอกเหตุผลที่เลือกแนวทางนั้น และอธิบายผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น ที่แสดงถึงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิต

รวม ๗ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

คำอธิบายรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เวลาเรียน ๔๐ ชั่วโมง/ปี

มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตน โดยการพัฒนากาย วาจาใจ ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ หลักภavana ๔ หลักไตรสิกขา ๓ หลักโอวาท ๓ และปฏิบัติตามหลัก กุศลกรรมบถ๑๐หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือใช้ปัญญาในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาในชีวิตของตนเอง หมู่คณะ และสังคม ตลอดถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความอ่อนน้อมถ่อมตนใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสารการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่น ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ติดตามข่าวสาร และตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม การแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย วางแผนการออมเงิน เลือกรู้ จัดการทรัพยากรรวมทั้งตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากร วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว รู้เท่าทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคเรียนรู้พัฒนาการทางประวัติศาสตร์อดีตถึงปัจจุบันของภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่โดยแสดงข้อมูลและแหล่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลายเคารพความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย ตระหนักถึงผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน เคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมวิถีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพติดตามคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติในภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิตพร้อมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมภูมิภาคของตน ก่อให้เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

โดยใช้กระบวนการสอนรูปแบบ Active Learning กระบวนการคิด วิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการสื่อสาร จัดการเรียนรู้การสอนให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกับอุปกรณ์อย่างง่าย อุปกรณ์และเทคโนโลยี สารสนเทศ ดิจิทัล แหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เครื่องมือและอุปกรณ์ทางภูมิศาสตร์ รูปภาพ เสียง สัญลักษณ์ แผนที่ รูปภาพ แหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

ก่อให้เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน เกิดคุณลักษณะลูกชาวนาที่สง่างาม มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นพลเมืองที่เคารพกฎ กติกา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลาย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

๑. มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเองโดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๒. สามารถใช้ปัญญาในการช่วยเหลือเกื้อกูลและแก้ปัญหาในชีวิตของตนเอง หมั่นละ และสังคัม ตลอดถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยบนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๓. วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสมและมีวินัย ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตัดสินใจบริโภคอย่างรู้ทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตามและตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงินของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

๔. จัดลำดับความสำคัญเพื่อตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน หาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้องในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายและการปฏิบัติเพื่อการจัดการทรัพยากรของครอบครัวและโรงเรียน อย่างประหยัดคุ้มค่า และพอเพียง ด้วยความตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเอง และส่วนรวม

๕. สืบค้นคำตอบของเรื่องราว ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตและบุคคล จับประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ที่แสดงพัฒนาการทางประวัติศาสตร์และความต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบันของภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ นำเสนอเรื่องราวที่สืบค้นโดยแสดงข้อมูลและแหล่งหลักฐานที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีการที่หลากหลาย และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันอย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน ผลของการกระทำในปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต และการเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นของไทย ตลอดจนปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องแสดงถึงการเคารพสถาบันหลัก และสัญลักษณ์ของชาติไทย

๖. ตั้งคำถาม สืบค้น วิเคราะห์และสรุปข้อมูลวิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ติดตาม คาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ ภูมิภาคที่ตนอาศัยอยู่ ด้วยการใช้แผนที่ รูปถ่าย ภาพถ่ายทางอากาศ และภาพจากดาวเทียม เข้าร่วมกิจกรรม ร่วมเป็นอาสาสมัครในการป้องกัน แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และรับมือกับภัยพิบัติในชุมชนโดยร่วมกันกำหนดแนวทางวางแผนขั้นตอนการทำงาน บอกเหตุผลที่เลือกแนวทางนั้น และอธิบายผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่น ที่แสดงถึงความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิต

๗. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในความหลากหลายของบุคคล ไม่กลั่นแกล้งเพื่อนทางร่างกาย วาจา และความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) ให้เกียรติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ด่าว่าตัดสินผู้อื่นโดยใช้อคติ แบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ของตนให้กับผู้อื่นตามความเหมาะสม โดยไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม

๘. ติดตามข่าวสารและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อรับมือ ป้องกันและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และร่วมกันหาทางออกกับผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงผลจากการตัดสินใจร่วมกัน รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอาสาสมัครด้วยความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของชุมชน ตามกำลังของตน

๙. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

รวม ๙ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

คำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลาเรียน ๘๐ ชั่วโมง/ปี

วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ พุทธประวัติตั้งแต่ปลงอายุสังขารจนถึงสังเวชนียสถาน และประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่น การประพัตติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง เคารพศรัทธาในพระรัตนตรัย การปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ การทำความดีของบุคคลในประเทศตามหลักศาสนา เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา การฝึกสมาธิและบริหารจัดการจิตเจริญปัญญา การพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ การแก้ปัญหอบายมุขและ สิ่งเสพติด หลักธรรมสำคัญของศาสนาอื่น ๆ พิธีกรรมของศาสนาอื่น ๆ และการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมในศาสนสถาน และการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม มรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ประโยชน์ของการเข้าร่วมใน ศาสนพิธี พิธีกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และแสดงตนเป็นศาสนิกชนที่ดี รวมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง วิเคราะห์ อภิปราย อธิบาย เปรียบเทียบ ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน วิถีวัฒนธรรมของชุมชนและท้องถิ่น ด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ยกตัวอย่างการทำความดีของบุคคลในชุมชนหรือสังคม วิเคราะห์ผลจากการทำความดี และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของนักเรียน ศึกษา และวิเคราะห์ข่าวและเหตุการณ์ที่ละเมิดสิทธิเด็กในสังคมไทย ปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น รับรู้ ประเมิน พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการปกป้องคุ้มครองตนเองหรือผู้อื่น ฝึกฝนการสื่อสารที่ยอมรับความแตกต่าง สะท้อนความคิด ความรู้สึก และวิเคราะห์ผลจากการแสดงออกของตนเองและผู้อื่น ปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ ติดตามข่าวสาร และตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม ร่วมกันแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย วิเคราะห์ ประโยชน์ที่ได้จากการติดตามข้อมูลข่าวสาร มีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาในชุมชน จัดลำดับความสำคัญ วางแผนการทำงานร่วมกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา สะท้อนผลของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือสังคม เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ เข้าไปมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลดีผลเสียจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม วางแผนการใช้จ่าย การออมเงิน จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย วิเคราะห์รายจ่ายที่ไม่เหมาะสม เพื่อวางแผนการใช้จ่ายเงิน ร่วมตัดสินใจในการซื้อสินค้าและบริการ โดยการพิจารณาถึงคุณภาพ และมาตรฐาน รู้เท่าทันโฆษณา และไม่ถูกละเมิดสิทธิผู้บริโภค สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการบริโภค และกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยการเลือกใช้ จัดการทรัพยากรรวมทั้งตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากร ประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิตของตนเอง พร้อมทั้งสำรวจปัญหาจากการใช้ทรัพยากรในชุมชนหรือสังคม และร่วมกันหาทางออกในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตั้งคำถาม สืบค้น วิเคราะห์ นำเสนอเรื่องราว ประวัติความเป็นมา จับประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย รวบรวมและใช้ข้อมูล แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สรุปเรียบเรียงประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย ผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน นำเสนอ และสะท้อนความคิดความรู้สึกประวัติศาสตร์ของประเทศไทย วิเคราะห์ และเคารพความ

แตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในประเทศ เสนอแนวทาง วิธีการแสดงออกถึงการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม ร่วมกันอนุรักษ์ และมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ภูมิปัญญา ตลอดจน วิเคราะห์ ปฏิบัติตนและทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ร่วมกับบุคคลในชุมชน ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน วิเคราะห์ความคล้ายคลึงของวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้านด้วยวิธีการที่หลากหลาย รับฟังข่าว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน วิเคราะห์ ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย โดยใช้แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียมในการศึกษาที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ คัดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติในประเทศไทย เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิตพร้อมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม วางแผน ป้องกัน และแก้ไข ปัญหา จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ

โดยใช้กระบวนการสอนรูปแบบ Active Learning กระบวนการคิด วิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสืบค้น กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางจริยธรรม กระบวนการประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการสื่อสาร จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีการใช้ประสาทสัมผัสร่วมกับอุปกรณ์อย่างง่าย อุปกรณ์และเทคโนโลยี สารสนเทศ ดิจิทัล แหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต เครื่องมือและอุปกรณ์ทางภูมิศาสตร์ รูปภาพ เสียง สัญลักษณ์ แผนที่ รูปภาพ แหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งการเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา

ก่อให้เกิดสมรรถนะการจัดการตนเอง การคิดขั้นสูง การสื่อสาร การรวมพลังทำงานเป็นทีม การรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน เกิดคุณลักษณะลูกชาวบัวที่สง่างาม มุ่งมั่นในการทำงาน ไม่ย่อท้อ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นพลเมืองที่เคารพกฎ กติกา สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความแตกต่างและหลากหลาย สามารถดำเนินชีวิตอย่างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. มีสติ สมานธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตน โดยการพัฒนา ภาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนา และปฏิบัติตามหลักกฏศุลกกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๒. ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน อยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๓. วางแผนการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัวอย่างเหมาะสม มีวินัย ช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัว ตัดสินใจบริโภคอย่างรู้เท่าทันโฆษณา สื่อและสารสนเทศของสินค้าและบริการ ติดตาม ตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการบริโภคในชีวิตประจำวันและกฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค วางแผนการออมเงินของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

๔. จัดลำดับความสำคัญเพื่อตัดสินใจเลือกใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน หาทางออกร่วมกันกับผู้เกี่ยวข้อง ในการตัดสินใจกำหนดเป้าหมายและการปฏิบัติเพื่อการจัดการทรัพยากร อย่างประหยัดคุ้มค่า และพอเพียง ด้วย ความตระหนักถึงผลกระทบของการใช้ทรัพยากรที่มีต่อตนเองและส่วนรวม

๕. ตั้งคำถาม สืบค้น วิเคราะห์ นำเสนอเรื่องราว ประวัติความเป็นมา จັบประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ใช้ข้อมูล แหล่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในการตอบคำถามทาง ประวัติศาสตร์ สรุปเรียบเรียงประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ นำเสนอ และสะท้อนความคิดความรู้สึก ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย วิเคราะห์ และเคารพความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้คนในประเทศ ทั้งเสนอแนวทาง การแสดงออกถึงการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรม อนุรักษ์ และมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ ภูมิปัญญา ตลอดจน วิเคราะห์ ปฏิบัติตน และทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ร่วมกับบุคคลใน ชุมชน และใช้แผนที่ในการแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อวิเคราะห์ความ คล้ายคลึงของวัฒนธรรมไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รับฟังข่าว และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งวิเคราะห์ ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

๗. วิเคราะห์ ข้อมูลลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทย โดยใช้แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ ภาพถ่ายจากดาวเทียมในการศึกษาที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต วิธีการดำเนินชีวิตที่เป็นผลมา จากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือในการคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง ของสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติในประเทศไทย เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับการดำเนินชีวิตพร้อมทั้ง ส่งเสริม อนุรักษ์ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในประเทศไทย มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม วางแผน ป้องกัน และแก้ไขปัญหา จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติ

๘. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และวิถีวัฒนธรรมของชุมชนและ ท้องถิ่นด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม ชื่นชมการทำความดีของบุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในความหลากหลายของบุคคล ไม่กลั่นแกล้งเพื่อนทางร่างกาย วาจา และ ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) ให้เกียรติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์ ต่าง ๆ ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่นโดยใช้อคติ แบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ของตนให้กับผู้อื่นตามความเหมาะสม โดยไม่สร้างความ เดือดร้อนต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม

๙. ติดตามข่าวสาร และตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับข่าวสาร เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อ รับมือ ป้องกันและแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และร่วมกันหาทางออกกับผู้เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาหรือความ ขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการตามวิถีประชาธิปไตย วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและ ยอมรับผลจากการตัดสินใจร่วมกันรวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอาสาสมัครด้วยความรู้สึกว่าเป็นสมาชิกของชุมชน ตามกำลังของตน

๑๐. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบต่อผู้อื่นให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

รวม ๑๐ ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

๑๑. โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๑	เหตุการณ์ในอดีตของ ตนเองและครอบครัว	ข้อที่ ๑	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔	ข้อที่ ๑.๑	ประวัติความเป็นมาของ ตนเองและ ครอบครัวทำให้ เราทราบว่าปู่ ย่า ตา ยาย มี การใช้ชีวิตที่ แตกต่างจากเรา รวมทั้ง บ้านเรือน และ สภาพแวดล้อม ในอดีตกับ ปัจจุบันก็ แตกต่างกัน รวมไปจนถึง เหตุการณ์ของ ครอบครัวที่ เกิดขึ้นในอดีต บางเหตุการณ์ ส่งผลกระทบต่อ ตัวเรา และเป็น ที่จดจำไปถึง ลูกหลาน	๕	๑๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๒	การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดี	ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๔	ปฏิบัติตนตาม บทบาทหน้าที่ที่ มีต่อครอบครัว ยอมรับข้อตกลง กฎ กติกาที่ สร้างขึ้นร่วมกัน รับรู้บทบาท หน้าที่ของตน มุ่งมั่นทำงาน และทำกิจกรรม ร่วมกับผู้อื่น ชีวิตประจำวัน ของตนเอง	๕	๑๕	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม
๓	ความสัมพันธ์ของ สมาชิกในครอบครัว	ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔	ข้อที่ ๒.๑	คนในครอบครัว มีความสัมพันธ์ ตามบทบาท หน้าที่ เราจึง ควรปฏิบัติตาม บทบาทและ หน้าที่ของตนให้ ถูกต้องและ สมบูรณ์	๕	๑๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม
๔	ประเพณีและ วัฒนธรรมของชุมชน	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓	ข้อที่ ๑.๒	การศึกษา ประเพณีและ วัฒนธรรมของ ชุมชน ทำให้เรา เกิดความรู้ความ เข้าใจ และ ยอมรับความ แตกต่างระหว่าง กัน	๕	๑๕	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๕	จ่ายเป็นออมได้ไม่ขัด สน	ข้อที่ ๘	ข้อที่ ๒	ข้อที่ ๔.๑ ข้อที่ ๔.๒	การวางแผนใช้ จ่ายและออม เงินอย่าง เหมาะสมและมี วินัย ตระหนัก ถึงผลการใช้ ทรัพยากรที่มีต่อ ตนเองและ ครอบครัว	๖	๑๕	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม
๖	ศาสนากับการดำเนิน ชีวิต	ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๕.๑ ข้อที่ ๕.๒	ศาสนาทุก ศาสนาในโลก ต่างมุ่งให้เกิด ประโยชน์สุขทั้ง แก่ส่วนตนและ แก่ส่วนรวมโดย ปราศจากการ เบียดเบียนทำ ร้ายกันและกัน ทำให้ศาสนิกชน ในศาสนานั้นๆ มีความประพฤติ ดีงาม มีความ กล้าหาญ ที่จะ ทำความดี และ โดยธรรมชาติ ของผู้นับถือ ศาสนาจะเห็น ว่าศาสนากับวิถี ชีวิตของแต่ละ คนนั้นเป็นเรื่อง เดียวกัน ไม่อาจ แยกออกจากกัน ได้	๘	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๗	บ้าน โรงเรียน และ สิ่งแวดล้อมรอบตัวเรา	ข้อที่ ๗	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๓.๑ ข้อที่ ๓.๒	สำรวจข้อมูล เกี่ยวกับ ตำแหน่ง ระยะเวลา และสิ่งต่าง ๆ โดยประยุกต์ใช้ แผนผัง ในบ้าน และโรงเรียนดู และและ ตระหนักถึงผล ของการกระทำ ของตนต่อ สิ่งแวดล้อม ที่มี ผลกระทบต่อ ความเป็นอยู่	๖	๑๕	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม
รวมทั้งสิ้น						๔๐	๑๐๐	

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ งาน/ ชิ้นงาน
๑	รู้จักตนเองและสังคม รอบตัว	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๑.๑ ข้อที่ ๑.๒ ข้อที่ ๑.๓ ข้อที่ ๑.๔ ข้อที่ ๑.๕	นำเสนอ เรื่องราวของ ตนเอง ครอบครัวและ โรงเรียน ลำดับ เวลาและ เหตุการณ์ สำคัญที่ส่งผล ต่อการเปลี่ยน แปลงจากอดีตสู่ ปัจจุบัน ค้นหา คำตอบอย่าง เป็นขั้นตอนเห็น คุณค่าและ ภาคภูมิใจจาก เรื่องราวของ ตนเอง ครอบครัวและ โรงเรียน เข้า ร่วมกิจกรรม ตามประเพณี และวัฒนธรรม ของชุมชนอย่าง เห็นคุณค่า	๕	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึก/ ใบ กิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ งาน/ ชิ้นงาน
๒	กฎระเบียบสิทธิพื้นฐาน เด็ก	ข้อที่ ๘ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔	ข้อที่ ๕.๑ ข้อที่ ๕.๒ ข้อที่ ๕.๓ ข้อที่ ๕.๔ ข้อที่ ๕.๕	ปฏิบัติตนตาม บทบาทหน้าที่ที่ มีต่อครอบครัว โรงเรียนยอมรับ ข้อตกลง กฎ กติกาที่สร้างขึ้น ร่ ว ม กั น แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล ร่วมตัดสินใจใน การแก้ปัญหา หรือ ความ ขัดแย้งใน สถานการณ์ต่าง ๆ และ ทำ กิจกรรมร่วมกัน อย่างมีมารยาท ในครอบครัว โรงเรียนเต็มใจ เสียสละตนไม่ ละเมิดสิทธิของ ผู้อื่น	๑๕	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึก/ ใบ กิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ งาน/ ชิ้นงาน
๓	ชาติศานา พระมหากษัตริย์	ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๑	ปฏิบัติตนได้ อย่างถูกต้องที่ แสดงถึงการ เคารพสถาบัน หลัก และ สัญลักษณ์ของ ชาติ ทำ ประโยชน์เพื่อ ส่วนรวม	๕	๑๐	ใบงาน/ แบบฝึก/ ใบ กิจกรรม
๔	รู้จักการออม	ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๙	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๒	ร่วมกับสมาชิก ในครอบครัวใน การระบุดสาเหตุ และวิธีการ แก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่การ แยกแยะความ ต้องการและ ความจำเป็น วางแผนการใช้ จ่าย และออม เงินอย่าง เหมาะสมและมี วินัย	๕	๑๐	ใบงาน/ แบบฝึก/ ใบ กิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ งาน/ ชิ้นงาน
๕	ใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า	ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๓.๑	ระมัดระวังใน การใช้ ของ ส่วนรวมและ ทรัพยากรใน การทำงาน การ ทำกิจกรรม การ ทำ กิ จ วั ต ร ประจำวันอย่าง ประหยัด คุ้มค่า และพอเพี ย ง ด้ ว ย ค ว า ม ตระหนักถึงผล ก า ร ไ ช้ ทรัพยากรที่มี ต่อตนเองรอบ ค ร ั บ แ ล ะ โรงเรียน	๑๐	๑๕	ใบงาน/ แบบฝึก/ ใบ กิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระ งาน/ ชิ้นงาน
๖	มารยาททางสังคม	ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๓.๒	ทำกิจกรรมและ อยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างมีมารยาท บนพื้นฐานของ หลักปฏิบัติใน ศาสนาที่ตนนับ ถือ ปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่ ยอมรับข้อตกลง กฎ กติ กาที่ สร้างร่วมกัน แลกเปลี่ยน ความเห็นอย่าง เหมาะสม มี เหตุผล ร่วม ตัดสินใจในการ แก้ปัญหาหรือ ความขัดแย้งใน สถานการณ์ต่าง ๆ โดยเต็มใจ เสียสละ ประโยชน์ส่วน ตนเพื่อส่วนรวม	๑๐	๕	ใบงาน/ แบบฝึก/ ใบ กิจกรรม
รวมทั้งสิ้น						๔๐	๑๐๐	

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๑	ศาสนากับการดำเนิน ชีวิต	ข้อที่ ๓	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๕.๑ ข้อที่ ๕.๒	การเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามหลัก ปฏิบัติของ ศาสนาที่ ตนเองนับถือ ปฏิบัติตนเป็น คนกตัญญู กตเวที ละอาย และ เกรงกลัวต่อ การทำความ ชั่ว ใฝ่ในการ ทำความดี ไม่ รังแกผู้อื่น ใช้ วาจาอย่าง สุภาพและ เหมาะสม ตา หลักธรรม และศาสนพิธี ที่ตนนับถือ	๘	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๒.	พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๑ ข้อที่ ๒.๒ ข้อที่ ๒.๓ ข้อที่ ๒.๔ ข้อที่ ๒.๕	การเป็นพลเมือง ที่ดีต้องรู้จักการ ปฏิบัติตนตาม บทบาทหน้าที่ ยอมรับใน ข้อตกลง กฎ กติการ่วม แลกเปลี่ยน แก้ปัญหาความ ขัดแย้งใน สถานการณ์ต่าง ๆ รู้รักษาสี ชั้นพื้นฐาน ไม่ ละเมิดสิทธิผู้อื่น รวมทั้งแสดง พฤติกรรมใน การยอมรับ ความคิดเห็น ของผู้อื่น มีส่วน ร่วมในกิจกรรม ต่าง ๆ กับทาง ชุมชน หรือ สังคม	๘	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๓	เศรษฐศาสตร์ใกล้ตัว	ข้อที่ ๖ ข้อที่ ๗	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๔.๑ ข้อที่ ๔.๒	การใช้สินค้า และบริการ วิเคราะห์การใช้ จ่ายของตนเอง อธิบาย ทรัพยากรที่มี อยู่อย่างจำกัดมี ผลต่อการผลิต และการบริโภค สินค้าและ บริการที่รัฐ จัดหาให้รวมทั้ง ภาษีที่นำไปใช้ ในการบริหาร จัดการประเทศ	๘	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชา สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๔๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๔	เหตุการณ์ในอดีตของ ชุมชน	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๘ ข้อที่ ๙	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๑.๑ ข้อที่ ๑.๒	ลำดับเหตุการณ์ สำคัญของ ชุมชน โดยระบุ หลักฐานและ แหล่งข้อมูลที่ เกี่ยวข้อง การ เทียบศักราชที่ สำคัญตาม ปฏิทินที่ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการ ตั้งถิ่นฐานและ พัฒนาการ ของชุมชน ลักษณะที่สำคัญ ของ ขนบธรรมเนียม ประเพณี และ วัฒนธรรมของ ชุมชน ความ เหมือนและ ความต่างทาง วัฒนธรรมของ ชุมชนตนเองกับ ชุมชนอื่นๆ ระบุ พระนามและ อธิบายพระราช กรณียกิจ โดยสังเขป	๘	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๕	รอบรู้ภูมิศาสตร์	ข้อที่ ๒	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๓.๑ ข้อที่ ๓.๒	ที่ตั้งและ ลักษณะทาง กายภาพ ความสัมพันธ์ ระหว่างลักษณะ ทางกายภาพ และวัฒนธรรม ชุมชน แผนผัง แผนที่ และ ภาพถ่าย เปรียบเทียบ สภาพแวดล้อม ของชุมชนใน อดีตและ ปัจจุบัน สภาพแวดล้อม ที่มีผลต่อการ ดำเนินชีวิต ลักษณะของ เมืองและชนบท มลพิษที่เกิดจาก มนุษย์ มีส่วน ร่วมในการ จัดการ สิ่งแวดล้อม และผลกระทบ ของสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อมนุษย์	๘	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม
รวมทั้งสิ้น						๔๐	๑๐๐	

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๑	ศาสนาน่ารู้	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๑.๑ ข้อที่ ๑.๒ ข้อที่ ๑.๓ ข้อที่ ๑.๔ ข้อที่ ๑.๕	รู้และเข้าใจ ประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ ตนนับถือและ ศาสนาอื่น ยึด มั่น และปฏิบัติ ตามหลักธรรม มีความอ่อน น้อมถ่อมตน รู้จักช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน มีสติ สมาธิ มี หลักธรรมคำ สอนที่มุ่งเน้นให้ ทุกคนได้ยึดถือ และปฏิบัติเพื่อ เป็นแนวทางใน การดำเนินชีวิต อยู่ร่วมกันอย่าง มีความสุขใน ฐานะพลเมือง ไทยและ พลเมืองโลก	๑๖	๒๐	ใบงาน แบบฝึกหัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๒	พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	ข้อที่ ๘ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔	ข้อที่ ๕.๑ ข้อที่ ๕.๒ ข้อที่ ๕.๓ ข้อที่ ๕.๔ ข้อที่ ๕.๕	พลเมืองที่ดีควร ปฏิบัติตาม กฎหมาย ปรับตัวเข้ากับ การ เปลี่ยนแปลง ทางวัฒนธรรม เข้าใจความ แตกต่างทาง วัฒนธรรม สามารถปฏิบัติ ตนได้เหมาะสม ตามมารยาท ไทย รู้จักการ ติดตาม เลือก รับ และใช้ ข้อมูลข่าวสารที่ เป็นประโยชน์ ต่อตนเองและ ส่วนรวมเข้าใจ บทบาทและ หน้าที่ มีส่วน ร่วมในกิจกรรม ที่ส่งเสริม ประชาธิปไตย ทั้งในท้องถิ่น และประเทศ	๑๖	๒๐	ใบงาน แบบฝึกหัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๓	เศรษฐศาสตร์น่ารู้	ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๑	การวางแผน การใช้จ่ายของ ตนเองและ ครอบครัว รู้เท่า ทันโฆษณา	๘	๑๐	ใบงาน แบบฝึกหัด
๔	เศรษฐกิจพอเพียง	ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๙	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔	ข้อที่ ๒.๒	การประยุกต์ ใช้ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียงในการ ดำรงชีวิต เช่น การแต่งกาย การกินอาหาร การใช้จ่าย ทรัพยากรเป็น สิ่งมีชีวิตและ สิ่งไม่มีชีวิตที่ เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติ เพื่อที่ เราจะสามารถ นำมาใช้ได้อย่าง มีประสิทธิภาพ รวมถึงการ ตระหนักถึง ผลกระทบของ การใช้ ทรัพยากรที่มี ต่อตนเองและ ส่วนรวม	๘	๑๐	ใบงาน แบบฝึกหัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๕	เวลา ยุคสมัย และ หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์	ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๓.๑	เข้าใจ ความหมาย ความสำคัญของ เวลาและยุค สมัยทาง ประวัติศาสตร์ สามารถใช้ วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ มาวิเคราะห์ เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็น ระบบ เช่น การนับ ช่วงเวลาเป็น ทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษ	๑๐	๑๕	ไปงาน แบบฝึกหัด ชิ้นงาน

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๖	อาณาจักรสุโขทัย	ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๓.๒	เข้าใจ พัฒนาการของ มนุษยชาติจาก อดีตจนถึง ปัจจุบันในด้าน ความสัมพันธ์ และการ เปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึง ความสำคัญ และสามารถ วิเคราะห์ ผลกระทบที่ เกิดขึ้น อธิบายการตั้ง หลักแหล่งและ พัฒนาการของ มนุษย์ยุคก่อน ประวัติศาสตร์ และยุค ประวัติศาสตร์	๖	๕	ใบงาน แบบฝึกหัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๗	แผนที่และรูปถ่าย	ข้อที่ ๗ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๔.๑	เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพของประเทศไทยในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน สามารถสืบค้น และอธิบายได้โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต	๑๐	๑๒	ใบงาน แบบฝึกหัด

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๘	สิ่งแวดล้อมของจังหวัด	ข้อที่ ๗ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อ ๔.๒	เข้าใจ ปฏิสัมพันธ์ ระหว่างมนุษย์ กับสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพที่ ก่อให้เกิดการ สร้างสรรค์วิถี การดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและ มีส่วนร่วมใน การจัดการ ทรัพยากรและ สิ่งแวดล้อมเพื่อ การพัฒนาที่ ยั่งยืน สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพที่ส่งผล ต่อการดำเนิน ชีวิตของคนใน จังหวัด การ เปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมใน จังหวัดและผลที่ เกิดจากการ เปลี่ยนแปลง เช่น การตั้งถิ่น ฐานการย้ายถิ่น	๖	๘	ใบงาน แบบฝึกหัด
รวมทั้งสิ้น						๘๐	๑๐๐	

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๑	หลักธรรมทาง พระพุทธศาสนากับการ ดำเนินชีวิต	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๑.๑ ข้อที่ ๑.๒ ข้อที่ ๑.๓ ข้อที่ ๑.๔ ข้อที่ ๑.๕	ประยุกต์ใช้ หลักธรรมทาง พระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น ที่ตนนับถือใน ชีวิตประจำวัน อย่างมี สติปัญญา สามารถ ช่วยเหลือผู้อื่น และอยู่ร่วมกัน อย่างสันติสุข	๑๕	๒๐	ใบงาน แบบฝึกหัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๒	ใช้ทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพและ พอเพียง	ข้อที่ ๘ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔	ข้อที่ ๕.๑ ข้อที่ ๕.๒ ข้อที่ ๕.๓ ข้อที่ ๕.๔ ข้อที่ ๕.๕	.กำกับตนเอง และตัดสินใจใช้ จ่ายและใช้ ทรัพยากรใน ฐานะผู้บริโภค อย่างมี เป้าหมาย รับผิดชอบ และ รู้เท่าทันเพื่อ นำไปสู่การมี ส่วนร่วมในการ จัดการ ทรัพยากรอย่าง มีประสิทธิภาพ และพอเพียง ระดับโรงเรียน และชุมชน	๑๕	๒๐	ใบงาน แบบฝึกหัด
๓	การออมและการเป็น ผู้บริโภคที่ดี	ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๑	มีการออมและ การวางแผนการใช้จ่าย ของตนเองและ ครอบครัว เป็น ผู้บริโภคที่ดี	๑๐	๑๐	ใบงาน แบบฝึกหัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๔	สิทธิเสรีภาพตาม ระบอบประชาธิปไตย	ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๙	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๒	ปฏิบัติตนตาม บทบาทหน้าที่ วิถีวัฒนธรรม ของชุมชน กตีกาทางสังคม อย่างรับผิดชอบ ปกป้องสิทธิ เสรีภาพของ ตนเองและผู้อื่น หาทางออก ร่วมกันกับ ผู้เกี่ยวข้อง โดย ใช้กระบวนการ ตามวิถี ประชาธิปไตย เข้าร่วมกิจกรรม สาธารณะ ประโยชน์ของ โรงเรียนและ ชุมชนด้วยความ สมัครใจ	๑๐	๑๐	ใบงาน แบบฝึกหัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๕	รู้ทันเทคโนโลยีและ ข่าวสาร	ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๓.๑	รู้เท่าทันและ จัดการอารมณ์ เวลา ความ ต้องการในการ ใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่าง เหมาะสม ประเมินความ น่าเชื่อถือและ ผลกระทบจาก การใช้สื่อ สารสนเทศ สร้างและ เผยแพร่ข้อมูล สารสนเทศ อย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ผู้อื่นและ รับผิดชอบ เพื่อให้เกิด ประโยชน์ต่อ ตนเองและ ชุมชน	๑๐	๑๕	ใบงาน แบบฝึกหัด

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๖	ประวัติศาสตร์ใกล้ตัวน่า รู้	ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๓.๒	สืบค้นคำตอบ ของเรื่องราว ประวัติความเป็นมา วิถีชีวิต และบุคคล จับ ประเด็นสำคัญ ลำดับเหตุการณ์ ที่แสดง พัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ นำเสนอ เรื่องราวที่ สืบค้นโดยแสดง ข้อมูลและ หลักฐานที่ เกี่ยวข้องด้วย วิธีการที่ หลากหลาย และทำกิจกรรม ใน ชีวิตประจำวัน อย่างเห็นคุณค่า และภาคภูมิใจ ในความเป็น ท้องถิ่นและ ความเป็นไทย	๑๐	๕	ใบงาน แบบฝึกหัด

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๗	เรียนรู้ภูมิศาสตร์	ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๔.๑ ข้อที่ ๔.๒	การดำเนินชีวิต ที่เป็นผลมาจาก อิทธิพลของ สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพ ติดตาม คาดการณ์ แนวโน้มการ เปลี่ยนแปลง ของสิ่งแวดล้อม และภัยพิบัติ ภูมิภาคที่ตน อาศัยอยู่ เข้า ร่วมกิจกรรม ร่วมเป็น อาสาสมัครใน การป้องกัน รับมือกับภัย พิบัติในชุมชน กำหนดแนวทาง วางแผนการ ทำงาน ความ เข้าใจ ความสัมพันธ์ ระหว่าง สิ่งแวดล้อมกับ การดำเนินชีวิต	๑๐	๑๒	ใบงาน แบบฝึกหัด
รวมทั้งสิ้น						๘๐	๑๐๐	

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๑	ศาสนานำใจ	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๑.๑ ข้อที่ ๑.๒ ข้อที่ ๑.๓ ข้อที่ ๑.๔ ข้อที่ ๑.๕	พระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น ๆ ล้วนสอนให้ทุก คนเป็นคนดี มี ความอ่อนน้อม ถ่อมตน รู้จัก ช่วยเหลือเกื้อกูล กัน มีสติ สมาธิ มีหลักธรรมคำ สอนที่มุ่งเน้นให้ ทุกคนได้ยึดถือ และปฏิบัติเพื่อ เป็นแนวทางใน การดำเนินชีวิต อยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุขในฐานะ พลเมืองไทยและ พลเมืองโลก อีก ทั้งยังส่งเสริมให้ มนุษย์รู้จักการ อนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมอย่าง มีคุณค่าและ ประโยชน์สืบไป	๑๖	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๒	พลเมืองดีตามวิถี ประชาธิปไตย	ข้อที่ ๘ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔	ข้อที่ ๕.๑ ข้อที่ ๕.๒ ข้อที่ ๕.๓ ข้อที่ ๕.๔ ข้อที่ ๕.๕	พลเมืองที่ดีควร ปฏิบัติตาม กฎหมาย ปรับตัวเข้ากับ การเปลี่ยนแปลง ทางวัฒนธรรม เข้าใจความ แตกต่างทาง วัฒนธรรม สามารถปฏิบัติ ตนได้เหมาะสม ตามมารยาทไทย รู้จักการติดตาม เลือกรับ และใช้ ข้อมูลข่าวสารที่ เป็นประโยชน์ต่อ ตนเองและ ส่วนรวมเข้าใจ บทบาทและ หน้าที่ มีส่วนร่วม ในกิจกรรมที่ ส่งเสริม ประชาธิปไตยทั้ง ในท้องถิ่นและ ประเทศ	๑๖	๒๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๓	เศรษฐศาสตร์น่ารู้	ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๑	การวางแผนการ ใช้จ่ายของ ตนเองและ ครอบครัว รู้เท่า ทันโฆษณา	๘	๑๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม
๔	ทรัพยากรกับการ นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๙	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๒.๒	ทรัพยากรเป็น สิ่งมีชีวิตและ สิ่งไม่มีชีวิตที่ เกิดขึ้นเองตาม ธรรมชาติ มี ความจำเป็นต่อ การดำรงชีวิต ของสิ่งมีชีวิตทุก ชนิด ดังนั้นเรา ควรศึกษาถึง ความหมายและ ความจำเป็นของ ทรัพยากร ตระหนักถึง ผลกระทบของ การใช้ทรัพยากร ที่มีต่อตนเองและ ส่วนรวม	๘	๑๐	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบ ยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๕	เรื่องราวทางประวัติ และพัฒนาการทาง ประวัติศาสตร์ชาติไทย (รัตนโกสินทร์)	ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๓.๑	วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ เป็นขั้นตอนใน การศึกษา เรื่องราวในอดีต ผ่านหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ ซึ่งสามารถนำมา ประยุกต์ใช้เพื่อ ศึกษาเรื่องราวใน ท้องถิ่นและทำ ความเข้าใจ ประวัติศาสตร์ ไทยสมัย รัตนโกสินทร์	๑๐	๑๕	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม
๖	ประเทศเพื่อนบ้านของ ไทย	ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๕	ข้อที่ ๓.๒	ประเทศเพื่อน บ้านของไทย กลุ่มประเทศใน กลุ่มสมาชิก อาเซียน พร้อม ทั้งศึกษาความ แตกต่างทาง วัฒนธรรมของ ไทยและประเทศ เพื่อนบ้าน	๖	๕	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม (ต่อ)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะ	ผลลัพธ์ การเรียนรู้	สมรรถนะ หลัก	สมรรถนะ เฉพาะ	สาระสำคัญ/ ความคิดรวบยอด	เวลา	น้ำหนัก คะแนน	ภาระงาน/ ชิ้นงาน
๗	ลักษณะทาง กายภาพของ ประเทศไทย	ข้อที่ ๗ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๙ ข้อที่ ๑๐	ข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖	ข้อที่ ๔.๑	ลักษณะทาง กายภาพของ ประเทศไทยในแต่ ละภูมิภาคมีความ แตกต่างกัน สามารถสืบค้น และอธิบายได้โดย การใช้เครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์ เช่น แผนที่ ภาพถ่าย ทางอากาศ ภาพถ่ายจาก ดาวเทียม เข้าใจ อิทธิพลของ สิ่งแวดล้อมทาง กายภาพที่มีผลต่อ การดำเนินชีวิต	๑๐	๑๒	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ ใบกิจกรรม

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๘๐ ชั่วโมง

รวมทั้งสิ้น

๑๒. หน่วยการเรียนรู้

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑ เรื่อง เหตุการณ์ในอดีตของตนเองและครอบครัว

รายวิชา ส๑๑๐๑ สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เวลาเรียน ๕ ชั่วโมง

๑. ความคิดรวบยอด

เรียนรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวโดยผู้เกี่ยวข้องความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม หรือการดำเนินชีวิตของตนเองกับสมัยของพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต พร้อมทั้งลำดับเหตุการณ์สำคัญ วัน เดือน ปี และ ช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวันเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของตนเองและครอบครัว บันทึกเรื่องราวของตนเองและครอบครัว นำเสนอเรื่องราวข้อมูลของเรื่องราว ความคิด ความรู้สึกที่มีต่อตนเอง ครอบครัว ด้วยวิธีการที่หลากหลายในรูปแบบของตนเอง สะท้อนความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวของตนเอง บุคคลในครอบครัว และปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในครอบครัวอย่างภาคภูมิใจ

๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

นำเสนอเรื่องราวของตนเอง บุคคล วัตถุ และสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ประวัติความเป็นมา และวิถีชีวิต ลำดับเวลาและเหตุการณ์สำคัญโดยใช้เส้นเวลา ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยแสดงหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่าย ชัดเจน จากการสอบถาม ค้นหา คำตอบ อย่างเป็นขั้นตอน และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบัน ด้วยความรู้สึการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

๓. สมรรถนะเฉพาะ

๑. ทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักและเห็นคุณค่าในประวัติศาสตร์ สังคมวัฒนธรรมของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

สอบถาม ค้นหาคำตอบของเรื่องราวของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิต ลำดับ เวลา และเหตุการณ์สำคัญ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน จากอดีตถึงปัจจุบัน โดยแสดงหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจ และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ที่แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต

๔. สมรรถนะหลัก

๑. การคิดขั้นสูง

๑.๑ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ ระบุความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน พร้อมระบุเหตุผล

๒. การสื่อสาร

๒.๑ การรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อเกิดความเข้าใจ โดยใช้ประสาทสัมผัสในการรับสารที่อยู่ใกล้ตัว

๒.๒ การรับส่งสารบนพื้นฐาน ความเข้าใจ และความเคารพในความคิดเห็น และวัฒนธรรมที่แตกต่าง โดยการบอกความแตกต่างเชิงกายภาพแบบกว้าง ระหว่างตนเองกับบุคคลใกล้ชิด

๒.๓ การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร โดยสื่อสารผ่านคำพูด ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง การเคลื่อนไหว และผลงานแบบง่าย

๓. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

๓.๑ พลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ โดยการรับผิดชอบและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเหมาะสม

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

๑. สืบค้นข้อมูลประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว จากบุคคลหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
๒. บอกประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว และการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
๓. สื่อสารผ่านคำพูด ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง การเคลื่อนไหว เกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
๔. อธิบายเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์สำคัญ วัน เดือน ปี และ ช่วงเวลาตามปฏิทินที่ใช้ในชีวิตประจำวันเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันของตนเองและครอบครัว โดยใช้เส้นเวลา
๕. บันทึกเรื่องราวของตนเองและครอบครัวอย่างเป็นระบบ
๖. นำเสนอข้อมูลและเรื่องราวการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่อดีต-ปัจจุบันของครอบครัวตนเอง ด้วยวิธีที่หลากหลาย

๖. การประเมิน หลักฐาน และเกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๗ ผ่านเกณฑ์
	ตรวจใบงาน/ชิ้นงาน	แบบประเมินใบงาน/ชิ้นงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	สังเกตและตรวจสอบทักษะการวิเคราะห์ การนำเสนอ	แบบประเมินทักษะด้านการคิดและการสื่อสาร การนำเสนอ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะของผู้เรียน	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint การสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว
๒. สื่อ PowerPoint ปฏิทินกับ เหตุการณ์ของตนเองและครอบครัว
๓. สื่อ PowerPoint การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อตนเองและครอบครัว ตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน
๔. คลิปการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อตนเองและครอบครัว ตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน
๕. คลิปเกี่ยวกับการนำเสนอเรื่องราวของตนเองและครอบครัวในรูปแบบ ต่าง ๆ
๖. ตัวอย่างการใช้เส้นเวลาที่แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ
๗. ใบงาน ประวัติของตนเองและครอบครัว
๘. ใบงาน เรื่อง การใช้ปฏิทิน
๙. เกม ตามล่าหาอดีต
๑๐. บิงโก เรื่อง สภาพแวดล้อมกับการดำเนินชีวิต

กิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องที่ ๑ ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว

๒ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับภาพถ่ายในอดีตเกี่ยวกับตนเองและครอบครัว
 - นักเรียนเคยเห็นภาพถ่ายของพ่อแม่ตอนเด็ก ๆ หรือไม่ และภาพถ่ายนั้นมีลักษณะอย่างไร
 - นักเรียนเคยเห็นภาพถ่ายของตนเองตอนเด็กๆ หรือไม่ และภาพถ่ายนั้นมีลักษณะอย่างไร
 - เมื่อนักเรียนเห็นภาพถ่ายในอดีตแล้ว นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร
๒. สุ่มนักเรียนออกมาเล่าประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียนพอสังเขป

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - นักเรียนจะทราบประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวได้อย่างไร

(ดุลพินิจของครู)

๔. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ตามความสมัครใจ แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความเป็นมาของตนเองและครอบครัว จาก สื่อ PowerPoint การสืบค้นประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว

๕. นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาเป็นพื้นฐานในการตอบคำถามในใบกิจกรรม
เช่น

- ปู่ ย่า ตา ยายของนักเรียนชื่อว่าอะไร และประกอบอาชีพอะไร
- พ่อ แม่ของนักเรียนเกิดที่ไหน และเรียนที่ไหน
- นักเรียนมีญาติพี่น้องกี่คน และอยู่ที่ไหนบ้าง

- นักเรียนเกิดที่ไหน และใครเป็นคนตั้งชื่อให้นักเรียน
 - พ่อ แม่ของนักเรียนทำงานที่ไหน และทำงานเกี่ยวกับอะไร
๖. ครูสุ่มเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอคำตอบหน้าชั้นเรียน
๗. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว รวมทั้งแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการสืบค้นข้อมูล
๘. มอบหมายให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลของตนเองและครอบครัวจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น บุคคลในครอบครัว ภาพถ่าย เอกสารต่าง ๆ เป็นต้น ลงในใบงาน เรื่อง ประวัติของตนเองและครอบครัว

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๑. ให้นักเรียนนำข้อมูลที่ได้รับมอบหมายจากชั่วโมงที่แล้ว นำมาหาข้อมูลว่า นักเรียนหาข้อมูลมาจากแหล่งใด มีหลักฐานอะไรที่มีความน่าเชื่อถือเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว
๒. ครูสอบถามนักเรียนว่า จากข้อมูลที่นักเรียนสืบค้นมามีช่วงใดที่ทำให้ตนเองและครอบครัวเกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการดำเนินชีวิตบ้าง และเหตุการณ์นั้นคืออะไร โดยให้นักเรียนใช้สี หรือดินสอขีดใต้ข้อความนั้นไว้
๓. ครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมโดยใช้ PowerPoint การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อตนเองและครอบครัว ตั้งแต่อดีต – ปัจจุบัน และคลิป การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อตนเองและครอบครัว ตั้งแต่อดีต-ปัจจุบัน
๔. นักเรียนรวมกลุ่มเดิม ร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

๑) สิ่งของ เครื่องใช้	๒) อาหาร
๓) วิธีการดำเนินชีวิต	๔) สภาพแวดล้อม

พร้อมทั้งให้นักเรียนเปรียบเทียบว่าเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของตนเองและครอบครัวนั้นตรงกับประเด็นใดที่นักเรียนได้ร่วมกันวิเคราะห์ไป
๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - นักเรียนเห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในครอบครัวหรือไม่ จงอธิบาย

(ดุลพินิจของครู)

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๖. ครูสุ่มเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์หน้าชั้นเรียน
๗. นักเรียนร่วมทำกิจกรรม บิงโก เรื่อง สภาพแวดล้อมกับการดำเนินชีวิต โดยกิจกรรมนี้ครูจะอ่านคำถามเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของตนเองและครอบครัว ซึ่งคำตอบจะอยู่บนกระดาน บิงโกที่นักเรียนได้รับไป นักเรียนกลุ่มใดบิงโกก่อนถือว่าเป็นฝ่ายชนะ
๘. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี-ข้อเสีย และผลที่ตามมาของการเปลี่ยนแปลงในครอบครัว

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๙. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับปฏิทินกับ เหตุการณ์ของตนเองและครอบครัว โดยให้นักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับช่วงเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วนำกลับมาเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การรู้ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวมีประโยชน์อย่างไร

แนวการตอบ (ทำให้เรารู้สึกผูกพัน ภูมิใจในครอบครัว รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งในครอบครัว และทำให้เราทำความดีเพื่อรักษาชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล)

เรื่องที่ ๒ ปฏิทินกับเหตุการณ์ของตนเองและครอบครัว

๑ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนดูปฏิทินรูปแบบต่างๆ ดังนี้

- ปฏิทินแบบแขวน
- ปฏิทินแบบตั้งโต๊ะ
- ปฏิทินแบบพกพา

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับปฏิทินรูปแบบต่างๆ ตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- ๑) วันนี้เป็นวันที่เท่าไร
- ๒) วันนี้ตรงกับวัน เดือน ปีอะไร
- ๓) ปฏิทินที่ครูนำมาให้นักเรียนดูมีรูปแบบใดบ้าง
- ๔) ที่บ้านของนักเรียนมีปฏิทินรูปแบบ

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- ปฏิทินมีความสำคัญอย่างไร

(บอกวัน เดือน ปี และช่วยเตือนความจำของเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน)

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๔. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ปฏิทินกับ เหตุการณ์ของตนเองและครอบครัว จากสื่อ PowerPoint โดยครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมประกอบความเข้าใจ

๕. ครูแจกปฏิทินให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันสังเกตปฏิทินของกลุ่มตนเอง แล้วแข่งขันกันตอบคำถามตามประเด็นที่กำหนด ดังนี้

- ๑) ปฏิทินมีส่วนประกอบอะไรบ้าง
- ๒) ปฏิทินมีทั้งหมดกี่เดือน
- ๓) วันแรกของปีในปฏิทินคือวันที่เท่าไร เดือนอะไร
- ๔) วันสุดท้ายของปีในปฏิทินคือวันที่เท่าไร เดือนอะไร
- ๕) ปฏิทินสามารถระบุช่วงเวลาเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวได้หรือไม่

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงาน เรื่อง การใช้ปฏิทิน

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบใบงาน

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๘. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว ที่นักเรียนได้สืบค้น มาเปรียบเทียบช่วงเวลาที่เกิดขึ้น กับปฏิทิน ว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นตรงกับช่วงเวลาใดในปฏิทิน

๙. ครูยกตัวอย่างการใช้เส้นเวลาที่แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนดู

๑๐. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเส้นเวลาที่แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของตนเองและครอบครัว ที่นักเรียนได้สืบค้นมา

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๑๑. ครูสุ่มเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการเขียนเส้นเวลาที่แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของตนเองและครอบครัว

๑๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การเขียนเส้นเวลาที่แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของตนเองและครอบครัว มีประโยชน์อย่างไรบ้าง (อยู่ในดุลยพินิจของครู)

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๑๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว และเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของตนเองและครอบครัวกลับไปให้ผู้ปกครองดู และตรวจสอบว่า ประวัติประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว และเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของตนเองและครอบครัวถูกต้องหรือไม่ แล้วจัดลำดับเหตุการณ์นั้น ๆ ให้ถูกต้องและสอดคล้องกัน แล้วนำกลับมาเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับปฏิทินกับเหตุการณ์ของตนเองและครอบครัว

๑๕. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนสามารถนำปฏิทินไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครู)

- ถ้าเราไม่มีปฏิทินจะเป็นอย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครู)

เรื่องที่ ๓ การนำเสนอเรื่องราวของตนเองและครอบครัว

๑ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูนำคลิปเกี่ยวกับการนำเสนอเรื่องราวของตนเองและครอบครัวในรูปแบบ ต่าง ๆ ให้นักเรียนดู

๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การนำเสนอเรื่องราวของตนเองและครอบครัว มีประโยชน์ ต่อตัวเราและผู้อื่นอย่างไร

(พิจารณาคำตอบจากนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครู)

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. ครูให้นักเรียนนำประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว และเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของตนเองและครอบครัว มาร่วมกันตรวจสอบดูว่า นักเรียนบันทึกเรื่องราวของตนเองและครอบครัวอย่างเป็นระบบถูกต้องตามแบบในใบกิจกรรมที่ครูได้มอบหมายไปในแต่ละชั่วโมงหรือไม่

๔. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษารูปแบบการนำเสนอต่าง ๆ เช่น การวาดรูป การเขียนตามภาพ หรือตามภาพถ่ายที่นักเรียนได้หามาในช่วงที่มีการสืบค้นข้อมูล เป็นต้น

๕. นักเรียนเลือกออกแบบการนำเสนอของตนเองตามความสนใจของนักเรียน

๖. นักเรียนออกแบบการนำเสนอของตนเองตามที่ตนเองได้เลือกรูปแบบเอาไว้ ในขั้นตอนนี้ครูคอยให้คำแนะนำ และตรวจสอบความถูกต้องจนแล้วเสร็จ

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๗. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอผลงานเรื่องราวของตนเองและครอบครัว ในรูปแบบที่ตนเองสร้างสรรค์ออกมา

๘. ให้นักเรียนร่วมกันโหวตผลงานของเพื่อนในชั้นเรียนของตนเอง ว่าผลงานของเพื่อนคนใดมีความสวยงาม และมีความคิดสร้างสรรค์ที่ดี โดยคัดเลือกมาอย่างน้อย ๕ ชิ้นงาน

๙. ครูตรวจสอบความถูกต้องผลงานของนักเรียน

๑๐. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามดังนี้

- การออกแบบ และการนำเสนอผลงานของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดสมรรถนะด้านใดบ้าง (พิจารณาคำตอบจากนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครู)

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๑๑. ครูให้นักเรียนนำผลงานที่นำเสนอมาติดหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เพื่อน และครูร่วมกันชื่นชมผลงาน

๑๒. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ผลของการนำเสนองาน และผลงานของเพื่อนนักเรียน การควรมีการเพิ่มเติมหรือปรับปรุงส่วนใดบ้าง

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๑๓. ครูนำผลงานของนักเรียนมาติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ของโครงการ เพื่อให้พี่ ๆ ในโครงการได้ชื่นชมผลงานของน้องนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๑๔. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม เกม ตามล่าหาอดีต โดยลักษณะเกมจะการตอบคำถามจากตัวละครที่ครูกำหนดให้ แล้วเลือกว่าตัวละครใดไม่เกี่ยวข้องกับประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว และเส้นเวลาแสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ ของตนเองและครอบครัว หากนักเรียนทั้งห้องเรียนช่วยกันตอบถูก จะได้คะแนนเพิ่มเติมให้

๑๕. ครูสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำ และให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- นักเรียนสามารถนำเรื่องราว เกี่ยวกับการสืบค้น ข้อมูล เหตุการณ์ ของตนเองและครอบครัว ไปปรับประยุกต์ใช้กับเรื่องใดได้บ้าง

(พิจารณาคำตอบจากนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครู)

เกณฑ์การประเมิน ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	๓	๒	๑
ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว	เขียนประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และมีหลักฐานประกอบ	เขียนประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์	เขียนประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน เส้นเวลาเหตุการณ์และเหตุการณ์สำคัญของตนเองและครอบครัว
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	๓	๒	๑
เส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญของตนเองและครอบครัว	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และชัดเจน	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญของตนเองและครอบครัวได้อย่างถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานนักเรียน

เรื่อง เหตุการณ์ในอดีตของตนเองและครอบครัว

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่

ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน

ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบประเมินการตรวจใบงาน

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ										รวม	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องครอบคลุมของเนื้อหา					ความตรงต่อเวลา							
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
		๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑			
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														
๑๑														
๑๒														
๑๓														
๑๔														
๑๕														
๑๖														
๑๗														
๑๘														
๑๙														
๒๐														

เกณฑ์การประเมิน คะแนน ๙ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก คะแนน ๘ - ๗ ระดับคุณภาพ ดี คะแนน ๖ - ๕ ระดับคุณภาพ พอใช้ คะแนนต่ำกว่า ๕ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง	เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้ประเมิน/...../.....
--	---

เกณฑ์คะแนนการประเมิน

ประเด็น ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
ความถูกต้อง ครอบคลุมของเนื้อหา	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นทุกข้อ	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นบางข้อ	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ชัดเจน ขาดใจความ สำคัญบางรายการ ตอบคำถามไม่ตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความสำคัญ ทุกรายการและตอบ คำถามไม่ค่อยตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความ สำคัญทุกรายการ และตอบคำถาม ไม่ตรงประเด็น เลย
ความตรงต่อเวลา	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง และส่งผล งานที่ตรงเวลาที่ กำหนดทุกครั้ง	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง แต่ส่งงาน ล่าช้า	งานเสร็จ แต่ผลงาน ไม่ถูกต้อง และส่ง งานล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามากที่สุด

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
 ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง
 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ															รวม	ผลการประเมิน	
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
		๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑			
																(เต็ม ๑๕)	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑																			
๒																			
๓																			
๔																			
๕																			
๖																			
๗																			
๘																			
๙																			
๑๐																			
๑๑																			
๑๒																			
๑๓																			
๑๔																			
๑๕																			
๑๖																			
๑๗																			
๑๘																			
๑๙																			
๒๐																			
๒๑																			
๒๒																			
๒๓																			
๒๔																			

เกณฑ์การประเมิน		เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน	
คะแนน ๑๓ – ๑๕	ระดับคุณภาพดีมาก	(ลงชื่อ).....	
คะแนน ๑๐ - ๑๒	ระดับคุณภาพ ดี	(.....)	
คะแนน ๗ - ๙	ระดับคุณภาพ พอใช้	ผู้ประเมิน	
คะแนนต่ำกว่า ๗	ระดับคุณภาพปรับปรุง	/...../.....	

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑
เรื่อง รู้จักตนเองและสังคมรอบตัว
รายวิชา สด๒๑๐๑ สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เวลาเรียน ๕ ชั่วโมง

๑. ความคิดรวบยอด

เรื่องราวของโรงเรียน ลำดับเวลาและเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงจากอดีตสู่ปัจจุบัน ค้นหาคำตอบอย่างเป็นขั้นตอนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจจากเรื่องราวของโรงเรียนที่ตนเองศึกษาอยู่

๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

นำเสนอเรื่องราวของบุคคลในโรงเรียนโดยใช้แหล่งข้อมูลและหลักฐาน ในการสอบถาม ค้นหาคำตอบอย่างเป็นขั้นตอน ลำดับเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่แสดงถึงความต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงและผลกระทบของเหตุการณ์ที่มีต่อวิถีชีวิตของตนเอง ครอบครัว และโรงเรียน ด้วยภาพและภาษาของตนเองที่เข้าใจง่ายและชัดเจน พร้อมทั้งปฏิบัติตนในสถานการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างภาคภูมิใจ

๓. สมรรถนะเฉพาะ

๑. ทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงความตระหนักและเห็นคุณค่าในประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม ของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

๑.๑ สอบถาม ค้นหาคำตอบของเรื่องราวของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียน และชุมชน ประวัติความเป็นมาและวิถีชีวิต ลำดับ เวลา และเหตุการณ์สำคัญ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน จากอดีตถึงปัจจุบัน โดยแสดงหลักฐานและแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อย่างเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจ และทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ที่แสดงถึงความตระหนักของผลการกระทำในอดีตที่มีต่อปัจจุบันที่มีผลต่ออนาคต

๔. สมรรถนะหลัก

๑. การคิดขั้นสูง

๑.๒ การคิดแก้ปัญหา

๑.๒.๑ ระบุปัญหาอย่างง่ายอธิบายลักษณะของปัญหาออกแบบวิธีแก้ปัญหาและลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเองจนปัญหาได้รับการแก้ไขภายใต้การดูแลของผู้ใหญ่

๒. การสื่อสาร

๒.๑ การใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

๒.๑.๑ รู้จักประเภทของสื่อใกล้ตัว

๒.๑.๒ สื่อสารผ่านคำพูด ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง การเคลื่อนไหว และผลงานแบบง่าย ๆ ตรงไปตรงมา

๓. การรวมพลังทำงานเป็นทีม

๓.๑ การสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง

๓.๑.๑ แนะนำตนเองกับเพื่อนได้ บอกสิ่งที่ตนเองทำได้ดี และสิ่งที่จะช่วยเพื่อนในทีมได้

๓.๑.๒ ได้รับความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น แสดงพฤติกรรมเชิงบวกเมื่อเกิดความขัดแย้ง

๔. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

๔.๑ พลเมืองเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

๔.๑.๑ แจ้งผู้เกี่ยวข้องเมื่อพบปัญหาในชั้นเรียน หรือจะเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหา
อย่างง่ายในโรงเรียนได้

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

๑. สืบค้นข้อมูลประวัติความเป็นมาของโรงเรียน จากบุคคลหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้

๒. บอกและอธิบายประวัติความเป็นมาของโรงเรียน

๓. สื่อสารผ่านคำพูด ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง การเคลื่อนไหว เกี่ยวกับโรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่

๔. อธิบายเรื่องราวตามลำดับเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียนโดยใช้เส้นเวลา พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลและ
เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน

๖. การประเมิน หลักฐาน และเกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่วัดและ ประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ รายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๗ ผ่านเกณฑ์
	ตรวจใบงาน/ชิ้นงาน	แบบประเมินใบงาน/ชิ้นงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	สังเกตและตรวจสอบทักษะการ วิเคราะห์ การนำเสนอ	แบบประเมินทักษะด้านการคิดและ การสื่อสาร การนำเสนอ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ (A)	สังเกตคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะของผู้เรียน	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint การสืบค้นประวัติความเป็นมาโรงเรียน
๒. สื่อ PowerPoint ปฏิทินกับ เหตุการณ์ของโรงเรียน
๓. คลิปตัวอย่างการนำเสนอประวัติโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
๔. ตัวอย่างการใช้เส้นเวลาที่แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ
๕. ใบงาน โรงเรียนของฉัน
๖. ใบงาน เรื่อง เหตุการณ์สำคัญในโรงเรียนของเรา
๗. เกม ตามล่าหาอดีต

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องที่ ๑ โรงเรียนของเรา

๓ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนร้องเพลง โรงเรียนของเราน่าอยู่ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนแสดงเหตุผลว่า เพราะเหตุใดนักเรียนจึงชอบมาโรงเรียน

๒. ครูตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับโรงเรียนให้นักเรียนช่วยกันตอบ จากนั้นครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงว่าโรงเรียนเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญ หากต้องการรู้เรื่องราวต่างๆ ของโรงเรียนจะต้องรู้จักสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- หลักฐานที่สำคัญเกี่ยวกับโรงเรียนมีอะไรบ้าง จงยกตัวอย่าง

(คำตอบของนักเรียนขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครู)

๔. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ตามความสมัครใจ แล้วให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง ความเป็นมาของโรงเรียน จาก สื่อ PowerPoint การสืบค้นประวัติความเป็นมาของโรงเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ของโรงเรียน โดยนำความรู้พื้นฐานที่ได้จากการเรียนในขั้นที่ ๒ มาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติกิจกรรม

๖. สมาชิกแต่ละกลุ่มรวบรวมข้อมูล หลักฐานต่างๆ มาอภิปรายและเรียบเรียงข้อมูลเพื่อตอบประเด็นคำถาม

๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกข้อมูลลงในใบงาน เรื่อง โรงเรียนของเรา

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๘. ครูสุ่มเรียกตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการสืบค้นประวัติโรงเรียน
๙. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการทำกิจกรรมการสืบค้นประวัติความเป็นมาของโรงเรียน จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มอื่นสอบถามข้อสงสัยเป็นรายกลุ่ม
๑๐. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - หลักฐานต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมมีความสำคัญอย่างไร(คำตอบของนักเรียนขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครู)

ชั่วโมงที่ ๓

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๑๑. นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม เกม ตามล่าหาอดีต โดยลักษณะเกมจะการตอบคำถามจากตัวละครที่ครูกำหนดให้ แล้วเลือกว่าตัวละครใดไม่เกี่ยวข้องกับประวัติของโรงเรียน หากนักเรียนทั้งห้องเรียนช่วยกันตอบถูก จะได้คะแนนเพิ่มเติมให้
๑๒. ครูสรุปเกี่ยวกับกิจกรรมที่นักเรียนได้ทำ และให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามกระตุ้นความคิด
 - นักเรียนสามารถนำเรื่องราว เกี่ยวกับการสืบค้น ข้อมูล เหตุการณ์ ของโรงเรียน ไปปรับประยุกต์ใช้กับเรื่องใดได้บ้าง
๑๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับปฏิทินกับ เหตุการณ์ของโรงเรียนโดยให้นักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับช่วงเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วนำกลับมาเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป
๑๔. นักเรียนช่วยกันสรุปวิธีการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน พร้อมบอกประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว

เรื่องที่ ๒ ปฏิทินกับเหตุการณ์เหตุการณ์ของโรงเรียน

๒ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนที่นักเรียนประทับใจมากที่สุด ๑ กิจกรรม พร้อมแสดงเหตุผลประกอบว่า เหตุใดจึงประทับใจ และได้ประโยชน์อย่างไรจากการเข้าร่วมกิจกรรม
๒. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญของเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน ตามความสมัครใจ มอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน แล้วนำเหตุการณ์ดังกล่าวมาเรียงลำดับโดยใช้เส้นเวลา (Time Line)
๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาตัวอย่างการลำดับเรื่องราวตามเวลา จากตัวอย่างการใช้เส้นเวลาที่แสดงเหตุการณ์ต่าง ๆ

๕. ครูอธิบายวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นของโรงเรียน และการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยใช้เส้นเวลา ประกอบแผนภาพการเรียงลำดับเหตุการณ์โดยใช้เส้นเวลา

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน แล้วนำเหตุการณ์ดังกล่าวมาเรียงลำดับโดยใช้เส้นเวลา

๗. สมาชิกแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แล้วบันทึกผลลงในใบงาน เรื่อง เหตุการณ์สำคัญในโรงเรียนของเรา

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๘. ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยมีครูตรวจสอบความถูกต้อง

๙. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- การเรียงลำดับเหตุการณ์โดยใช้เส้นเวลามีประโยชน์อย่างไร

(ทำให้เห็นความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน และเข้าใจง่าย)

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้เส้นเวลาแสดงความเชื่อมโยงของลำดับเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

๑๑. นักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการลำดับเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนโดยใช้เส้นเวลา

เกณฑ์การประเมิน ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	๓	๒	๑
ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน	เขียนประวัติความเป็นมาของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และมีหลักฐานประกอบ	เขียนประวัติความเป็นมาของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์	เขียนประวัติความเป็นมาของโรงเรียนได้ อย่างถูกต้อง บางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน เส้นเวลาเหตุการณ์และเหตุการณ์สำคัญของโรงเรียน
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	๓	๒	๑
เส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญของโรงเรียน	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และชัดเจน	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญของโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญของโรงเรียนได้อย่างถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานนักเรียน
เรื่อง เหตุการณ์ที่สำคัญของโรงเรียน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบประเมินการตรวจใบงาน

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ										รวม	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องครอบคลุม ของเนื้อหา					ความตรงต่อเวลา							
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
		๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑	(เต็ม๑๐)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														
๑๑														
๑๒														
๑๓														
๑๔														
๑๕														
๑๖														
๑๗														
๑๘														
๑๙														
๒๐														

เกณฑ์การประเมิน คะแนน ๙ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก คะแนน ๘ - ๗ ระดับคุณภาพ ดี คะแนน ๖ - ๕ ระดับคุณภาพ พอใช้ คะแนนต่ำกว่า ๕ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง	เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้ประเมิน/...../.....
--	---

เกณฑ์คะแนนการประเมิน

ประเด็น ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
ความถูกต้อง ครอบคลุมของเนื้อหา	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นทุกข้อ	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นบางข้อ	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ชัดเจน ขาดใจความ สำคัญบางรายการ ตอบคำถามไม่ตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความสำคัญ ทุกรายการและตอบ คำถามไม่ค่อยตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความ สำคัญทุกรายการ และตอบคำถาม ไม่ตรงประเด็น เลย
ความตรงต่อเวลา	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง และส่งผล งานที่ตรงเวลาที่ กำหนดทุกครั้ง	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง แต่ส่งงาน ล่าช้า	งานเสร็จ แต่ผลงาน ไม่ถูกต้อง และส่ง งานล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามากที่สุด

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
 ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง
 สารการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ															รวม	ผลการประเมิน	
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
		๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑			
																(เต็ม ๑๕)	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑																			
๒																			
๓																			
๔																			
๕																			
๖																			
๗																			
๘																			
๙																			
๑๐																			
๑๑																			
๑๒																			
๑๓																			
๑๔																			
๑๕																			
๑๖																			
๑๗																			
๑๘																			
๑๙																			
๒๐																			

เกณฑ์การประเมิน คะแนน ๑๓ - ๑๕ ระดับคุณภาพดีมาก คะแนน ๑๐ - ๑๒ ระดับคุณภาพ ดี คะแนน ๗ - ๙ ระดับคุณภาพ พอใช้ คะแนนต่ำกว่า ๗ ระดับคุณภาพปรับปรุง	เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้ประเมิน/...../.....
---	---

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑

เรื่อง ศาสนากับการดำเนินชีวิต

รายวิชา สด๓๑๐๑ สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕

เวลาเรียน ๓ ชั่วโมง

๑. ความคิดรวบยอด

การเป็นศาสนิกชนที่ดีตามหลักปฏิบัติของศาสนาที่ตนถือนับถือ ปฏิบัติตนเป็นคนกตัญญูกตเวที ละอาย และเกรงกลัวต่อการทำความชั่ว ใฝ่ในการทำความดี ไม่รังแกผู้อื่น ใช้วาจาอย่างสุภาพและเหมาะสม ตามหลักธรรม และศาสนพิธีที่ตนนับถือ เรียนรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองในการเป็นสมาชิก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา ของโรงเรียน และชุมชน

๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ศึกษาพุทธประวัติตั้งแต่การบำเพ็ญเพียรจนถึงปรินิพพาน หรือประวัติของ ศาสดาที่ตนนับถือ เคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท ๓ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิ การพัฒนาจิต ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญและการปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง ศึกษาความสำคัญของพระไตรปิฎก คัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ ทำกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับบุคคลในครอบครัว เพื่อน โรงเรียน และชุมชน กำหนดสถานการณ์ ยกตัวอย่าง วิเคราะห์ บทบาทหน้าที่ของตนเองในการเป็นสมาชิก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกา ของโรงเรียน และชุมชน ทำกิจกรรมกลุ่มฝึกฝนการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน การรับฟัง การแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการทำงานกลุ่ม อยู่ร่วมกับโรงเรียน และชุมชน

๓. สมรรถนะเฉพาะ

ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ตามหลักปฏิบัติของศาสนาที่ตนนับถือและเป็นผู้มีความกตัญญูกตเวทีต่อบิดา มารดา ครูอาจารย์และโรงเรียนละอายและเกรงกลัวต่อการทำความชั่ว ใฝ่ในการทำความดี ไม่รังแกผู้อื่น ใช้วาจาอย่างสุภาพและเหมาะสม ตามหลักธรรม และศาสนาที่ตนนับถือ

๔. สมรรถนะหลัก

๑. การคิดขั้นสูง

๑.๑ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ คือ ระบุความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสถานการณ์ใน ชีวิตประจำวัน พร้อมระบุเหตุผล

๒. การสื่อสาร

๒.๑ การรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อเกิดความเข้าใจ โดยใช้ประสาทสัมผัสในการรับ สารที่อยู่ใกล้ตัว

๒.๒ การรับส่งสารบนพื้นฐาน ความเข้าใจ และความเคารพในความคิดเห็น และวัฒนธรรมที่แตกต่าง โดยการบอกความแตกต่างเชิงกายภาพแบบกว้าง ระหว่างตนเองกับบุคคลใกล้เคียง

๒.๓ การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร โดยสื่อสารผ่านคำพูด ภาพ เสียง สัญลักษณ์ ท่าทาง การเคลื่อนไหว และผลงานแบบง่าย

๓. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

๓.๑ พลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ โดยการรับผิดชอบและปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเหมาะสม

๓.๒ สามารถกำกับควบคุมตนเอง รู้จักและปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในความหลากหลาย ไม่กลั่นแกล้งเพื่อนทางร่างกายและวาจา ช่วยเหลือผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่น โดยอคติ แบ่งปันสิ่งของต่างๆของตนให้กับผู้อื่นตามความเหมาะสม

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

๑. ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. ปฏิบัติตนเป็นคนกตัญญูกตเวทีต่อบิดา มารดา ครู อาจารย์ และโรงเรียน ละอาย และเกรงกลัวต่อการทำชั่ว ใฝ่ในการทำความดี ใช้วาจาสุภาพเหมาะสม ตามหลักธรรมและศาสนพิธีที่ตนนับถือ

๓. วิเคราะห์และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ กฎ กติกา ระเบียบ มารยาท ในโรงเรียน และสถานที่สาธารณะ ในฐานะที่เป็นสมาชิกที่ดี

๔. ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ยอมรับข้อตกลงที่สร้างร่วมกัน และหาแนวทางแก้ไขปัญห ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน

๖. การประเมิน หลักฐาน และเกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๗ ผ่านเกณฑ์
	ตรวจใบงาน/ชิ้นงาน	แบบประเมินใบงาน/ชิ้นงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	สังเกตและตรวจสอบทักษะการวิเคราะห์ การนำเสนอ	แบบประเมินทักษะด้านการคิดและการสื่อสาร การนำเสนอ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะของผู้เรียน	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนวิชา สังคมศึกษาฯ ป.๓ ศาสนานำรู้
๒. แบบฝึกปฏิบัติทักษะรวบยอด สังคมศึกษาฯ ป.๓ ศาสนานำรู้
๓. แบบวัดและบันทึกผลฯ สังคมศึกษาฯ ป.๓ ศาสนานำรู้
๔. ใบงานเรื่อง พุทธประวัติ
๕. ภาพการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนา เช่น ภาพการสวดมนต์ ภาพการตักบาตร ภาพ เวียนเทียน ภาพการกราบ ภาพการไหว้
๖. ภาพผลงานทางวัฒนธรรมอันเกิดจากความศรัทธา เช่น โบสถ์ วิหาร พระพุทธรูป จิตรกรรมฝาผนัง
๗. ภาพเหตุการณ์พุทธประวัติ เช่น ภาพการบำเพ็ญเพียร ตรัสรู้ ปฐมเทศนา ปรินิพพาน
๘. PowerPoint สังคมศึกษาฯ ป.๓ ศาสนานำรู้

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องที่ ๑ ศาสนา

๒ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. นักเรียนสังเกตภาพเกี่ยวกับพุทธศาสนา ศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์-ฮินดู
๒. ร่วมกันเรียงลำดับการเกิดก่อน-หลังของแต่ละศาสนา
๓. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ของศาสนาแต่ละศาสนา โดยผ่านสื่อมัลติมีเดีย พร้อมทั้งสอบถามนักเรียนว่า
 - ศาสนาแต่ละศาสนามีถิ่นกำเนิดที่มาจากอย่างไร
 - ศาสนาแต่ละศาสนามีความเชื่อมโยงกันอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๔. ครูกำหนดประเด็นให้นักเรียนได้ศึกษา โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยมีหัวข้อที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

- พระพุทธศาสนา
- ศาสนาคริสต์
- ศาสนาอิสลาม
- ศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. สมาชิกในแต่ละกลุ่มนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษามาแลกเปลี่ยนภายในกลุ่ม แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ของกลุ่ม

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๖. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอความรู้ที่ได้จากการศึกษาหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๗. ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมทั้งนำข้อมูลที่ได้นำไปปรับใช้และเผยแพร่ข้อมูลตามรูปแบบของแต่ละกลุ่มได้ออกแบบ

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูเปิดภาพเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามหลักพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ เช่น ภาพการตักบาตร ภาพเวียนเทียน ภาพการประกอบศาสนพิธีของศาสนาอื่น ๆ ที่ตนนับถือ ภาพเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมไทยอันเกิดจากศาสนา

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของภาพ

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้มองเห็นถึงความสำคัญ และศาสนพิธีของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนเองนับถือ

๔. นักเรียนร่วมกันศึกษาความสำคัญ และศาสนพิธีของศาสนาผ่านสื่อมัลติมีเดีย เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. นักเรียนดูภาพกิจกรรมอีกครั้ง จากนั้นครูถามคำถามเชิงวิเคราะห์จากภาพศาสนพิธีที่ได้ดู

๖. ให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างผลงานการสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยที่ได้รับอิทธิพลจากพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนเองนับถือ จากนั้นครูบันทึกลงบนกระดาน

๗. ครูนำนักเรียนร่วมกันปฏิบัติศาสนพิธี โดยการจัดสถานการณ์ขึ้นภายในโรงเรียน โดยมีพระสอนศีลธรรมเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๘. นักเรียนร่วมกันนำเสนอความรู้เกี่ยวกับศาสนพิธีที่นักเรียนได้ปฏิบัติ และครูสอบถามนักเรียนเพิ่มเติมว่า นักเรียนเคยมีส่วนร่วมในการปฏิบัติศาสนพิธีหรือกิจกรรมใดกับชุมชนหรือไม่ โดยให้นักเรียนนำรูปถ่ายติดลงในสมุด พร้อมเขียนความรู้สึกที่ได้ปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๙. ครูมอบหมายให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาเรื่อง ศาสนา ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้เกี่ยวกับความกตัญญู โดยให้นักเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้ที่ได้จากการศึกษา แล้วนำกลับมาเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

เรื่องที่ ๒ หลักธรรมคำสอน

๑ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพคัมภีร์ของแต่ละศาสนา เช่น พระไตรปิฎก ไบเบิล เป็นต้น
๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้
 - ภาพหรือข้อความหรือหนังสือที่เห็นเป็นอะไร (แนวการตอบ เป็นภาพหนังสือพระไตรปิฎก ไบเบิล)
 - สิ่งที่เกิดขึ้นมีความสำคัญอย่างไร (แนวการตอบ เป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสั่งสอน)

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่า ภาพหรือข้อความหรือหนังสือที่นักเรียนเห็นนั้นเกี่ยวข้องกับคัมภีร์หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๔. ครูกำหนดประเด็นให้นักเรียนได้ศึกษา โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน โดยมีหัวข้อที่ใช้ในการศึกษาดังนี้
 - หลักธรรมของพระพุทธศาสนา
 - หลักธรรมของศาสนาคริสต์
 - หลักธรรมของศาสนาอิสลาม
 - หลักธรรมของศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู

พร้อมทั้งให้แต่ละกลุ่มบอกแนวทางในการนำปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๕. สมาชิกในแต่ละกลุ่มนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการศึกษามาแลกเปลี่ยนภายในกลุ่ม แล้วสรุปเป็นองค์ความรู้ของกลุ่ม
๖. ครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอความรู้ที่ได้จากการศึกษาหน้าชั้นเรียน
๗. นักเรียนฝึกปฏิบัติตามหลักธรรมที่ตนเองนับถือจนเป็นนิสัย บันทึกสิ่งที่ทำได้ดี และสิ่งที่ควรปรับปรุง
๘. ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย ของตนเอง แล้วนำหลักธรรมเข้ามาปรับแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๙. ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย ของตนเอง แล้วนำหลักธรรมเข้ามาปรับแก้ไขพฤติกรรมของตนเอง
๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมที่ได้ศึกษา พร้อมทั้งแนวทางในการปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ครูแจกสมุดบันทึกความดีให้กับนักเรียน เพื่อบันทึกเรื่องราวการทำความดีของนักเรียน

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูนำภาพข่าวกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนและชุมชน มาเล่าให้นักเรียนฟัง
๒. ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ดังนี้
 - ในข่าวหรือภาพกิจกรรมนี้บุคคลใดเข้าร่วมกิจกรรมบ้าง
 - บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมมีบทบาทอย่างไร

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจว่าในโรงเรียนและชุมชนนั้นมีบุคคลต่าง ๆ ที่มีหน้าที่สำคัญ เช่น พระสงฆ์ ครู ผู้อำนวยการ แพทย์ ตำรวจ เป็นต้น
๔. แบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วให้ศึกษาความรู้จากเอกสารประกอบการเรียนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในโรงเรียนและชุมชนตามสถานภาพ สาขาอาชีพ และผลของการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ที่มีต่อโรงเรียนและชุมชน

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนำข้อมูลความรู้ที่ได้จากการสืบค้นมาอภิปรายร่วมกันในประเด็นดังนี้
 - บุคคลในโรงเรียนและชุมชนมีใครบ้าง
 - บุคคลในโรงเรียนและชุมชนมีบทบาทหน้าที่อย่างไร
 - ผลของการปฏิบัติหน้าที่ที่มีต่อโรงเรียนและชุมชนเป็นอย่างไร

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๖. สุ่มตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอ และให้กลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างนำเสนอเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๗. ครูสอบถามนักเรียนว่า นักเรียนมีบทบาทหน้าที่อย่างไรต่อโรงเรียน และชุมชน
๘. กำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนได้มีโอกาสในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น โดยฝึกฝนการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ และอย่างมีมารยาท
๙. นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการร่วมกันทำกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง แล้วบันทึกความรู้ลงในสมุด

เรื่องที่ ๔ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน

๒ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูนำภาพข่าว หรือคลิปวิดีโอเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงความร่วมมือกันของบุคคลในชุมชน เช่น การปลูกป่า การป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด

๒. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่า กิจกรรมที่ปฏิบัติมีผลดีต่อชุมชนอย่างไร และถ้านักเรียนอยู่ในชุมชนดังกล่าว จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมนี้ได้อย่างไร

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. ครูอธิบายเพื่อเชื่อมโยงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนซึ่งทำได้หลายวิธี ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาชุมชน

๔. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยสมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่กันในการสืบค้นข้อมูล ตามประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดให้

๕. สมาชิกทุกคนในกลุ่มผลัดกันนำความรู้ที่สืบค้นมาเล่าให้เพื่อนฟัง แล้วครูสุ่มตัวแทนกลุ่มออกมาเล่าประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำแบบฝึกหัดวิชาสังคมศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสังคม โดยในใบกิจกรรมจะสอดแทรกปัญหา และให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันแก้ไขปัญหา

๗. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการเข้าร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ตามความสนใจ ตามหัวข้อที่กำหนดให้ในแบบฝึกหัดวิชาสังคมศึกษา แล้วบันทึกผลการเข้าร่วมในแบบฝึกหัดวิชาสังคมศึกษา

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๘. สุ่มตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอ และให้กลุ่มที่มีความคิดเห็นแตกต่างนำเสนอเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๕ ขั้นสรุปประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๙. ครูประเมินผลโดยการสังเกตความเข้าใจในการตอบคำถามและการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๑๐. ตรวจสอบผลการทำแบบฝึกหัด และความถูกต้องของการทำกิจกรรม

แบบประเมินการนำเสนอประวัติของศาสนา และศาสนพิธีของศาสนา

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่

ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน

ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน สมุดบันทึกความดี

รายการประเมิน	๓	๒	๑
สมุดบันทึกความดี	เขียนสมุดบันทึกความดี มีรายละเอียดข้อมูลได้ อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และมีหลักฐานประกอบ	เขียนสมุดบันทึกความดี มีรายละเอียดข้อมูลได้ อย่างถูกต้อง สมบูรณ์	เขียนสมุดบันทึก ความดีมีรายละเอียด ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง บางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอหลักธรรมกับแนวทางการประยุกต์ใช้

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่

ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน

ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบประเมินการตรวจแบบฝึกหัด
สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ										รวม	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้อง ครอบคลุมของเนื้อหา					ความตรงต่อเวลา							
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	(เต็ม10)	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														
14														
15														
16														
17														
18														
19														
20														

เกณฑ์การประเมิน คะแนน 9 – 10 ระดับคุณภาพ ดีมาก คะแนน 8 – 7 ระดับคุณภาพ ดี คะแนน 6 – 5 ระดับคุณภาพ พอใช้ คะแนนต่ำกว่า 5 ระดับคุณภาพ ปรับปรุง	เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน (ลงชื่อ)..... (นายราเชนทร์ วงศ์ไชย) ผู้ประเมิน/...../.....
---	---

เกณฑ์คะแนนการประเมิน

ประเด็น ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ความถูกต้อง ครอบคลุมของเนื้อหา	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นทุกข้อ	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นบางข้อ	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ชัดเจน ขาดใจความ สำคัญบางรายการ ตอบคำถามไม่ตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความสำคัญ ทุกรายการและตอบ คำถามไม่ค่อยตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความ สำคัญทุกรายการ และตอบคำถาม ไม่ตรงประเด็น เลย
ความตรงต่อเวลา	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง และส่งผล งานที่ตรงเวลาที่ กำหนดทุกครั้ง	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง แต่ส่งงาน ล่าช้า	งานเสร็จ แต่ผลงาน ไม่ถูกต้อง และส่ง งานล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามากที่สุด

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
 ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง
 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ															รวม	ผลการประเมิน	
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
		๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑		(เต็ม ๑๕)	ผ่าน
๑																			
๒																			
๓																			
๔																			
๕																			
๖																			
๗																			
๘																			
๙																			
๑๐																			
๑๑																			
๑๒																			
๑๓																			
๑๔																			
๑๕																			
๑๖																			
๑๗																			
๑๘																			
๑๙																			
๒๐																			

เกณฑ์การประเมิน		เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน	
คะแนน ๑๓ - ๑๕	ระดับคุณภาพดีมาก	(ลงชื่อ).....	
คะแนน ๑๐ - ๑๒	ระดับคุณภาพ ดี	(.....)	
คะแนน ๗ - ๙	ระดับคุณภาพ พอใช้	ผู้ประเมิน	
คะแนนต่ำกว่า ๗	ระดับคุณภาพปรับปรุง	/...../.....	

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑

เรื่อง ศาสนาน่ารู้

รายวิชา ส๑๔๑๐๑ สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เวลาเรียน ๑๖ ชั่วโมง

๑. ความคิดรวบยอด

เรียนรู้เรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของพระพุทธศาสนา ศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของศาสนิกชน พุทธประวัติตั้งแต่บรรลุมรรณจนถึงประกาศธรรม ประวัติของศาสดาที่ตนนับถือ เห็นคุณค่าการปฏิบัติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก ศาสนิกชนตัวอย่าง พระรัตนตรัย ปฏิบัติตามไตรสิกขาและหลักธรรมโอวาท ๓ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ การทำความดีของตนเอง บุคคลในครอบครัว โรงเรียนและชุมชนตามหลักศาสนา เห็นคุณค่าของการสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติ สมาธิ ใน การศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน และจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตน โดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตาม แนวทางของศาสนา ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาอยู่ ร่วมกันเป็นชาติได้อย่างสมานฉันท์ การมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือร่วมกับ บุคคลในครอบครัว โรงเรียน หรือชุมชน มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม และวันสำคัญทางศาสนา รวมทั้งการส่งเสริม อนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเองนับถือ ได้ดี

๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือในชีวิตประจำวันอย่างมีสติปัญญา สามารถช่วยเหลือผู้อื่นและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๓. สมรรถนะเฉพาะ

มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเองโดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ และปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ และใช้ปัญญาในการช่วยเหลือเกื้อกูลและแก้ปัญหาในชีวิตของ ตนเอง หมั่นคนะ และสังคมอย่างมีโยนิโสมนสิการ ตลอดถึงสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่ออยู่ร่วมกันและวิทยาการอย่าง ยั่งยืนอย่างสันติสุข มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีเมตตารู้จักชื่นชมยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ใช้หลักสันติ วิธีในการ สื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมใน พระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๔. สมรรถนะหลัก (ระดับ ๕)

๑. การจัดการตนเอง

๑.๓ การจัดการอารมณ์และความเครียด

๑.๓.๑ บอกวิธีควบคุม/จัดการอารมณ์ ความรู้สึก

๑.๓.๒ บอกกลวิธีในการควบคุมหรือบรรเทาความเครียด

๑.๓.๓ บรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียด

๑.๔ การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤติ

๑.๔.๑ บอกการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต

๑.๔.๒ สามารถสะท้อนผลของทางเลือกที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ในมิติของประโยชน์ ความเป็นธรรม หรือผลกระทบที่เกิดขึ้น

๒. การคิดขั้นสูง

๒.๔ การคิดแก้ปัญหา

๒.๔.๑ ตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อสังคม ประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญ นิยามปัญหาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมรวบรวมข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยคำนึงถึงความถูกต้องออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เสนอทางเลือกในสังคม ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาและระบุข้อดีและข้อเสียของทางเลือกได้หลายทางเลือกที่เป็นไปได้ และมีเหตุผลและดำเนินการแก้ปัญหาได้หลายวิธี

๓. การสื่อสาร

๓.๓ การใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

๓.๔.๒ เลือกใช้สื่ออย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตนเองในเบื้องต้นได้

๓.๔.๓ มีมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร

๓.๔.๔ กำหนดจุดประสงค์ในการสื่อสารและสามารถเลือกใช้กลวิธีการผลิตสื่อที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อกลุ่ม

๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม

๔.๓ การสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง

๔.๓.๒ มีทักษะพื้นฐานในการแก้ไขความขัดแย้ง เช่น การสร้างความเข้าใจปัญหา ปฏิเสธการใช้ความรุนแรง มุ่งเน้นประเด็นปัญหามากกว่าตัวบุคคล ไม่มุ่งเอาชนะ

๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

๕.๔ พลเมืองเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

๕.๔.๑ หาทางออกร่วมกันกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหความขัดแย้งหรือทบทวนกฎระเบียบ กติกาในชั้นเรียนอย่างมีเหตุผลโดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตย

๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติกับวิทยาการอย่างยั่งยืน

๖.๓ การสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการ เทคโนโลยี

๖.๓.๑ สร้างเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อขยายความสามารถของตนตามความสนใจ และแก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัจจุบัน

๖.๓.๒ เลือกใช้เทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และใช้อย่างคุ้มค่าด้วยการนำกลับมาใช้ซ้ำ หรือลดการใช้

๖.๓.๓ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนรู้ สื่อสาร และทำงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และประโยชน์

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ (วิเคราะห์สมรรถนะหลักที่เกี่ยวข้อง)

๑. บอกวิธีควบคุม/จัดการอารมณ์ หรือบรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเอง สะท้อนผลของทางเลือกที่มีต่อตนเองและผู้อื่น โดยใช้กระบวนการไตรสิกขา พัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๒. ทำงานกลุ่มตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่องสังคม ใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๓. วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญโดยใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ

๔. ทำงานกลุ่มเลือกใช้สื่ออย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อนตนเอง และเลือกใช้กลวิธีการผลิตสื่อที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อกลุ่มตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๕. ทำงานกลุ่มมีทักษะพื้นฐานในการแก้ไขความขัดแย้ง หรือทบทวนกฎ ระเบียบ กติกาในชั้นเรียนอย่างมีเหตุผลโดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตยตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๖. ทำงานกลุ่มออกแบบช่วงเวลาในการใช้สื่อหรือสารสนเทศดิจิทัล ในวิถีชีวิตประจำวัน

๗. ทำงานกลุ่มสร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับวิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

๖. การประเมิน หลักฐานการเรียนรู้ และเกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ รายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๗ ผ่าน เกณฑ์
	ตรวจใบงาน/ชิ้นงาน	แบบประเมินใบงาน/ชิ้นงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่าน เกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	สังเกตและตรวจสอบทักษะการ วิเคราะห์ การนำเสนอ	แบบประเมินทักษะด้านการคิดและ การสื่อสาร การนำเสนอ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่าน เกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ (A)	สังเกตคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่าน เกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะของผู้เรียน	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่าน เกณฑ์

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. ภาพการดำเนินชีวิตของคนไทยที่เกี่ยวข้องผูกพันกับพระพุทธศาสนาตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น ภาพการทำบุญวันเกิด การขึ้นบ้านใหม่ การบวชนาค การแต่งงาน การบำเพ็ญกุศลศพ
๓. แบบบันทึกความรู้
๔. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล
๕. สื่อการเรียนรู้ สังคมศึกษา ป. ๔
๖. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ป. ๔
๗. แบบฝึกทักษะรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ป. ๔
๘. คู่มือการสอน สังคมศึกษา ป. ๔
๙. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint สังคมศึกษา ป. ๔

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องที่ ๑ เรื่อง ศาสนิกชนพึงรู้พึงปฏิบัติ

๓ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพการดำเนินชีวิตของคนไทยที่เกี่ยวข้องผูกพันกับพระพุทธศาสนาตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น ภาพการทำบุญวันเกิด การขึ้นบ้านใหม่ การบวชนาค การแต่งงาน การบำเพ็ญกุศลศพ แล้วซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) เป็นภาพพิธีกรรมเกี่ยวกับอะไร
- ๒) นักเรียนเคยเข้าร่วมพิธีกรรมเหล่านี้หรือไม่ ถ้าเคยมีความรู้สึกอย่างไร
- ๓) ทำไมการดำเนินชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่จึงเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

๒. ครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศาสนากับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ หลังจากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. นักเรียนร่วมกันศึกษาความสำคัญของพระพุทธศาสนาโดยมีหัวข้อในการศึกษาดังนี้

- พระพุทธศาสนาในฐานะที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ
- วัดเป็นศูนย์รวมการทำความดีและพัฒนาจิตใจ
- วัดเป็นสถานที่ประกอบศาสนพิธี
- วัดเป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๔. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน จำนวน ๔ กลุ่ม ในการศึกษาตามหัวข้อที่กำหนดให้ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเห็น และเจาะประเด็นสำคัญของแต่ละหัวข้อ พร้อมทั้งนำเสนอในชั่วโมงถัดไป

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๕. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า กลุ่มละ ๕-๑๐ นาที รูปแบบของการนำเสนอขึ้นอยู่กับรูปแบบของแต่ละกลุ่ม

๖. หลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ให้เพื่อนกลุ่มตรงข้ามช่วยกันประเมินการนำเสนอตามแบบประเมินผลงาน

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๗. ให้นักเรียนร่วมกันบอกวิธีควบคุม/จัดการอารมณ์ หรือบรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเองโดยใช้หลักไตรสิกขากับการดำเนินชีวิต ในการพัฒนากาย วาจา ใจ พร้อมทั้งการนำไปปรับประยุกต์ใช้

๘. มีการตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่เกิดขึ้น และผลกระทบต่อสังคม พร้อมทั้งประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญของตนเอง

๙. ร่วมกันหาทางออกกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผลโดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยตามหลักไตรสิกขาเข้ามาปรับประยุกต์ใช้

๑๐. นำหลักไตรสิกขา หรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือเข้ามาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเอง โดยการฝึกปฏิบัติตน ซึ่งจะมิวิพากษ์ โดยเป็นพระสอนศีลธรรมประจำโรงเรียนเข้ามาให้ความรู้

เรื่องที่ ๒ เรื่อง ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการกระทำของตน ๒ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพวัด แล้วซักถามนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

๑) ภาพนี้เป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

๒) ภาพนี้มีความสำคัญอย่างไร

๓) ทำไมการดำเนินชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่จึงเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาและวัด

๒. ครูสรุปความรู้เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. ครูทบทวนความรู้ในเรื่องที่ผ่านมา

๔. ครูให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของพระพุทธศาสนาเรื่อง วัดเป็นสถานที่ประกอบศาสนพิธี และวัดเป็นแหล่งทำกิจกรรมทางสังคม

๕. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นหรือเล่าประสบการณ์การเข้าร่วมประกอบศาสนพิธี และการทำความดีของตนเองที่วัดร่วมกับคนในชุมชน

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๖. จัดกลุ่มนักเรียนแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ๆ ละ เท่า ๆ กัน โดยการนำสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเอง และกลุ่มเข้ามาศึกษา เช่น ชาว เหตุการณ์บ้านเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งตนเอง สังคม พร้อมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่ม

๗. แต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งคำถามจากสถานการณ์ เพื่อระบุปัญหาที่เกิดขึ้น และผลกระทบ พร้อมทั้งประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญของตนเองและกลุ่ม

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๘. สร้างความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นประเด็นปัญหาในกลุ่ม เพื่อนำมาศึกษาและวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำหลักไตรสิกขาเข้ามาปรับประยุกต์ใช้

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๙. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาการใช้เทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาตามประเด็นสถานการณ์ที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมาย

๑๐. สมาชิกในกลุ่มได้ ผลการทำงานกลุ่มในการระบุปัญหาและผลกระทบ พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลจากการนำเสนอ

เรื่องที่ ๓ เรื่อง หลักสันติวิธีบนพื้นฐานของหลักธรรม ๓ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับศาสนาต่าง ๆ เพื่อทบทวนความรู้เดิมว่าศาสนาแต่ละศาสนามีความสำคัญและมีหลักธรรมสำคัญต่าง ๆ ที่เราควรเรียนรู้ แล้วนักเรียนเคยเรียนรู้หลักธรรมของศาสนาใดมาบ้างแล้ว

๒. ภาพการปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเป็นการทำความดีของคนที่นับถือศาสนาใด สังเกตได้จากสิ่งใด

๓. ครูสรุปความรู้เพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๔. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาทบทวนแนวทางการแก้ไขปัญหายโดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตยตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ในการสื่อสาร การจัดทำทำสื่อสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำสื่อ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหายตามสถานการณ์ต่าง ๆ ตามแนวทางหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมอื่นตามศาสนาที่ตนนับถือ

๖. แต่ละกลุ่มร่วมกันเลือกจัดทำขั้นตอนการผลิตสื่อสารสนเทศ หรือกลวิธี ตลอดจนการศึกษาข้อมูลขั้นตอนในการผลิตเพื่อให้เกิดกระบวนการการทำงานอย่างถูกต้องและชัดเจน

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๗. ร่วมกันพูดคุยกับปัญหายขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำ เพื่อได้นำไปปรับประยุกต์ใช้ในการทำงาน

๘. นำปัญหายที่ได้มาเปรียบเทียบกับหลักธรรมของศาสนาต่าง ๆ

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๙. สมาชิกในกลุ่มได้ ผลการทำงาน พร้อมทั้งเผยแพร่ข้อมูลพร้อมทั้งเตรียมการออกแบบการทำและใช้สื่อ

เรื่องที่ ๔ เรื่อง วิถีชีวิตประจำวันตามสถานการณ์ต่าง ๆ ๖ ชั่วโมง

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับหลักสันติวิธีบนพื้นฐานของหลักธรรม ที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจและวัดเป็นศูนย์รวมการทำความดีและพัฒนาจิตใจ ไปเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๒. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในช่วงก่อน ตลอดจนสถานการณ์และผลที่เกิดขึ้นกับตนเอง สมาชิกในกลุ่มรวมถึงบุคคลรอบข้าง นำมาวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ

๓. วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงช่วงเวลา ลักษณะในการใช้สื่อและการนำไปเผยแพร่ได้อย่างเหมาะสม

๔. ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ สร้าง และผลิตสื่อสารสนเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น เพื่อคัดสรรแนวทางที่ดีมาปรับใช้กับวิถีชีวิตของตนและสมาชิกในกลุ่มในการใช้ สร้าง ผลิต สื่อสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสร้าง และผลิตสื่อสารสนเทศตามแผนการดำเนินงานของกลุ่มที่ได้เตรียมไว้

๖. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสร้างและผลิตสื่อสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

๗. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการจัดทำสื่อสารสนเทศ

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๘. นำเสนอผลงานต่อครูผู้สอน และสมาชิกในชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือตรวจสอบข้อผิดพลาดของสื่อ ก่อนนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๙. นำผลงานที่ผ่านการตรวจสอบเผยแพร่ต่อสาธารณะชนผ่านทางช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook YouTube หรือช่องทางอื่น ๆ

๑๐. สรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งประเมินผลของการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม

เกณฑ์การประเมินบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ของตน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การเขียนบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ของตน	เขียนบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ของตนได้ใจความถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกเหตุการณ์	เขียนบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ของตนได้ใจความถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ของตนได้ใจความถูกต้องบางเหตุการณ์
๒. การฝึกปฏิบัติโดยการเจริญสติ สมาธิโดยใช้กระบวนการไตรสิกขาหรือตามหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ	ฝึกปฏิบัติโดยการเจริญสติ สมาธิโดยใช้กระบวนการไตรสิกขาหรือตามหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง และชัดเจนตามกระบวนการ	ฝึกปฏิบัติโดยการเจริญสติ สมาธิโดยใช้กระบวนการไตรสิกขาหรือตามหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้อง	ฝึกปฏิบัติโดยการเจริญสติ สมาธิโดยใช้กระบวนการไตรสิกขาหรือตามหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหา

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
แสดงแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือกลุ่ม พร้อมระบุแหล่งที่มาของปัญหา	แสดงแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือกลุ่ม พร้อมระบุแหล่งที่มาของปัญหาได้ถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกเหตุการณ์	แสดงแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือกลุ่ม พร้อมระบุแหล่งที่มาของปัญหาได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	แสดงแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือกลุ่ม พร้อมระบุแหล่งที่มาของปัญหาได้ถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ และการจัดลำดับจากสถานการณ์

ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและสังคม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ ๓ คะแนน
 ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ ๒ คะแนน
 ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินสื่อมัลติมีเดียแสดงวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
เขียนแผนภาพหรือสื่อมัลติมีเดียแสดงวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	เขียนแผนภาพหรือสื่อมัลติมีเดียแสดงวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกเหตุการณ์	เขียนแผนภาพหรือสื่อมัลติมีเดียแสดงวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนภาพหรือสื่อมัลติมีเดียแสดงวิธีการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งได้ถูกต้องเป็นบางส่วน
เขียนแนวทางการเลือกใช้สื่อ และวิธีการผลิตสื่อ	เขียนแนวทางการเลือกใช้สื่อ และวิธีการผลิตสื่อได้ถูกต้อง ชัดเจน พร้อมระบุแหล่งที่มา	เขียนแนวทางการเลือกใช้สื่อ และวิธีการผลิตสื่อได้ถูกต้อง ชัดเจน	เขียนแนวทางการเลือกใช้สื่อ และวิธีการผลิตสื่อได้ถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินเขียนแผนภาพหรือออกแบบขั้นตอนการจัดทำสื่อ

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
เขียนแผนภาพหรือออกแบบขั้นตอนการจัดทำสื่อสารสนเทศในการแก้ไขปัญหาตามหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ	เขียนแผนภาพหรือออกแบบขั้นตอนการจัดทำสื่อสารสนเทศในการแก้ไขปัญหาตามหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้องชัดเจน ครอบคลุมเหตุการณ์	เขียนแผนภาพหรือออกแบบขั้นตอนการจัดทำสื่อสารสนเทศในการแก้ไขปัญหาตามหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนภาพหรือออกแบบขั้นตอนการจัดทำสื่อสารสนเทศในการแก้ไขปัญหาตามหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือได้ถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอสื่อสารสนเทศ เรื่อง วิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของศาสนา

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้ ๓ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้ ๒ คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม).....

สมาชิกในกลุ่ม

๑..... ๒.....
 ๓..... ๔.....
 ๕..... ๖.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
๒. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การยอมรับความคิดเห็น				
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ ให้ ๔ คะแนน (ดีมาก)
 พฤติกรรมที่ปฏิบัติบ่อยครั้ง ให้ ๓ คะแนน (ดี)
 พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง ให้ ๒ คะแนน (ปานกลาง)
 พฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยครั้ง ให้ ๑ คะแนน (ปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑
เรื่อง หลักธรรมนำชีวิต
รายวิชา ส๑๕๑๐๑ สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เวลาเรียน ๑๕ ชั่วโมง

๑. ความคิดรวบยอด

ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือในชีวิตประจำวันอย่างมีสติปัญญา สามารถช่วยเหลือผู้อื่นและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

๑. มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตน โดยการพัฒนา กาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนา และปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๒. ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน อยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๓. รู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๓. สมรรถนะเฉพาะ

๑. ประยุกต์ใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือในชีวิตประจำวันอย่างมีสติปัญญา สามารถช่วยเหลือผู้อื่นและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๑.๑ มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง โดยการพัฒนา กาย วาจา ใจ ตามแนวทางของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๑.๒ ปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถ ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๑.๓ ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือเกื้อกูลและแก้ปัญหาในชีวิตของตนเอง หมู่คณะ และสังคมอย่างมี โยนิโสมนสิการ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่ออยู่ร่วมกันและวิหยาการอย่างยั่งยืนอย่างสันติสุข

๑.๔ อ่อนน้อมถ่อมตน มีมิตา รู้จักชื่นชมยินดีในความสำเร็จของผู้อื่น ใช้หลักสันติ วิธีในการ สื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมใน พระพุทธศาสนาหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือ

๑.๕ ส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อ การเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง

๔. สมรรถนะหลัก

๑. การจัดการตนเอง

๑.๓ การจัดการอารมณ์และความเครียด

๑.๓.๑ บอกระดับความรุนแรงของอารมณ์และความรู้สึกทางลบ

๑.๓.๒ สามารถสื่อสารขอความช่วยเหลือในการจัดการความเครียด

๑.๔ การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤติ

๑.๔.๑ บอกผลกระทบของทางเลือกที่ตัดสินใจที่อาจเกิดขึ้นในแง่บวกและแง่ลบกับตนเองและผู้อื่น

๑.๔.๒ ระบุสถานการณ์ที่เพื่อนมีแรงกดดันต่อการตัดสินใจของตนเอง

๑.๔.๓ ใช้ทางเลือกและรับมือกับผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจ

๒. การคิดขั้นสูง

๒.๔ การคิดแก้ปัญหา

๒.๔.๑ ระบุปัญหาที่ซับซ้อนวางแผนการแก้ปัญหาด้วยการวิเคราะห์และจัดลำดับสาเหตุของปัญหาหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่หลากหลายเป็นไปได้จริงในทางปฏิบัติคาดเดาผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ไขปัญหานั้นเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยระบุข้อดี ข้อเสีย ลงมือแก้ปัญหาด้วยตนเอง เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินและตรวจสอบผลของการแก้ปัญหาปรับปรุงจนปัญหาได้รับการแก้ไข

๓. การสื่อสาร

๓.๓ การใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร

๓.๔.๒ ใช้สื่อที่หลากหลายขึ้น

๓.๔.๓ เข้าใจผลกระทบของสื่อที่มีต่อตนเองในระยะยาว

๓.๔.๔ กำหนดจุดประสงค์ในการสื่อสารและสามารถเลือกใช้กลวิธีการผลิตสื่อที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อตนเองได้

๔. การรวมพลังทำงานเป็นทีม

๔.๓ การสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง

๔.๓.๒ พูดหรือแสดงต่อผู้อื่นในเชิงบวก

๔.๓.๓ แก้ไขความขัดแย้งในเชิงบวกโดยใช้เหตุผล

๕. การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

๕.๔ พลเมืองเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

๕.๔.๑ หาทางออกร่วมกันกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในชั้นเรียนหรือโรงเรียน

๖. การอยู่ร่วมกับธรรมชาติกับวิทยาการอย่างยั่งยืน

๖.๓ การสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการ เทคโนโลยี

๖.๓.๑ สร้างเครื่องมือและอุปกรณ์เพื่อขยายความสามารถของตนเองในการเล่น ทำงาน และใช้ชีวิตอย่างสะดวก และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน

๖.๓.๒ เลือกใช้เทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และใช้อย่างคุ้มค่าด้วยการนำกลับมาใช้ซ้ำ หรือลดการใช้

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

๑. บอกวิธีควบคุม/จัดการอารมณ์ หรือบรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเอง สะท้อนผลของทางเลือกที่มีต่อตนเองและผู้อื่น โดยใช้กระบวนการไตรสิกขา พัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๒. ทำงานกลุ่มตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่องสังคม ใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๓. วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญโดยใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ

๔. ทำงานกลุ่มเลือกใช้สื่ออย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง และเลือกใช้กลวิธีการผลิตสื่อที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อกลุ่มตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๕. ทำงานกลุ่มมีทักษะพื้นฐานในการแก้ไขความขัดแย้ง หรือบทพหุนกฏ ระเบียบ กติกาในชั้นเรียนอย่างมีเหตุผลโดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตยตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๖. ทำงานกลุ่มออกแบบช่วงเวลาในการใช้สื่อหรือสารสนเทศดิจิทัล ในวิถีชีวิตประจำวัน

๗. ทำงานกลุ่มสร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับวิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม

๖. การประเมิน หลักฐานและเกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ความรู้ (K)	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 7 ผ่านเกณฑ์
	ตรวจใบงาน	แบบประเมินใบงาน	ระดับคุณภาพ 5 ผ่านเกณฑ์
2. ทักษะ (S)	สังเกตและตรวจสอบทักษะการวิเคราะห์ การนำเสนอ	แบบประเมินทักษะด้านการคิดและการสื่อสาร การนำเสนอ	ระดับคุณภาพ 5 ผ่านเกณฑ์
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
4. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะของผู้เรียน	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

๗. สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา

๒. ใบงาน

๓. สื่อ Powerpoint

๔. วีดีโอ youtube เกี่ยวกับ ข่าว เหตุการณ์ต่างๆในสังคม

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องที่ ๑ ศาสนิกชนพึงรู้พึงปฏิบัติ

๓ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. ทดสอบก่อนเรียน

นักเรียนร่วมกันดูภาพศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และคู่มือที่ตนเกี่ยวกับศาสนาที่ตนเองนับถือ (ซีดี พระพุทธเจ้ามหาศาสดาโลก) พร้อมทั้งร่วมกันตอบคำถามดังนี้

- จากภาพหรือสื่อวิทัศน์ที่นักเรียนได้รับชมไป นักเรียนคิดว่ามีความเกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของเราในปัจจุบันอย่างไรบ้าง

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๒. ครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศาสนาที่มีความสำคัญกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์เป็นที่พึงทางใจ ควบคุมอารมณ์ไม่ให้เกิดสภาวะความเครียด ใช้ชีวิตได้อย่างมีสติ ปัญญา

๓. ครูสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนเกี่ยวกับศาสนากับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ พร้อมนำข่าวมาเล่าให้นักเรียนฟัง และช่วยกันวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ดังกล่าว พร้อมสร้างทางเลือก การตัดสินใจที่ถูกต้อง

๔. ครูให้นักเรียนทำใบงาน ศาสนากับการดำเนินชีวิตของมนุษย์

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. นักเรียนร่วมกันศึกษาข้อมูลของศาสนาที่ตนเองนับถือโดยมีหัวข้อในการศึกษาดังนี้

- ประวัติความเป็นมา
- หลักธรรมที่โดดเด่น
- การนำหลักธรรมไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนากาย วาจา ใจ

๖. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนองานหน้าชั้นเรียน

๗. ให้นักเรียนร่วมกันบอกวิธีการนำหลักไตรสิกขามาใช้ในการดำเนินชีวิต ในการพัฒนากาย วาจา ใจ ทำนำมาใช้วิธีควบคุม/จัดการอารมณ์ หรือบรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเอง

๘. มีการตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่เกิดขึ้น และผลกระทบต่อสังคม พร้อมทั้งประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญของตนเอง

๙. ร่วมกันหาทางออกกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผลโดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยตามหลักไตรสิกขาเข้ามาปรับประยุกต์ใช้

ชั่วโมงที่ ๓

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๑๐. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน จำนวน ๔ กลุ่ม ในการศึกษาข่าวตามหัวข้อที่ครูได้กำหนดให้ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเห็น และเจาะประเด็นสำคัญของแต่ละหัวข้อ

๑๑. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า กลุ่มละ ๕-๑๐ นาที รูปแบบของการนำเสนอขึ้นอยู่กับรูปแบบของแต่ละกลุ่ม

๑๒. หลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ให้เพื่อนกลุ่มตรงข้ามช่วยกันประเมินการนำเสนอตามแบบประเมินผลงาน

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๑๔. นำหลักไตรสิกขา หรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือเข้ามาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเอง โดยการฝึกปฏิบัติตน ซึ่งจะมิวิหยากร โดยเป็นพระสอนศีลธรรมประจำโรงเรียนเข้ามาให้ความรู้

๑๕. ครูและนักเรียนสรุปองค์ความรู้ หลักคำสอนของศาสนา พร้อมทั้งการนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องที่ ๒ สติดี สังคมและสิ่งแวดล้อมดี

๒ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. นำข่าวปัญหาสิ่งแวดล้อมใน www.youtube.com ให้นักเรียนดู

๒. ชักถามนักเรียนว่าเกิดจากสาเหตุใด มีการแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. จัดกลุ่มนักเรียนแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ๆ ละ เท่า ๆ กัน โดยการนำสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเอง และกลุ่มเข้ามาศึกษา เช่น ข่าว เหตุการณ์บ้านเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งตนเอง สังคม พร้อมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่ม

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๔. แต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งคำถามจากสถานการณ์ เพื่อระบุปัญหาที่เกิดขึ้น และผลกระทบ พร้อมทั้งประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญของตนเองและกลุ่ม

๕. สร้างความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นประเด็นปัญหาในกลุ่ม เพื่อนำมาศึกษาและวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำหลักไตรสิกขาเข้ามาปรับประยุกต์ใช้

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๖. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาการใช้เทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาตามประเด็นสถานการณ์ที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมาย

๖. สมาชิกในกลุ่มได้ ผลการทำงานกลุ่มในการระบุปัญหาและผลกระทบ พร้อมนำเสนอ

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๗. ครูและนักเรียนสรุปองค์ความรู้ หลักคำสอนของศาสนา พร้อมทั้งการนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องที่ ๓ พลเมืองดีมีหลักธรรมนำชีวิต

๓ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. นำข่าวปัญหาการทะเลาะวิวาทใน www.youtube.com ให้นักเรียนดู

๒. ชักถามนักเรียนว่าเกิดจากสาเหตุใด มีการแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. จากการเรียนการสอนเรื่องที่ ๑ และ ๒ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำปัญหาที่ได้มาวิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาจากน้อยไปหามาก

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบวิธีการแก้ปัญหา พร้อมทั้งเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา และระบุข้อดีและข้อเสียของทางเลือกได้หลายทางเลือกที่เป็นไปได้ โดยใช้กระบวนการทางประชาธิปไตยในการระดมความคิดเห็น

ชั่วโมงที่ ๓

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๕. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร

๖. สมาชิกแต่ละกลุ่มได้สาเหตุ ผลกระทบ รวมทั้งในเรื่องของมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๗. ครูและนักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้พร้อมทั้งการนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องที่ ๔ การผลิตสื่อที่ตามแนวทางหลักธรรมของศาสนา

๒ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. นำข่าวการใช้สื่อในทางที่ผิด หรือหลอกลวงกัน เช่น เฟสบุ๊ก ใน www.youtube.com ให้นักเรียนดู

๒. ชักถามนักเรียนว่าเกิดจากสาเหตุใด มีการแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาทบทวนแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตยตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๔. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ในการสื่อสาร การจัดทำทำสื่อสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำสื่อ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ตามแนวทางหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมอื่นตามศาสนาที่ตนนับถือ

๕. แต่ละกลุ่มร่วมกันเลือกจัดทำขั้นตอนการผลิตสื่อสารสนเทศ หรือกลวิธี ตลอดจนการศึกษาข้อมูลขั้นตอนในการผลิตเพื่อให้เกิดกระบวนการการทำงานอย่างถูกต้องและชัดเจน

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๖. สมาชิกในกลุ่มนำเสนอ สื่อสารสนเทศของตนเอง

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับปรุงประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๗. ครูและนักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้พร้อมทั้งการนำไปปรับปรุงประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องที่ ๕ วิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของศาสนา

๓ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. นำข่าวการใช้สื่อหรือสารสนเทศดิจิทัล ในวิถีชีวิตประจำวันตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง กลุ่ม สังคม และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ใน www.youtube.com ให้นักเรียนดู

๒. ชักถามนักเรียนว่าเกิดจากสาเหตุใด มีการแก้ไขอย่างไร

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ตลอดจนสถานการณ์และผลที่เกิดขึ้นกับตนเอง สมาชิกในกลุ่ม รวมถึงบุคคลรอบข้าง นำมาวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ

๔. วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงช่วงเวลา ลักษณะในการใช้สื่อและการนำไปเผยแพร่ได้อย่างเหมาะสม

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. ศึกษาเกี่ยวกับการลักษณะในการใช้สื่อและการนำไปเผยแพร่ได้อย่างเหมาะสม เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น เพื่อคัดสรรแนวทางที่ดีมาปรับใช้กับวิถีชีวิตของตนและสมาชิกในกลุ่มในการใช้ สร้าง ผลิต สื่อสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

ชั่วโมงที่ ๓

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๖. สมาชิกในกลุ่มนำเสนอ ลักษณะในการใช้สื่อและการนำไปเผยแพร่ได้อย่างเหมาะสม

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๗. ครูและนักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้พร้อมทั้งการนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องที่ ๖ สารสนเทศเกี่ยวกับวิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมตามแนวทางหลักไตรสิกขา

๓ ชั่วโมง

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นกระตุ้นให้อยากเรียนรู้

๑. นำข่าวการใช้สื่อหรือสารสนเทศดิจิทัล ใน www.youtube.com ให้นักเรียนดู

๒. ชักถามนักเรียนว่าสื่อนี้มีผลดี ผลเสียอย่างไร

ขั้นที่ ๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๓. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสร้าง และผลิตสื่อสารสนเทศตามแผนการดำเนินงานของกลุ่มที่ได้เตรียมไว้

๔. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสร้างและผลิตสื่อสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๕. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการจัดทำสื่อสารสนเทศ พร้อมแต่ละกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วิพากษ์กระบวนการจัดทำสื่อของเพื่อน

ชั่วโมงที่ ๓

ขั้นที่ ๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

๖. นำเสนอผลงานต่อครูผู้สอน และสมาชิกในชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือตรวจสอบข้อผิดพลาดของสื่อ ก่อนนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะ

ขั้นที่ ๕ ขั้นปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๗. นำผลงานที่ผ่านการตรวจสอบเผยแพร่ต่อสาธารณะชนผ่านทางช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook YouTube หรือช่องทางอื่น ๆ

๘. สรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งประเมินผลของการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม

จากการเผยแพร่สื่อสารสนเทศ นักเรียน สมาชิกในกลุ่ม และสมาชิกในสังคม สามารถจัดการอารมณ์ ภูมิปัญญาของตน มีสติ สมาธิ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน พัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางหลักธรรมของศาสนา ที่ตนนับถือ สามารถใช้ปัญญา วิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา ในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน อยู่ร่วมกับผู้อื่น ส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ รู้เท่าทัน เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลพร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือ และผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ

เกณฑ์การประเมิน ศาสนิกชนพึงรู้พึงปฏิบัติ
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

แบบประเมินการตรวจใบงาน ศาสนากับการดำเนินชีวิตของมนุษย์

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ										รวม	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องครอบคลุม ของเนื้อหา					ความตรงต่อเวลา							
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑					
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														
๑๑														
๑๒														
๑๓														
๑๔														
๑๕														
๑๖														
๑๗														
๑๘														
๑๙														
๒๐														

เกณฑ์การประเมิน คะแนน ๙ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก คะแนน ๘ - ๗ ระดับคุณภาพ ดี คะแนน ๖ - ๕ ระดับคุณภาพ พอใช้ คะแนนต่ำกว่า ๕ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง	เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้ประเมิน/...../.....
--	---

เกณฑ์คะแนนการประเมิน

ประเด็น ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
ความถูกต้อง ครอบคลุมของเนื้อหา	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นทุกข้อ	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นบางข้อ	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ชัดเจน ขาดใจความ สำคัญบางรายการ ตอบคำถามไม่ตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความสำคัญ ทุกรายการและตอบ คำถามไม่ค่อยตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความ สำคัญทุกรายการ และตอบคำถาม ไม่ตรงประเด็น เลย
ความตรงต่อเวลา	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง และส่งผล งานที่ตรงเวลาที่ กำหนดทุกครั้ง	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง แต่ส่งงาน ล่าช้า	งานเสร็จ แต่ผลงาน ไม่ถูกต้อง และส่ง งานล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามากที่สุด

แบบประเมินการนำเสนอผลงานนักเรียน

เรื่อง ศาสนากับการดำเนินชีวิตของมนุษย์

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	นำเสนอเนื้อหาถูกต้อง			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน สติดี สังคมและสิ่งแวดล้อมดี
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
๑. การเขียนบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ของตน	เขียนบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ ของ ตน ได้ ใจความถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกเหตุการณ์	เขียนบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ ของ ตน ได้ ใจความถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่	เขียนบรรยายวิธีการควบคุมและการจัดการอารมณ์ ของ ตน ได้ ใจความถูกต้องบาง เหตุการณ์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน สดีดี สังคมและสิ่งแวดล้อมดี
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
แสดงแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือกลุ่ม พร้อมระบุแหล่งที่มาของปัญหา	แสดงแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือกลุ่ม พร้อมระบุแหล่งที่มาของปัญหาได้ถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกเหตุการณ์	แสดงแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือกลุ่ม พร้อมระบุแหล่งที่มาของปัญหาได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	แสดงแผนผังระบุที่มาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดจากการกระทำของตนเองหรือกลุ่ม พร้อมระบุแหล่งที่มาของปัญหาได้ถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ และการจัดลำดับจากสถานการณ์

ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและสังคม

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่

ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน

ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน การผลิตสื่อที่ตามแนวทางหลักธรรมของศาสนา
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
เขียนแผนภาพหรือสื่อ มัลติมีเดียแสดงวิธีการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	เขียนแผนภาพหรือสื่อ มัลติมีเดียแสดงวิธีการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ได้ถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุมทุกเหตุการณ์	เขียนแผนภาพหรือสื่อ มัลติมีเดียแสดงวิธีการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	เขียนแผนภาพหรือสื่อ มัลติมีเดียแสดงวิธีการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ได้ถูกต้องเป็นบางส่วน
เขียนแนวทางการ เลือกใช้สื่อ และวิธีการ ผลิตสื่อ	เขียนแนวทางการ เลือกใช้สื่อ และวิธีการ ผลิตสื่อได้ถูกต้อง ชัดเจน พร้อมระบุแหล่งที่มา	เขียนแนวทางการ เลือกใช้สื่อ และวิธีการ ผลิตสื่อได้ถูกต้อง ชัดเจน	เขียนแนวทางการ เลือกใช้สื่อ และวิธีการ ผลิตสื่อได้ถูกต้องบ้าง ส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน การผลิตสื่อที่ตามแนวทางหลักธรรมของศาสนา
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
เขียนแผนภาพหรือ ออกแบบขั้นตอนการ จัดทำสื่อสารสนเทศใน การแก้ไขปัญหาตามหลัก ไตรสิกขาหรือหลักธรรม ตามศาสนาที่ตนนับถือ	เขียนแผนภาพหรือ ออกแบบขั้นตอนการ จัดทำสื่อสารสนเทศใน การแก้ไขปัญหาตาม หลักไตรสิกขาหรือ หลักธรรมตามศาสนาที่ ตนนับถือได้ถูกต้อง ชัดเจน ครอบคลุม เหตุการณ์	เขียนแผนภาพหรือ ออกแบบขั้นตอนการ จัดทำสื่อสารสนเทศใน การแก้ไขปัญหาตาม หลักไตรสิกขาหรือ หลักธรรมตามศาสนาที่ ตนนับถือได้ถูกต้องเป็น ส่วนใหญ่	เขียนแผนภาพหรือ ออกแบบขั้นตอนการ จัดทำสื่อสารสนเทศใน การแก้ไขปัญหาตาม หลักไตรสิกขาหรือ หลักธรรมตามศาสนาที่ ตนนับถือได้ถูกต้องบ้าง ส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	๑	คะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม).....

สมาชิกในกลุ่ม

๑.....	๒.....
๓.....	๔.....
๕.....	๖.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
๒. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การยอมรับความคิดเห็น				
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้ ๔ คะแนน (ดีมาก)
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ให้ ๓ คะแนน (ดี)
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ ๒ คะแนน (ปานกลาง)
พฤติกรรมที่ปฏิบัติน้อยครั้ง	ให้ ๑ คะแนน (ปรับปรุง)

หน่วยการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่ ๑
เรื่อง ศาสนานำใจ
รายวิชา ส๑๖๑๐๑ สังคมศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เวลาเรียน ๑๖ ชั่วโมง

๑. ความคิดรวบยอด

เรียนรู้เกี่ยวกับการมีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง โดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตามหลักคุณธรรมบด ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ สามารถใช้ปัญญาในการช่วยเหลือเกื้อกูลและแก้ปัญหาในชีวิตของตนเอง หมู่คณะ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงรู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๒. ผลลัพธ์การเรียนรู้ชั้นปี

นำเสนอเรื่องราวของตนเอง จัดการอารมณ์และความรู้สึกของตน โดยการพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนา มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน และปฏิบัติตามหลักคุณธรรมบด ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน อยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงรู้เท่าทันและจัดการอารมณ์ เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลอย่างเหมาะสม ประเมินความน่าเชื่อถือและผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ สร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศอย่างมีมารยาท เห็นอกเห็นใจ ให้เกียรติผู้อื่นและรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชน

๓.. สมรรถนะเฉพาะ

พัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางของศาสนา มีสติ สมาธิ ในการศึกษาและทำกิจวัตรประจำวัน และปฏิบัติตามหลักคุณธรรมบด ๑๐ หรือหลักปฏิบัติตามคำสอนในศาสนาอื่นที่ตนนับถือ ใช้ปัญญาในการช่วยเหลือและแก้ปัญหาในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน อยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

๔. สมรรถนะหลัก

๑. การจัดการตนเอง

๑.๓ การจัดการอารมณ์และความเครียด

๑.๓.๑ บอกวิธีควบคุม/จัดการอารมณ์ ความรู้สึก

๑.๓.๒ บอกกลวิธีในการควบคุมหรือบรรเทาความเครียด

๑.๓.๓ บรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียด

๑.๔ การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤติ

๑.๔.๑ บอกการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต

๑.๔.๒ สามารถสะท้อนผลของทางเลือกที่มีต่อตนเองและผู้อื่น ในมิติของประโยชน์ ความเป็นธรรม หรือผลกระทบที่เกิดขึ้น

๒. การคิดขั้นสูง

๒.๔ การคิดแก้ปัญหา

๒.๔.๑ ตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อสังคม ประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญ นิยามปัญหาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมรวบรวมข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยคำนึงถึงความถูกต้องออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เสนอทางเลือกในสังคม ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาและระบุข้อดีและข้อเสียของทางเลือกได้หลายทางเลือกที่เป็นไปได้ และมีเหตุผลและดำเนินการแก้ปัญหาได้หลายวิธี

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ

๑. มีความรู้ความเข้าใจ ในพุทธประวัติ และประวัติของศาสนา หลักธรรม ของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. ทำงานกลุ่มตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่ซับซ้อนและมีผลกระทบต่อสังคม อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๓. วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญโดยใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ

๔. ทำงานกลุ่มเลือกใช้สื่ออย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง และเลือกใช้กลวิธีการผลิตสื่อที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อกลุ่มตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๕. ทำงานกลุ่มมีทักษะพื้นฐานในการแก้ไขความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๖. ทำงานกลุ่มออกแบบช่วงเวลาในการใช้สื่อหรือสารสนเทศดิจิทัล ในวิถีชีวิตประจำวัน

๗. ทำงานกลุ่มสร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับศาสนาที่ตนนับถือ

๖. การประเมิน หลักฐาน และเกณฑ์การประเมิน

สิ่งที่วัดและประเมินผล	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑. ความรู้ (K)	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้รายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๗ ผ่านเกณฑ์
	ตรวจใบงาน/ชิ้นงาน	แบบประเมินใบงาน/ชิ้นงาน	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๒. ทักษะ (S)	สังเกตและตรวจสอบทักษะการวิเคราะห์ การนำเสนอ	แบบประเมินทักษะด้านการคิดและการสื่อสาร การนำเสนอ	ระดับคุณภาพ ๕ ผ่านเกณฑ์
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)	สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์
๔. สมรรถนะหลัก (C)	สังเกตสมรรถนะของผู้เรียน	แบบประเมินสมรรถนะของผู้เรียน	ระดับคุณภาพ ๒ ผ่านเกณฑ์

๗. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. สื่อ PowerPoint การสืบค้นหลักฐาน
๒. สื่อ PowerPoint เหตุการณ์พุทธประวัติ
๓. สื่อ PowerPoint พุทธประวัติ
๗. ใบงาน พุทธประวัติ
๘. ใบงาน เรื่อง หลักธรรม
๙. เกม ตามล่าหาความดี
๑๐. บิงโก เรื่อง หลักธรรมกับการดำเนินชีวิต

กิจกรรมการเรียนรู้

เรื่องที่ ๑ ศาสนานำชีวิต

๑๖ ชั่วโมง

๘. กิจกรรมการเรียนรู้

๘.๑ ขั้นกระตุ้นใ้ห้อยากเรียนรู้

งานการเรียนรู้ (ศาสนิกชนพึงรู้พึงปฏิบัติ) บอกวิธีควบคุม/จัดการอารมณ์ หรือบรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเอง สะท้อนผลของทางเลือกที่มีต่อตนเอง และผู้อื่นโดยใช้กระบวนการไตรสิกขาพัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ (จำนวน ๓ ชั่วโมง)

๑. นักเรียนร่วมกันดูภาพ หรือสื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับศาสนาที่ตนเองนับถือ พร้อมทั้งร่วมกันตอบคำถามดังนี้

- จากภาพหรือสื่อวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้รับชมไป นักเรียนคิดว่ามีความเกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของเราในปัจจุบันอย่างไรบ้าง

๒. ครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับศาสนากับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ หลังจากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

๓. นักเรียนร่วมกันศึกษาข้อมูลของศาสนาที่ตนเองนับถือโดยมีหัวข้อในการศึกษาดังนี้

- ประวัติความเป็นมา
- หลักธรรมที่โดดเด่น
- การนำหลักธรรมไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนากาย วาจา ใจ

๔. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละเท่า ๆ กัน จำนวน ๔ กลุ่ม ในการศึกษาตามหัวข้อที่กำหนดให้ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันระดมความคิดเห็น และเจาะประเด็นสำคัญของแต่ละหัวข้อ พร้อมทั้งนำเสนอในชั่วโมงถัดไป

๕. ครูสุ่มนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า กลุ่มละ ๕-๑๐ นาที รูปแบบของการนำเสนอขึ้นอยู่กับรูปแบบของแต่ละกลุ่ม

๖. หลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ให้เพื่อนกลุ่มตรงข้ามช่วยกันประเมินการนำเสนองานตามแบบประเมินผลงาน

๗. ให้นักเรียนร่วมกันบอกวิธีควบคุม/จัดการอารมณ์ หรือบรรยายขอบเขตของอารมณ์และสถานการณ์ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเองโดยใช้หลักไตรสิกขากับการดำเนินชีวิต ในการพัฒนากาย วาจา ใจ พร้อมทั้งการนำไปปรับประยุกต์ใช้

๘. มีการตั้งคำถามเพื่อระบุปัญหาที่เกิดขึ้น และผลกระทบต่อสังคม พร้อมทั้งประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญของตนเอง

๙. ร่วมกันหาทางออกกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีเหตุผลโดยใช้กระบวนการประชาธิปไตยตามหลักไตรสิกขาเข้ามาปรับประยุกต์ใช้

๑๐. นำหลักไตรสิกขา หรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือเข้ามาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตของตนเอง โดยการฝึกปฏิบัติตน ซึ่งจะมิวิพากษ์ โดยเป็นพระสอนศีลธรรมประจำโรงเรียนเข้ามาให้ความรู้

๘.๒ ขั้นแสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

การศึกษาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกระทำของตนเองและกลุ่ม (๒ ชั่วโมง)

๑. จัดกลุ่มนักเรียนแบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ๆ ละ เท่า ๆ กัน โดยการนำสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุของอารมณ์และความเครียดของตนเอง และกลุ่มเข้ามศึกษา เช่น ข่าว เหตุการณ์บ้านเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งตนเอง สังคม พร้อมทั้งจัดทำแผนการดำเนินงานของกลุ่ม

๒. แต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งคำถามจากสถานการณ์ เพื่อระบุปัญหาที่เกิดขึ้น และผลกระทบ พร้อมทั้งประเมินความสำคัญของปัญหา วิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญของตนเองและกลุ่ม

๓. สร้างความเข้าใจในปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นประเด็นปัญหาในกลุ่ม เพื่อนำมาศึกษาและวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ต่าง ๆ โดยนำหลักไตรสิกขาเข้ามาปรับประยุกต์ใช้

๔. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาการใช้เทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาตามประเด็นสถานการณ์ที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมาย

๕. สมาชิกในกลุ่มได้ ผลการทำงานกลุ่มในการระบุปัญหาและผลกระทบ

๘.๓ ขั้นลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

ทำงานกลุ่มวิเคราะห์ และจัดลำดับของปัญหาที่สำคัญโดยใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพุทธศาสนาและศาสนาที่ตนนับถือ (๓ ชั่วโมง) ๑ ๒.๔.๑ ๓ ๕.๔.๑

๑. จากงานการเรียนรู้ที่ ๑ และ ๒ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำปัญหาที่ได้มาวิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาจากน้อยไปหามาก

๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบวิธีการแก้ปัญหา พร้อมทั้งเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา และระบุข้อดีและข้อเสียของทางเลือกได้หลายทางเลือกที่เป็นไปได้ โดยใช้กระบวนการทางประชาธิปไตยในการระดมความคิดเห็น

๓. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษามารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร

๔. สมาชิกแต่ละกลุ่มได้สาเหตุ ผลกระทบ ร่วมทั้งในเรื่องของมารยาทและจริยธรรมในการสื่อสาร

๘.๔ ขั้นสื่อสารผลการปฏิบัติ

ทำงานกลุ่มเลือกใช้สื่ออย่างระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง และเลือกใช้กลวิธีการผลิตสื่อที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อกลุ่มตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ (๒ ชั่วโมง)

๑. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาทบทวนแนวทางการแก้ไขปัญหาดูโดยใช้กระบวนการปรึกษาหารือตามวิถีประชาธิปไตยตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือ

๒. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ในการสื่อสาร การจัดทำทำสื่อสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำสื่อ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาดูตามสถานการณ์ต่าง ๆ ตามแนวทางหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมอื่นตามศาสนาที่ตนนับถือ

๓. แต่ละกลุ่มร่วมกันเลือกจัดทำขั้นตอนการผลิตสื่อสารสนเทศ หรือกลวิธี ตลอดจนการศึกษาข้อมูล ขั้นตอนในการผลิตเพื่อให้เกิดกระบวนการการทำงานอย่างถูกต้องและชัดเจน

๘.๕ ขั้นปรับปรุงยุคที่ใช้ความรู้และเผยแพร่

การทำงานกลุ่มออกแบบช่วงเวลาในการใช้สื่อหรือสารสนเทศดิจิทัล ในวิถีชีวิตประจำวันตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง กลุ่ม สังคม และสิ่งแวดล้อมรอบตัว พร้อมทั้งนำหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือเข้ามาปรับใช้ (๓ ชั่วโมง)

๑. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ตลอดจนสถานการณ์และผลที่เกิดขึ้นกับตนเอง สมาชิกในกลุ่ม รวมถึงบุคคลรอบข้าง นำมาวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ

๒. วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงช่วงเวลา ลักษณะในการใช้สื่อและการนำไปเผยแพร่ได้อย่างเหมาะสม

๓. ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ สร้าง และผลิตสื่อสารสนเทศ เพื่อนำมาวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น เพื่อคัดสรรแนวทางที่ดีมาปรับใช้กับวิถีชีวิตของตนและสมาชิกในกลุ่มในการใช้ สร้าง ผลิต สื่อสารสนเทศได้อย่างเหมาะสม

การทำงานกลุ่มสร้างและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับวิถีชีวิตกับสิ่งแวดล้อมตามแนวทางหลักไตรสิกขาหรือหลักธรรมตามศาสนาที่ตนนับถือ (๓ ชั่วโมง) ๑ ๒.๔.๑ ๓ ๔.๓.๒ ๕.๔.๑ ๖

๑. สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสร้าง และผลิตสื่อสารสนเทศตามแผนการดำเนินงานของกลุ่มที่ได้เตรียมไว้

๒. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการสร้างและผลิตสื่อสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา

๓. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ขั้นตอน กระบวนการจัดทำสื่อสารสนเทศ

๔. นำเสนอผลงานต่อครูผู้สอน และสมาชิกในชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือตรวจสอบข้อผิดพลาดของสื่อ ก่อนนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๕. นำผลงานที่ผ่านการตรวจสอบเผยแพร่ต่อสาธารณะชนผ่านทางช่องทางออนไลน์ เช่น Facebook YouTube หรือช่องทางอื่น ๆ

๖. สรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งประเมินผลของการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม

จากการเผยแพร่สื่อสารสนเทศ นักเรียน สมาชิกในกลุ่ม และสมาชิกในสังคม สามารถจัดการอารมณ์ความรู้สึกของตน มีสติ สมาธิ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน พัฒนากาย วาจา ใจ ตามแนวทางหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ สามารถใช้ปัญญา วิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา ในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัว อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อ่อนน้อมถ่อมตน ใช้หลักสันติวิธีในการสื่อสาร การทำงาน อยู่ร่วมกับผู้อื่น ส่งเสริมและอนุรักษ์ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ รู้เท่าทัน เวลา ความต้องการในการใช้สื่อ สารสนเทศ และดิจิทัลพร้อมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือ และผลกระทบจากการใช้สื่อสารสนเทศ

เกณฑ์การประเมิน ศาสนานำใจ
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	๓	๒	๑
พุทธประวัติ	เขียนพุทธประวัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และมีหลักฐานประกอบ	เขียนพุทธประวัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์	เขียนพุทธประวัติได้อย่างถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมิน เส้นเวลาเหตุการณ์และเหตุการณ์สำคัญของตนเองและครอบครัว
(ใช้พฤติกรรมบ่งชี้ตามสมรรถนะหลัก/สมรรถนะเฉพาะ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์มาสร้างเกณฑ์)

รายการประเมิน	๓	๒	๑
เส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญในพุทธประวัติ	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญในพุทธประวัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ และชัดเจน	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญในพุทธประวัติได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์	เขียนเส้นเวลาเหตุการณ์ที่สำคัญในพุทธประวัติอย่างถูกต้องบางส่วน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๕ - ๖	ดี
๓ - ๔	พอใช้
ต่ำกว่า ๓	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานนักเรียน

เรื่อง เหตุการณ์ในอดีตของตนเองและครอบครัว

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน			
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา			
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย			
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ			
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่

ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน

ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒ - ๑๕	ดี
๘ - ๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบประเมินการตรวจใบงาน

สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ										รวม	ผลการประเมิน	
		ความถูกต้องครอบคลุมของเนื้อหา					ความตรงต่อเวลา							
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
		๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑			
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														
๖														
๗														
๘														
๙														
๑๐														
๑๑														
๑๒														
๑๓														
๑๔														
๑๕														
๑๖														
๑๗														
๑๘														
๑๙														
๒๐														

เกณฑ์การประเมิน คะแนน ๙ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก คะแนน ๘ - ๗ ระดับคุณภาพ ดี คะแนน ๖ - ๕ ระดับคุณภาพ พอใช้ คะแนนต่ำกว่า ๕ ระดับคุณภาพ ปรับปรุง	เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้ประเมิน/...../.....
--	---

เกณฑ์คะแนนการประเมิน

ประเด็น ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				
	๕ คะแนน	๔ คะแนน	๓ คะแนน	๒ คะแนน	๑ คะแนน
ความถูกต้อง ครอบคลุมของเนื้อหา	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นทุกข้อ	เนื้อหามีความ ถูกต้องชัดเจนตอบ คำถามได้ตรง ประเด็นบางข้อ	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ชัดเจน ขาดใจความ สำคัญบางรายการ ตอบคำถามไม่ตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความสำคัญ ทุกรายการและตอบ คำถามไม่ค่อยตรง ประเด็น	เนื้อหาไม่ถูกต้อง ขาดใจความ สำคัญทุกรายการ และตอบคำถาม ไม่ตรงประเด็น เลย
ความตรงต่อเวลา	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง และส่งผล งานที่ตรงเวลาที่ กำหนดทุกครั้ง	งานเสร็จ ผลงาน ถูกต้อง แต่ส่งงาน ล่าช้า	งานเสร็จ แต่ผลงาน ไม่ถูกต้อง และส่ง งานล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามาก	ผลงานไม่เรียบร้อย สมบูรณ์ ส่งผลงาน ล่าช้ามากที่สุด

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
 ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง
 สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการ															รวม	ผลการประเมิน	
		ระดับคะแนน					ระดับคะแนน					ระดับคะแนน							
		๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑	๕	๔	๓	๒	๑			
																(เต็ม ๑๕)	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑																			
๒																			
๓																			
๔																			
๕																			
๖																			
๗																			
๘																			
๙																			
๑๐																			
๑๑																			
๑๒																			
๑๓																			
๑๔																			
๑๕																			
๑๖																			
๑๗																			
๑๘																			
๑๙																			
๒๐																			
๒๑																			
๒๒																			
๒๓																			
๒๔																			

เกณฑ์การประเมิน		เกณฑ์ผ่าน ผู้ที่ได้ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไปถือว่า ผ่าน	
คะแนน ๑๓ - ๑๕	ระดับคุณภาพดีมาก	(ลงชื่อ).....	
คะแนน ๑๐ - ๑๒	ระดับคุณภาพ ดี	(.....)	
คะแนน ๗ - ๙	ระดับคุณภาพ พอใช้	ผู้ประเมิน	
คะแนนต่ำกว่า ๗	ระดับคุณภาพปรับปรุง	/...../.....	